

5 150 років тому народився український історик, мовознавець, орієнталіст, поліглот, письменник і перекладач академік Агатангел Кримський. Чому його особливо шанують на Черкащині?

6 Дізнайтеся більше про особливості коронавірусної інфекції — і будете захищені

ГАЗЕТА КАБІНЕТУ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ЗАСНОВАНА В 1990 РОЦІ

www.ukurier.gov.ua

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

СУБОТА, 23 СІЧНЯ 2021 РОКУ

ЦІНА ДОГОВІРНА

№15 (6883)

ЦИТАТА ДНЯ

ДЕНИС ШМИГАЛЬ:

«Закликаю органи місцевої влади консолидовано долучитися до роботи, аби не було таких випадків у майбутньому. Не можна допустити, щоб подібні заклади працювали, нехтуючи безпекою людей».

Прем'єр-міністр про всебічне розслідування харківської трагедії та необхідність відповідальних висновків

ЄС не полишає підтримку України

ДИПЛОМАТІЯ. Лист від президента Європейської ради Шарля Мішеля і президента Європейської комісії Урсули фон дер Ляєн за підсумками 22-го саміту Україна — ЄС надійшов на адресу Президента Володимира Зеленського. Цього року щодо України розпочнеться всеосяжний перегляд Угоди про асоціацію. Планують поглиблення галузевої співпраці, зокрема у цифровій та екологічній галузях, готують до підписання угоду про спільний авіаційний простір, розпочато роботу попередньої оціночної місії ЄС у контексті майбутньої угоди про оцінку відповідності та прийнятності промислової продукції, співіспіли лідери ЄС. Там підтримуватимуть Україну в боротьбі з COVID-19.

Інституції ЄС готові співпрацювати над виконанням критеріїв для надання нашій державі другого траншу макрофінансової допомоги. Україна може розраховувати на солідарність Євросоюзу в отриманні вакцини проти коронавірусу, повідомляє Офіс Президента. Підписанти підтвердили підтримку суверенітету й територіальної цілісності України, нормандського формату переговорів і дипломатичних зусиль України в контексті анексії Росією АР Крим.

ЦИФРА ДНЯ

12,4 млрд грн

профінансував торік Фонд соціального страхування лікарняні через хвороби (зокрема COVID-19), травми, самоізоляцію або догляд за хворою дитиною

Трагедія у Харкові: хто винен у смерті літніх людей?

Учора Президент терміново полетів на Харківщину і провів нараду з представниками місцевої влади

НАДЗВИЧАЙНА СИТУАЦІЯ. Через загибель у пожежі в Харкові 15 людей Президент оголосив сьогодні всеукраїнський день жалоби

Напрацьовують дорожню карту економічних змін

Оксана МАЛОЛЕТКОВА,
«Урядовий кур'єр»

ОБГОВОРЕННЯ. Відбувся перший із десяти заходів публічного обговорення Національної економічної стратегії-2030 (НЕС) на тему «Інвестиційна привабливість, ринки капіталу та макроекономічна стабільність». Як наголосив Прем'єр-міністр Денис Шмигаль, уперше в історії країни створюється довгостроковий документ — фундаментальна дорожня

карта руху економіки на наступні десяти років.

Торік визначено ТОП-30 векторів економічного розвитку, проведено економічний аудит держави, який засвідчив, що означає, коли країна не знає, куди рухатися. За словами Прем'єра, представлену до обговорення НЕС готувала урядова робоча група із залученням великої кількості провідних економістів і бізнес-середовища. І в урядовій команді, і в команді Президента є політична воля робити реформи, що демонструється щоденною

роботою. Чітко дотримується вектор руху України у бік цивілізованого світу, у бік Європи та в напрямі євроатлантичної інтеграції. Водночас, дуже важливий у процесі розробки НЕС публічний діалог, щоб максимально врахувати думки експертів, громадського середовища й відшліфувати спільні напрацювання, аби фіналізувати спільне бачення та інструменти, які використовуватимуть для успішного розвитку держави.

Презентовано пріоритети НЕС у контексті поліпшення інвестиційної прива-

бливості. Це створення ринку капіталу, розвиток товарних бірж, запуск накопичувального рівня пенсійної системи, приватизація, державно-приватне партнерство. Прем'єр переконаний, що це створить сприятливі умови для інвестування, бо наситить економіку довгостроковим фінансовим ресурсом.

«Уже підготовлено й наступного тижня планується до підписання меморандуму про створення фондового ринку. Важливо й рухатися у бік великої приватизації, що слугує одним з елементів залучен-

ня фінансового інвесткапіталу. Ті об'єкти, які нині у державній власності, через неефективне управління не завжди дають очікуваний результат. Неважливо, у руки зовнішнього чи внутрішнього інвестора вони потраплять. Головне, що отримають ефективних управлінців, робочі місця, а держава — податки. Торік Україна вперше на практиці почала використовувати механізми державно-приватного партнерства, концесії, і діяльність у цьому напрямі неодмінно триватиме», — уточнив Денис Шмигаль.

4 820103 080053

КУРСИ ВАЛЮТ/БАНКІВСЬКІ МЕТАЛИ

встановлені Національним банком України на 25 січня 2021 року

USD 28.1648

за 1 долар США

EUR 34.2526

за 1 євро

RUB 3.7578

за 10 рублів

AU 51799.01

AG 708.17

за 1 трийську унцію

PT 30727.23

PD 66505.54

НОВИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Трагедія у Харкові: хто винен у смерті літніх людей?

Володимир ГАЛАУР,
«Урядовий кур'єр»

Страшна трагедія струснула Харків, відлунуючись в усіх куточках України. У західній частині міста на вулиці Нижній Гієвській, 150-б, на Залютиному, серед білого дня виникла пожежа у дво-поверховому житловому будинку, який господарі переобладнали під реабілітаційний центр-госпіс «Золотий час». На той час у приміщенні на невеликій площі мешкали понад 30 літніх людей, які потребували особливого догляду.

Безвідповідальність призвела до трагедії

Займання, як встановили пожежники, сталося на другому поверсі. Мешканці сусідніх будинків кинулися на допомогу персоналу — визволити з вогняного полону людей із першого поверху. Це було пекло.

«Усю будівлю оповило димом. Звідти до нас долинали такі крики, що словами розказати неможливо. Людей на сніг виносили на ковдрах. Роздягнених, у самих памперсах. Усі, хто жив неподалік, зносили до палаючого будинку хто що міг: ковдри, одяг, взуття», — розповідали жінки, які одними з перших прибігли на місце трагедії.

Як розповів «Урядовому кур'єру» начальник відділу агітаційно-пропагандистської роботи центру забезпечення діяльності Головного управління ДСНС у Харківській області Ігор Лупандін, до служби з надзвичайних ситуацій повідомлення про пожежу надійшло о 15.03 в четвер.

«Коли на місце події прибули наші підрозділи, там був відкритий вогонь і на покрівлі, і на другому поверсі. Було дуже багато диму. На місце події спрямували вісім відділень на автоцистерні і два — на ав-

тодраніні. Площа пожежі вже сягала 100 квадратних метрів. Джерело горіння була на другому поверсі», — зазначив посадовець.

Перебиття між поверхами були дерев'яні, як і між другим поверхом і покрівлею, а міжкімнатні простінки — з гіпсокартону. Там утворилися суцільні прогари. Це спричинило дуже швидке поширення вогню. О 16 год. 14 хв. пожежу локалізували, а о 16.53 — ліквідували.

«Загинуло 15 людей, які перебували на другому поверсі, п'ятьох госпіталізовано. Там проводять огляд місця події працівники правоохоронних органів, працювала наша пожежно-технічна лабораторія. Щодо причин загорання, то їх встановлюють правоохоронці. За попередніми висновками наших фахівців, це може бути несправність електрообігрівальних приладів», — розповів Ігор Лупандін. Він уточнив, що на другому поверсі мешкали неходячі пацієнти госпісу.

Прикуті віком і недугами до ліжок мешканці будинку не могли нічого вдіяти для свого порятунку. Та й навіть якби хтось спробував вибратися з палаючого будинку, це йому не вдалося б: усі вікна в госпісі було загерметизовано.

Як зазначив секретар Харківської міськради Ігор Терехов, у будинку не було дотримано жодних протипожежних заходів, зокрема шляхів евакуації: «За цією адресою реабілітаційний центр і будинок для людей похилого віку працювали нелегально. Тут не дотримувалися жодних норм, були дерев'яні перебиття й решітки на вікнах, тому люди задихнулися».

Про це сказав і директор департаменту соціального захисту Харківської облдержадміністрації Юрій Шпарага, зазначивши, що у жодному реєстрі України закладу за цією адресою немає.

«Є певний порядок, який регламентує створення таких закладів: внесення в реєстр, дотримання протипожежної безпеки, обов'язковий набір послуг, які мають там надавати, виконання Закону «Про соціальні послуги» та інших», — наголосив Юрій Шпарага, повідомивши, що за потреби постраждалих після надання медичної допомоги розселять в інтернатні заклади області. Це й зробив профільний департамент Харківської ОДА.

Нині оперативно встановлюють прізвища загиблих та їхніх родичів для вирішення питання про допомогу з похованнями.

Харків перевірятимуть

Причини пожежі в Харкові встановлює посилене слідчо-оперативна група Нацполіції, розпочато кримінальне провадження. Відомості внесено до Єдиного реєстру досудових розслідувань за ч. 2 ст. 270 (порушення встановлених законодавством вимог пожежної безпеки) Кримінального кодексу України. Санкція статті передбачає покарання у вигляді позбавлення волі на термін від 3 до 8 років. Досудове розслідування триває.

За словами начальника слідчого управління Головного управління поліції Харківської області Сергія Чижка, в день пожежі правоохоронці встановили причетних до надзвичайної ситуації державного рівня осіб. І вони вже давали свідчення.

Наступного після пожежі дня, за повідомленням Ігоря Терехова і глави Нацполіції Ігоря Клименка, приватний будинок на вулиці Нижній Гієвській, де в нелегальному пансіонаті перебували літні люди, належить Славіку Аюпану. За словами секретаря міськради,

ОФІЦІЙНО

«Ми зробимо все, щоб причини пожежі було об'єктивно вивчено, а винних покарано згідно із законом»

Увечері того трагічного дня уряд був змушений зібратися на позачергове засідання, де було створено комісію для з'ясування обставин і причин жальної події. Очолив комісію міністр розвитку громад та територій Олексій Чернишов, який разом з командою увечері терміново вилетів до Харкова для проведення виїзного засідання.

«Ми зробимо все, щоб причини пожежі було об'єктивно вивчено, а винних покарано згідно із законом», — наголосив Олексій Чернишов. Комісія має прозвітувати про підсумки роботи не пізніше, ніж за місяць.

Для запобігання таким трагедіям у майбутньому Прем'єр-міністр Денис Шмигаль дав доручення: ДСНС — провести позачергові перевірки виконання вимог протипожежної безпеки на об'єктах підвищеного ризику: готелях, пансіонатах, готелях; місцевим органам виконавчої влади та Міністерству соціальної політики — встановити законність створення приватних будинків для літніх людей та виявити інші аналогічні об'єкти.

«Цей заклад функціонував не у правовому полі, його немає в реєстрі надавачів соціальних послуг. Відомостей про нього немає в департаменті соціального захисту, — сповістила міністр соціальної політики Марина Лазебна. — Тому ми організуємо роботу з виявлення таких закладів, яких немає в реєстрі надавачів соціальних послуг».

В областях також перевірять законність функціонування всіх будинків для літніх людей, умови їхнього проживання. Буде виявлено заклади без даних у реєстрі надавачів соціальних послуг, перевірено умови проживання та перебування в них людей похилого віку.

за Аюпаном закріплено ще кілька «схожих об'єктів», що підтверджує інформація з відкритих джерел. У трьох будинках за різними адресами облаштовано пансіонат для людей похилого віку «Турбота», наркологічний центр «Рене-санс» і приватний будинок для літніх «Оберіг».

У зв'язку з трагедією, щоб запобігти її повторенню, в Харкові, заявив Ігор Терехов, буде проведено перевірки, аби виявити реабілітаційні центри, будинки для людей похилого віку, госпіси, які працюють незаконно.

«Протягом двох тижнів ми виявимо всі такі незаконні об'єкти,

і їх діяльність буде жорстко припинено. Людей, які допустили, щоб такий об'єкт працював, буде покарано. Однозначно буде проведено перевірки, має бути жорстке реагування всіх правоохоронних органів», — запевнив Ігор Терехов.

На ранок 22 січня встановлено власника приватного пансіонату, його завідувача, працівників. Усіх доправлено до місцевого відділу поліції. Слідчі, оперативники, прокурори проводять з ними слідчі дії.

У Харкові у зв'язку з пожежею, яка призвела до численних людських жертв, 22 січня оголошено днем жалоби.

Висновки з пожежі в Харкові слід робити негайно

ВІДЛУННЯ. На місце трагедії вчора прибув і Президент Володимир Зеленський. «Ще раз висловлюю свої співчуття усім рідним і близьким загиблих, усім харків'янам», — сказав глава держави. Згідно з його указом, 23 січня оголошено в Україні днем жалоби за загиблими в харківській пожежі.

Володимир Зеленський відвідав той зловісний будинок для літніх людей, де сталася пожежа. Перший заступник міністра внутрішніх справ Сергій Яровий доповів главі держави про обставини надзвичайної ситуації та перебіг порятунку людей і ліквідації пожежі, як там працювали 13 одиниць техніки й 50 рятувальників.

На запитання Президента, чому не вдалося врятувати людей, Сергій Яровий відповів, що вогонь поширювався дуже швидко, а на другому поверсі всі люди були маломобільними чи мали хвороби, пов'язані з ментальними розладами.

«Люди були лежачими, але хто встановив у будинку на вікнах ґрати?» — запитав глава держави.

На це Володимирові Зеленському доповіли, що будинок для літніх людей був приват-

Президент відверто спілкувався з очевидцями трагедії, уважно вислуховуючи всі думки й пропозиції

ним і працював без належно оформлених документів на такий вид діяльності. Люди перебували тут фактично нелегально, за їхнє утримання платили родичі.

Володимир Зеленський коротко поспілкувався з тими, хто живе по сусідству з будинком, який згорів. Вони розповіли, як давно функціонував цей будинок і які кроки нама-

галися здійснити для припинення його діяльності, а також про трагічні події, повідомляє пресслужба Офісу Президента.

На думку Президента, потрібно провести аудит подібних об'єктів в Україні, у яких потенційно можуть трапитися такі трагічні ситуації, як у цьому будинку для літніх людей.

«Це питання не врегульоване в державі, тому що ми бачимо такий випадок. Таких об'єктів у Харкові наша Національна поліція вже знайшла шість. Вони різні, деталі також з'ясовують, і будуть нам доповідати. Думаю, що треба ставити завдання по всій країні знайти такі об'єкти, щоб ми про них знали, а не дізнавалися в такі трагічні момен-

ти, коли стаються пожежі і втрачено 15 людей», — сказав Президент під час спілкування з журналістами.

«Треба зробити все для вирішення й запобігання подібним ситуаціям, — заявив він після відвідання Харківської міської багатопрофільної клінічної лікарні №17, де перебувають постраждалі. — Просто врегулюва-

ти харківську ситуацію замало. Ми не знаємо, скільки таких об'єктів у державі. Тому будуть законодавчі ініціативи. Люди мають отримувати нормальні, якісні послуги. Як приватні, так і державні. Хоч як би це звучало, але ми маємо відкрити такий ринок справедливих соціальних послуг в Україні».

У межах розпочатого кримінального провадження, за даними Нацполіції, вже затримано власника будівлі, який здавав його в оренду, орендарів, що організували нелегальний будинок для літніх людей, і його адміністратора.

Серед версій слідства — необережне поводження з приладами для обігріву будівлі та займання проводки. Адже за попередньою інформацією, із 17 січня в будівлі не працював газовий котел і її обігрівали електроприладами.

Як зазначили голова урядової комісії міністр розвитку громад та територій Олексій Чернишов та голова Державної служби України з надзвичайних ситуацій Микола Чечоткін, остаточно причини трагедії буде встановлено після завершення роботи експертів.

СОЦІУМ

Робочі місця на селі — спільна справа бізнесу і громад

ІНІЦІАТИВА. Компанія «Контінентал Фармерз Груп» за останні п'ять років допомогла у створенні вже 30 сільськогосподарських обслуговувальних кооперативів у п'яти областях

Микола ШОТ,
«Урядовий кур'єр»

З 2015 року компанія «Контінентал Фармерз Груп» узялась активно підтримувати кооперативний рух у п'яти областях, де орендує землі. Вважає цю справу однією із пріоритетних соціальних ініціатив. Ідеться про створення робочих місць у сільській місцевості й відновлення та розвиток тут виробничої інфраструктури, основний або додатковий дохід для пайовиків агрохолдингу.

Наголос робить на комплексний розвиток громад. Кажучи інакше, це проєкт саме для громади, адже «Контінентал» на цьому нічого не заробляє, він не засновник і не член жодного кооперативу, а лише допомагає ініціативним пайовикам, які хочуть працювати в рідному селі. Підтримує такі напрями: ягідництво, бджільництво, овочівництво, молочарство.

На кооперативну справу компанія за п'ять років сумарно надала понад 4 мільйони гривень і допомогла у створенні 30 сільськогосподарських обслуговувальних кооперативів, зокрема «Людвигенської перлини» на Тернопільщині.

Перлина у виробничій справі

Село Людвиге входить до складу Шумської об'єднаної територіальної громади в Тернопільській області. Тут понад 800 жителів, у місцевій школі навчається майже 90 учнів, є дитячий садок. Але тутешня молодь воліє шукати заробітки якщо не у великих українських містах, то за кордоном. Павло Дмитрук працював у Росії й Польщі. Повернувшись, каже, що хоче жити в рідному селі й не має більше бажання їздити світами. Роботи сільської, важкої не боїться. Разом з батьком тримає вісім корів, мабуть, дві ще невдовзі з'являться на їхній сімейній фермі. Доять корови доїльними апаратами й молоко здають у кооператив «Людвигенська перлина».

Сільськогосподарський обслуговувальний кооператив (СОК) у Людвигі заснували у травні 2018 року. Його члени заготовляють і збувають молоко.

Кооператив очолює Володимир Дмитрук. Він, як і син Павло, тривалий час поповнював лави українських заробітчан за межами країни. Повернувшись, взявся збільшувати поголів'я великої рогатої худоби на сімейній фермі. Ціна на молоко, яке здавав на відповідні підприємства, його не задовольняла. Тож захопився ідеєю створення СОКу в Людвигі, став відвідувати навчальні семінари, ін-

Голова кооперативу «Людвигенська перлина» Володимир Дмитрук: «На власному прикладі хочу показати, що кооперативна справа варта уваги»

ші заходи, переймав досвід. Знайшов однодумців, і разом оформили кооператив, назвавши «Людвигенська перлина».

Слово «перлина» в назві використали зі значенням «найкращий зразок». Принаймні прагнуть довести, що кооперативна форма дає успіху виробничій діяльності у селі.

«Працюємо, щоб люди не виїжджали з Людвиги на заробітки, мали постійну роботу, кращу оплату за здане молоко, подбали про збільшення поголів'я великої рогатої худоби», — зазначає Володимир Дмитрук.

Спершу «Людвиген-

ска перлина» надав на розвиток «Людвигенської перлини» 200 тисяч гривень, але вже на поворотній основі, тобто своєрідний безвідсотковий кредит. СОК з Людвиги отримав кошти за обласною програмою сприяння розвитку кооперативів.

У розбудову цього об'єднання його члени вкладають власні заощадження. Заготовляти і збувати лише сировину для кооперативників виявилось замало. Вирішили створювати додану вартість — виготовляють сири. Варити їх навчалися в колег з Буковини, Прикарпаття, Хмельниччини. Опановували пре-

Завдяки підтримці доброчинців кооператив придбав обладнання для сироварні

ска перлина» налічувала 12 членів. За майже три роки кооперативу не залишив ніхто, навпаки, чисельно він зріс до 28 осіб. Це свідчення довіри односельців і надії, що справа йде на лад.

В організації кооперативу ініціаторів з Людвиги підтримує «Контінентал Фармерз Груп». Передусім надав 70 тисяч гривень на безповоротній основі для придбання танків — охолоджувачів молока. Згодом

мудрості сирної справи й водночас доводили до ладу приміщення під сироварню. Воно потребувало капітального ремонту, бо колись там була колгоспна лазня, яка з роками зазнала не просто запускання, а руйнації.

Павло Дмитрук разом з другом Русланом Диніним відновили цю стару будівлю. Кооператив придбав відповідне обладнання та облаштував тут цех з виготовлення сиру. Його уро-

Працівниця кооперативу «Людвигенська перлина» Оксана Тимчук ознайомлює з першою продукцією

чисто відкрили торік наприкінці грудня.

Людвигенські сировари, крім кисломолочного, виготовили по одному виду м'якого і твердого сиру за власною технологією. Сирних справ майстром тут стала Оксана Тимчук. Турботи кооперативу, здається, вже взяли гору над її особистими.

«Хоч би яка перешкода на шляху кооперативу траплялася, разом з Володимиром Дмитруком старалися її здолати. Ми вперті й наполегливі, йдемо до перемоги. Вірю, що мети досягнемо», — розповідає пані Оксана.

Коли поцікавився, які сири їй самій до смаку, то дізнався, що м'який, в оливковій олії з додаванням червоного перцю. Проте Оксана хотілося б зробити такий сир, якого ніхто не виробляє. У планах — із спаржею. Спочатку спаржу кооперативники закуповували, а потім, якщо продукт матиме попит, і самі вирощуватимуть.

У кооперативі заготовляють 350 літрів молока, влітку — вдвічі більше. Сировину здають лише члени «Людвигенської перлини», хоч кажуть, відкриті для всіх односельців. Готову продукцію самі реалізують.

«Працюємо на ентузіазмі, для нас це початок великої справи. На власному прикладі хочу показати, що вона варта уваги», — підкреслює Володимир Дмитрук. Тут прагнуть розширювати виробничу діяльність.

Не сиром єдиним

Світлана Похила місцевої сільради очолювала з 2002 року. Нині вона спеціаліст Шумської міської ради. Каже, що Людвиге жило ідеєю створення сільсько-

господарського обслуговувального кооперативу, напевно, ще з часу відновлення кооперативного руху в Україні. Спочатку заснували ягідне об'єднання. Але особливого ентузіазму в од-

носельців щодо цього не було. Та з'явилися ініціатори заснування СОК «Людвигенська перлина».

«Якщо селяни самі працюватимуть на себе, то є сподівання, що старатимуться, аби отримувати більші доходи», — ділиться думками пані Світлана.

У селі відкрили не лише кооперативну сироварню. Про здоровий дух у тілі також не забули. У приміщенні сільської ради відкрили тренажерну залу. Відремонтували її власними силами. А по фінансову допомогу для придбання необхідного обладнання та інвентарю звернулися до компанії «Контінентал Фармерз Груп».

80 тисяч гривень агрохолдинг надав на закупівлю велотренажера, дошки для качання преси, бігової доріжки, шведської стінки, штанги, фітнескомплексу тощо. Ще встановлять кілька тренажерів на подвір'ї, щоб жителі Людвиги могли займатися у теплу пору року. Пані Світлана каже, що охочих займатися у тренажерній залі чимало — і не лише школярі, а й старші жінки.

ПРЯМА МОВА

«Поворотна фінансова допомога добре сприяє розвитку»

Василь МАРТЮК,
керівник соціально-інвестиційного
відділу компанії «Контінентал
Фармерз Груп»:

— Наша компанія активно налагоджує довгострокові партнерські відносини із громадами. Усі кооперативи, які підтримує, діють у територіальних громадах, де агрохолдинг обробляє землі.

На початковому етапі «Контінентал Фармерз Груп» надавав на розвиток СОКу до 100 тисяч гривень без повернення коштів, а тепер практикує підтримку саме на поворотній основі обсягом 200 тисяч гривень. Тобто протягом двох років кооператив має повернути компанії цю суму без жодних відсотків.

Поворотну фінансову допомогу агрохолдинг уперше надав 2018 року. І першим отримав її тоді кооператив «Файна поляна» з Тернопільщини. Він заготовляє й заморожує малину, суницю, навіть обліпиху й іншу продукцію та реалізує в Україні. Кошти СОК використав на розширення цеху заморожування ягід. Торік, як і годиться добрим господарям, кооператив повернув їх.

Загалом з 2015 року 30 кооперативів у п'яти областях країни одержали підтримку від компанії «Контінентал Фармерз Груп». Торік агрохолдинг надав поворотну фінансову допомогу трьом кооперативам для їхнього розвитку і створення додаткової вартості.

«Ягідний рай» із Хмельниччини, який заготовляє малину, хоче придбати транспорт із логістичною метою. «Волошковий край» (с. Волощина Саранчуківської ОТГ на Тернопіллі) купує трактор для обробки полів, планує облаштувати камеру попереднього охолодження ягід. Тернопільський «Бджолин мрій» кошти потрібні на розширення кочівної пасіки, закупівлі мобільної платформи, аби доправляти вулики на поля, де цвітуть медоноси.

Кооперативи Тернопільської, Івано-Франківської, Хмельницької областей зуміли створити об'єднання «Файні газди», яке координує діяльність СОКів, допомагає їм у комунікації з органами влади зокрема щодо отримання коштів на розвиток. Наша компанія готова допомогти кооперативникам у пошуку надійних партнерів для реалізації продукції.

ВІКНО У СВІТ

Дивовижні світи Рене Магрітта

СЮРРЕАЛІЗМ. Буденні речі довкола нас не такі прості, як здаються, і приховують таємний сенс. Кореспондентка «УК» побувала в музеї відомого бельгійського художника-сюрреаліста Рене Магрітта

Вікторія ВЛАСЕНКО,
«Урядовий кур'єр»

Навіть якщо ви зовсім не цікавитесь мистецтвом, не знаєтеся на його стилях, періодах, напрямках і течіях, вам, напевне, не раз потрапляла на очі репродукція картини, що на ній зображено чоловіка в чорному костюмі та чаплінівському капелюсі-котелку, обличчя якого затулено великим яскраво-зеленим яблуком. Або ж зображення люльки, під якою писаними літерами французькою мовою виведено: «Ceci n'est pas une pipe» — «Це не люлька». Ці картини як одні з найпізнаваніших творів світового мистецтва належать пензлю бельгійського художника-сюрреаліста Рене Магрітта.

Славетний брсселець

Рене Магрітт більшість життя прожив у Брюсселі. 18-річний син кравця та модистки з маленького містечка Лессін, він приїхав до столиці, щоб здобути освіту в Королівській академії образотворчих мистецтв. І за винятком кількох років, протягом яких жив у Франції, де активно брав участь у діяльності об'єднання художників-сюрреалістів, Рене Магрітт залишав рідну Бельгію лише для того, щоб узяти участь у відкритті своїх виставок у Римі, Лондоні, Нью-Йорку, Парижі.

Саме у Брюсселі розквітнув талант художника, там він знайшов свій творчий шлях і мав коло вірних друзів. Проте слава й популярність прийшла до нього лише у зрілому віці. Тому в молодості, щоб утримувати себе та дружину Жоржетту, Рене Магрітт працював у редакціях журналів, розробляв візерунки на заводі шпалер і малював рекламні плакати. За його словами, це була «тупа робота», яка просто давала змогу заробити на життя.

Нині ж на мистецькому ринку поява роботи Рене Магрітта —

Жінка в масці на картині «Таємний гравець» — передбачення художника коронавірусного сьогодення

рідкісне явище, бо всі вони добре відомі й перебувають у музейних або приватних колекціях. 2009 року двоє озброєних чоловіків викрали з будинку-музею Магрітта картину «Олімпія», на якій зображено оголену дружину художника. Через два роки цю картину цілком й неушкодженою підкинули бельгійському експерту-мистецтвознавцеві Жанп'єру Калленсу. Викрадачі пояснили це тим, що картина занадто відома, тому навіть на чорному ринку її продати неможливо.

Найдорожча з робіт Рене Магрітта — картина «Принцип задоволення». Цей портрет британського поета і покровителя сюрре-

алістів Едварда Джеймса 2018 року було продано на аукціоні Сотбі в Нью-Йорку за рекордні 26,8 мільйона доларів.

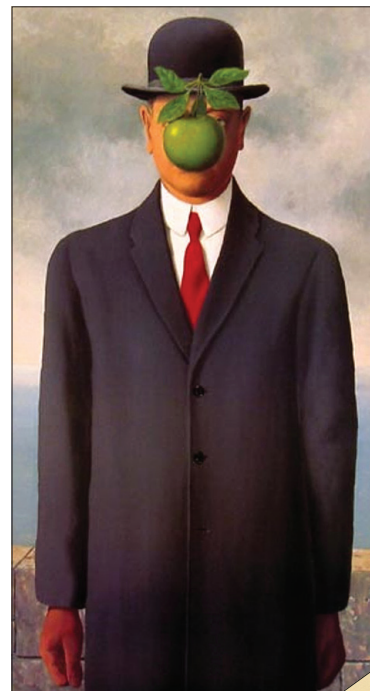
На самоті з Майстром

Та не обов'язково бути мільйонером, щоб помилуватися творами великого сюрреаліста. Найбільше зібрання його робіт — в Музеї сучасного мистецтва у Нью-Йорку та музеї Магрітта у Брюсселі. Часи коронавірусу позбавили нас багатьох колись таких простих і звичних задовольень, як спілкування з друзями, галасливі застілля, подорожі, відвідування кафе й ресторанів. Але чи не єдина розвага, яку бельгійська влада залишила доступною для широкого загалу, — музеї. І хоч для цього треба заздалегідь купити квиток онлайн на визначений час, не знімати маски в музеї і ходити лише позначеними стрілочками маршрутами, в цих невеселих обставинах є певні переваги.

Пляс Рояль у центрі Брюсселя майже завжди велелюдна. І не лише тому, що поблизу урядові бельгійські установи, а й тому, що це місце — магніт для туристів. Поряд — королівський палац, королівський парк, Музей образотворчого мистецтва, відомий колекцією робіт Рубенса, Музей музичних інструментів і Музей Рене Магрітта. Проте у зимовий дощовий день у сюрреалістичних умовах локдауну тут було кілька перехожих.

Перевірка електронного квитка, ритуальне протирання рук дезінфекційним гелем, і ось у морозі порожніх музейних зал, де промені світла вихоплюють лише картини на стінах, поринаєш у чудернацький світ сюрреалістичних образів Рене Магрітта. У творах митець робить звичайні, буденні речі дивними, поєднуючи їх у химерних сценах або надаючи їм особливих акцентів, щоб, за його словами, «змусити предмети кричати вголос».

Рене Магрітт прагнув зробити так, щоб живопис змушував глядача шукати прихований зміст у

Людина-яблуко та загадкова люлька — картини-«візитівки» Рене Магрітта

«Це не вулиця»

Рене Магрітт помер 1967-го 68-річним. Його поховано на міському цвинтарі Скарбек у Брюсселі. До останнього подиху він малював й залишив незакінченою останню картину, яка так і стояла посеред вітальні на мольберті до 1986 року, до дня смерті дружини Магрітта Жоржетти.

Брюссельці пишануться славетним земляком і дбайливо бережуть пам'ять про нього. 2012 року одна з будівельних фірм, яка забудовувала колишній промисловий квартал неподалік району, де колись мешкав Рене Магрітт, оголосила конкурс на назву десятка вулиць, які мали з'явитися на місці складів і заводських корпусів. З понад тисячі запропонованих варіантів, які надійшли на конкурс, для однієї з вулиць було обрано назву, яка перегукується з назвою культової картини митця: «Ceci n'est pas une rue» — «Це не вулиця». Рене Магрітту це, безперечно, сподобалося б.

Ніч і день можуть вживатися на одній картині, як сум і радість в людській душі

ЛЮДИНА І ЧАС

Малиновий дзвін Звенигори

ПОСТАТІ. На Черкащині шанують пам'ять про славетного земляка Агатангела Кримського

Роман КИРЕЙ,
«Урядовий кур'єр»

Цими днями виповнилося 150 років із дня народження видатного українського історика, мовознавця, орієнталіста, поліглот, письменника і перекладача академіка Агатангела Кримського. Ці характеристики вельми поверхово розкривають багатогранну значущість для України цієї незвичайної постаті. Науковець світового рівня, творець українського сходознавства й українського правопису, Агатангел Кримський поклав життя на олтар розвитку вітчизняної і світової науки, майбутнього України.

Життєва і творча доля Агатангела Юхимовича нерозривно пов'язана з Черкащиною, зокрема зі Звенигородкою. Тут минуло його дитинство, адже незабаром після його народження (1871) сюди з Волині переїхали батьки. Тут закінчив двокласне училище, сюди приїжджав на гостини до сім'ї з далеких світів. Звідси його забрали радянські енкаведисти й повезли в тюрми Казахстану.

Будиночок з вежею

У давні часи це поселення мало назву Звенигород. За переказами, неподалік сучасного міста поблизу конусоподібної гори височів замок. Про небезпеку для жителів, наближення ворогів сповіщав великий дзвін, який висів на одній із веж. Гора дзвеніла, тож місто й узяло, як вважає чимало дослідників, назву від Звенигори. Першу писемну згадку про Звенигород на річці Гнилий Тікич датовано 1394 роком. Усі околиці та віддалені села цього мальовничого краю майбутній науковець сховав власними ногами, всотуючи як губка все побачене й почуте. Йому нерідко вчувався той сакральний дзвін Звенигори, який кликав у незвідані світи пізнання.

А мешкала родина Кримських у будинку, який спорудив батько Агатангела Юхим Кримський. Працюючи вчителем, Юхим Степанович одержав якось непоганий гонорар за видання підручника. На ті кошти побудував у Звенигородці дім, у якому й жила його сім'я.

Тут минули дитячі роки Агатангела, якого рідні звали Хваньком (таким псевдонімом нерідко він підписував потім свої твори). Трирічним хлопчик читав, а п'ятирічним батько віддав його до місцевого училища, де по закінченні той одержав «Похвальний лист».

Очевидно, саме в дитинстві після розповідей місцевих старожилів в Агатангела й зародилася ідея всебічно дослідити життя й побут селянства одного з центральних регіонів

України. Матеріали для цієї праці науковець збирав довго — понад 40 років. Вони лягли в основу унікальної дослідницької книжки «Звенигородщина. Шевченкова батьківщина. З погляду етнографічного та діалектичного. З географічною мапою та малюнками». На жаль, тоді вона так і не вийшла друком. Один із примірників рукопису із правками академіки і висновком «Виправити — друкувати» та підписом автора зберігається у місцевому краєзнавчому музеї.

Ця праця знайшла широкого читача лише в наш час завдяки палкому патріоту звенигородському краєзнавцеві Станіславу Лячинському, який зберіг рукопис. Його автор узагальнює свої етнографічні та лінгвістичні дослідження, описує селянський побут. Детально описані сватання та весілля в багатьох селах, інші звичай і традиції. Спогади жителів багатьох сіл нинішнього Звенигородського та навколишніх районів Черкаської та Кіровоградської областей, які занотував автор, яскраво розкривають різні сторони життя селян. Місцевий фольклор, зібраний науковцем, захоплює.

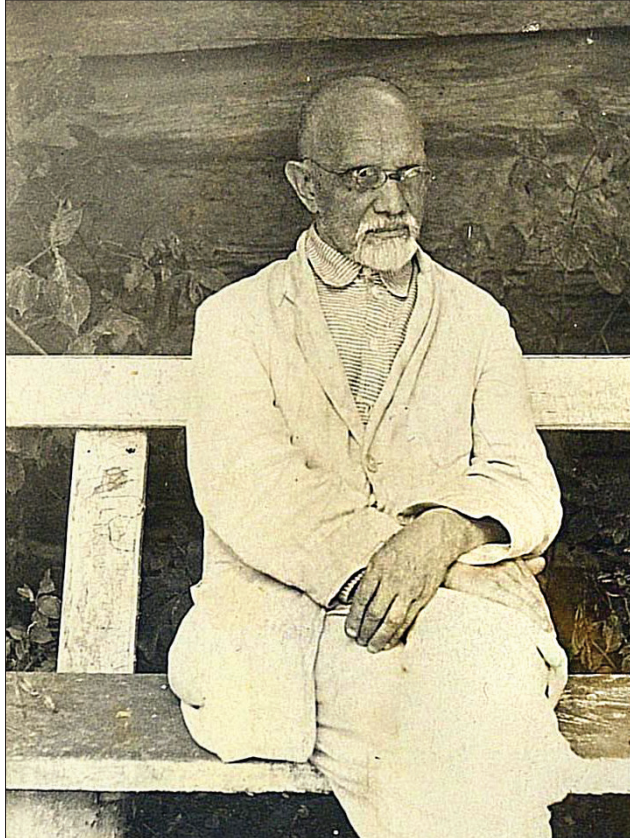
«Народні пісні доводять до сліз»

Цікаво, що Агатангел Кримський, не маючи української крові (його батько походив із бахчисарайської татарської родини, а мати була полькою), присвятив велику частину життя розвитку саме української науки й культури.

«Хоч я родом не українець, але цілком поукраїнився, так що, наприклад, звуки української пісні доводять мене аж до сліз», — писав він.

Довелося йому чимало поїздити, побачити світу. Здобувши ґрунтовну освіту в навчальних закладах Києва й Москви, відвідав Сирію та Ліван. Повернувшись, викладав у Лазаревському інституті (пізніше Московський інститут сходознавства), очолював кафедру арабської лінгвістики, став професором арабської літератури, а 1903 року — професором історії мусульманського Сходу. Працюючи в інституті східних мов, Агатангел Кримський видав 26 томів наукових праць, тисячі статей.

Завдяки йому наші співвітчизники познайомилися з поезіями Гафіза, Сааді, Омара Хайяма. Іван Франко писав про нього в «Літературно-науковому вістнику»: «А. Кримський — високооригінальна поява в нашій літературі. Чи пише він чисто філологічні статті, чи літературні критики, чи прозові оповідання, чи поезії, всюди вносить своє власне «я» в такий мірі, як мало котрий наш письменник. В перекладах, особливо з орієнтальних поетів він

Агатангел був сповнений надій і великих творчих задумів

виявив немале майстерство, і справедливо мусимо вважати його піонером нашого слова на сій просторій і досі майже не ораній українським лемешем ниві східної поезії. Переклади Кримського з Гафіза, Омара Хайяма, з арабських поезій заслуговують на всяке признання».

Він видав монументальну працю «Історія Туреччини» (1924). А його «Нариси з історії української мови», «Українська грамати́ка», «Давньокі́вський го́вір» вражають глибоким знанням коренів українистики.

Україна завжди кликала до себе

На 30-річного професора Кримського, тоді вже

відомого науковця, полювали провідні наукові центри світу. Поліглот, який з дивовижною легкістю оволодів понад 60 мовами (дехто стверджує, що знав він їх близько сотні), учений-енциклопедист Агатангел Кримський був істориком, письменником і літературознавцем, театрознавцем і мовознавцем, фольклористом і етнографом.

Працюючи в Москві, душею завжди був в Україні. Мріяв про неї, вона снилася йому в години перепочинку. Нарешті 1918 року, після більшовицького перевороту, випала нагода повернутися на рідну землю. Тут Агатангел Юхимович незабаром став професором Київського університету. Разом з В. Вернад-

ським та М. Василенком був одним з академіків-засновників УАН (нині Національна академія наук України), незмінним її секретарем. З його ініціативи 1925 року було засноване Київське відділення наукової асоціації сходознавства.

Головний вектор роботи Кримського в київський період був спрямований на розвиток україністики. Київ, однак, не зміг заволодіти Кримським повністю. Його як магнітом тягнуло до Звенигородки, де часто проводив відпустки. Тут завжди чекали його сестра і брат, рідна батьківська садиба.

Тут можна було трохи розслабитися, помріяти й про ту далеку, яка, ніби марево, манила його до себе. Незважаючи на значні успіхи у творчій діяльності, Кримському не щастило в особистому житті. Майже весь час він був таємно й безнадійно закоханий у Лесю Українку. Відомо, що на його 60-річчя Павло Тичина прочитав присвячений Кримському вірш, де згадано «вічно мрійну Лесю Українку», що й розкрило цю таємницю.

Нагороджений і... знищений

Велика війна завдала вразливій натурі Агатангела багато розчарувань і болю. Тяжкими видалися трагічні 1928—1929 роки, а ще жахливішими — 1930-ті, коли розпочалася ліквідація українознавства. У нестерпних умовах він змушений був залишити головування історико-філологічним відділом академії. Намагався мужньо перенести ліквідацію сходознавчих установ, які плекав, немов рідних дітей, і своєї гордості — іс-

торико-філологічного відділу.

Чорна смуга в житті академіка на цьому не завершилася. Після процесу у справі «Спілки визволення України» його усунули з усіх академічних посад і навіть з викладацької роботи.

Тільки 1939 року, після приєднання Західної України, влада нібито зглянулася. Його як корифея української радянської науки відрядили на «визволені» землі, де він виступав з доповідями та спогадами, відроджував надію на розвиток української науки. 1940 року йому навіть присвоїли почесне звання заслуженого діяча науки УРСР, того самого року академіка було нагороджено орденом трудового червоного прапора.

Війна 1941 року застала Агатангела Юхимовича в Ялті, де він брав участь у сесії академії наук. Науковець поспішив із Криму до Звенигородки, сподіваючись перебути там літо. Його дуже непокоїла доля численних рукописів, залишених у Києві. На початку липня академію наук було евакуйовано до Уфи. А вже через кілька днів до Звенигородки приїхали енкаведисти й забрали Агатангела Кримського.

Постановою НКВС від 20 липня 1941 року його визначили «ідеологом українських націоналістів, який протягом ряду років очолював націоналістичні підпілля». Академік зі світовим ім'ям помер 25 січня 1942 року в лікарні кустанайської загальної тюрми №7.

Однією рукою нагородили, другою — знищили. Як це схоже на радянське свавільне, беззаконне буття! Реабілітували науковця аж 1957 року.

Фото з сайту ukrinform.ua

А ТИМ ЧАСОМ

У будинку Кримського буде його музей

Члени Звенигородської районної громадської організації «Пам'ять», щоб увічнити пам'ять славетного земляка, облаштували місце поховання і встановили хрест на могилі його батька Юхима Кримського, матері Аделаїди, брата Юхима та сестри Марії. Однак місця, де поховано самого науковця, досі не знайдено. Ентузіасти виготовили інформаційний білборд, який незабаром розмістять у райцентрі. На в'їзді в місто з боку Лисянки встановлено пам'ятну плиту, присвячену Агатангелу Юхимовичу.

Громадські активісти, вшановуючи пам'ять Агатангела Кримського, дійшли й до столиці, зокрема до академіків.

«Дуже прикро, що недобудований будинок Кримського, який перебуває у власності НАН України, занедбаний і перебуває в запустінні, — розповів керівник «Пам'яті» Юрій Лисогор. — Звісно, роботи з його відновлення гальмують, досі не знайдено, а через брак коштів. Тому сподіваємося власними силами й за власні кошти завершити розпочату реконструкцію приміщення, під науково-консультаційним супроводом академії наук облаштувати у ньому музей Агатангела Кримського. У дослідників історії рідного краю достатньо матеріалів, щоб створити багатогранну експозицію про унікального вченого. Ми хочемо, аби наша молодь знала свою історію, пам'ятала свій рід, шанувала його».

Представники звенигородської організації «Пам'ять» недавно зустрілися в Києві з директором інституту сходознавства імені А.Ю.Кримського НАНУ Олександром Богомоловим, щоб отримати згоду на завершення робіт у музеї. Це питання планують розглянути на одному з наступних засідань в академії.

МЕДИЦИНА

Що вже відомо про COVID-19

ЗДОРОВ'Я. Дізнайтеся більше про особливості коронавірусної інфекції — і будете захищені

Багато людей вважають, що мороз знищує віруси. Але, як з'ясувалося, навіть морози до -20°C жодним чином не впливають на коронавірус SARS-CoV-2: він живучий, підступний і небезпечний. Ми підготували добірку про походження хвороби, те, чому коронавірусна інфекція небезпечна для життя, і перші симптоми захворювання.

Лікарі назвали порядок появи симптомів у разі коронавірусної хвороби

ПЕРЕБІГ НЕДУГИ. Фахівці з Університету Південної Каліфорнії з'ясували, як не переплутати коронавірусну хворобу зі звичайною застудою і вчасно зреагувати на неї. У разі зараження SARS-CoV-2 симптоми найчастіше з'являються в певному порядку.

Науковці проаналізували понад 55 тисяч підтверджених випадків захворювання в Китаї. Окремо розглядали дані про здоров'я майже 1100 осіб, зібрані із грудня по січень 2020 року китайською групою експертів з лікування COVID-19 і надані національною комісією охорони здоров'я Китаю, повідомляють іноземні ЗМІ.

«Порядок появи симптомів має значення», — розповів Джозеф Ларсен, провідний автор дослідження і докторант USC Dornsife. Він пояснив, що кожне захворювання прогресує по-різному, тому нове дослідження допоможе лікарям швидше визначити зараження коронавірусом і приймати правильні рішення про подальше лікування.

Згідно з підсумками наукової роботи, у пацієнтів з COVID-19 спочатку, як правило, підвищується температура. Після цього з'являються кашель і біль у м'язах, потім

може виникнути нудота і блювота, а пізніше — діарея.

Дослідження свідчить, що в разі грипу кашель частіше виникає до підвищення температури. Захворювання зазвичай починається з трійки симптомів, зокрема біль у спині, лихоманка і сухий кашель. Науковці підкреслили, що підсумки дослідження потенційно корисні під час оцінювання стану кількох пацієнтів в умовах істотної завантаженості лікарень.

Фахівці назвали симптоми затяжного перебігу COVID-19. Вони підтвердили, що коронавірусна хвороба може перейти в затяжну стадію, і визначили симптоми, які дадуть змогу її розпізнати. Про це повідомив таблоїд The Daily Express з посиланням на доповідь науковців із британського національного інституту здоров'я і клінічного вдосконалення (NICE).

Зазначено, що COVID-19 може тривати 12 тижнів. У цьому разі його дуже важко діагностувати, оскільки перелік симптомів дуже відрізняється. Хворий може відчувати біль у грудній клітці, прискорене серцебиття, постійну слабкість, ядуху і депресію, а ще кашлятиме. За даними вчених, в такому стані в людини можуть бути неврологічні симптоми — порушення сну або запаморочення.

Найчастіше коронавірус SARS-CoV-2 вражає легені, спричиняючи атипову пневмонію

гічні симптоми — порушення сну або запаморочення.

Недужі з підтвердженим діагнозом затяжної коронавірусної хвороби скаржилися на проблеми зі шлунково-кишковим трактом, діарею, зниження апетиту, біль у м'язах і суглобах, висипи на шкірі. Такі симптоми можуть бути тривалий час, навіть якщо здається, що найважча стадія захворювання відступила і вірус переможено.

У грудні NICE опублікував поради з лікування посткоронавірусного синдрому, назвавши його основні симптоми. До них науковці зарахували високу температуру, вто-

му, головний біль, поколювання й оніміння кінцівок, порушення сну і когнітивних функцій. Пацієнти, які перехворіли на COVID-19, тривалий час можуть страждати від нудоти, діареї, анорексії й болю в животі. Інфекція може відобразитися і на психологічному стані, провокуючи депресію і напади тривоги.

У деяких пацієнтів, які перенесли коронавірусну хворобу навіть у легкій формі, потім з'являються ознаки хронічного захворювання. До такого висновку дійшли автори міжнародного дослідження, які вивчали відновлення після COVID-19. Підсумки

дослідження опубліковано в Journal of Clinical Medicine.

Автори вивчили дані 1837 молодих хворих (середній вік — 47 років), у яких був легкий перебіг COVID-19. Пацієнти перебували на амбулаторному лікуванні. Проблеми в них були протягом мінімум трьох місяців після хвороби. 98% пацієнтів турбували втоми, 90% — м'язова слабкість, 88% — проблеми зі сном і 87% — біль. Багато з них скаржилися на зниження продуктивності праці й потребували медичної допомоги. До захворювання більшість людей (86%) вважали себе здоровими, однак піс-

ля того, як перехворіли на COVID-19, здоровими себе називають тільки 6%. Ще 64% оцінили свій стан як задовільний, а 30% назвали його поганим. Майже третина потребує догляду і медичної допомоги.

Автори дослідження зазначили, що важкохворі після одужання проходять реабілітацію, на відміну від тих, хто перехворів у легкій формі й отримували амбулаторну допомогу. Але їх у найближчому майбутньому можуть турбувати серйозні проблеми зі здоров'ям, що створить величезне навантаження на систему охорони здоров'я в усіх країнах.

Науковці з'ясували походження збудника коронавірусу

ГЕНЕТИЧНІ АДАПТАЦІЇ. Фахівці з Кембриджського університету та інституту Пірбрайта виявили ключові зміни збудника коронавірусу SARS-CoV-2. Ідеться про трансформації, які зробили вірус небезпечним для життя людини.

Генетичні адаптації, які дали вірусу змогу перейти від кажанів до людей, були схожі на ті, що спричинили спалах атипової пневмонії 2003 року, йдеться в дослідженні, опублікованому в PLOS Biology. Тож фахівці дійшли висновку, що

існує загальний механізм мутації цього сімейства вірусів.

Науковці порівняли SARS-CoV-2 і на 96% схожий на нього вірус RaTG13. Вони поміняли місцями ділянки S-білка (білок «шип»), відповідального за зв'язування вірусу із клітинними рецепторами людини ACE2. З'ясувалося, що «шипи» SARS-CoV-2, що містять ділянки RaTG13, не можуть ефективно зв'язуватися з ACE2 і передаватися людям, а в «шипів» RaTG13 з ділянками SARS-CoV-2 таких складнощів не виникало.

На думку вчених, підсумки їхніх досліджень свідчать, що зміни в S-білку SARS-CoV-2 відбувалися історично. Можливо, саме це відіграло ключову роль у тому, що вірус зміг подолати видовий бар'єр, перейти до людини і поширитися до загальносвітових масштабів пандемії.

Небезпечні генетичні мутації SARS-CoV-2, які нещодавно виявили у Великій Британії, Німеччині та США. Британський штам агресивніший, удвічі швидше може інфікувати здорових людей. Науковці зазначають, що більшість інфікованих новим штамом SARS-CoV-2 — люди до 50 років, у яких рідше розвивалися важкі симптоми хвороби.

Виявлено ознаки швидкої смерті внаслідок COVID-19

Мітохондріальний аналіз ДНК може врятувати від смерті хворих на коронавірусну недугу

АНАЛІЗ ДНК. Науковці з Медичної школи Вашингтонського університету в Сент-Луїсі навчилися визначати, в яких пацієнтів з COVID-19 ризик розвитку ускладнень максимально високий. Під час наукової роботи, опублікованої на порталі bioRxiv, дослідники вивчили плазму крові 97 пацієнтів, заражених SARS-CoV-2, на вільно циркулюючу мітохондріальну ДНК (мтДНК). Це індикатор загибелі клітин, спричиненої вірусною інфекцією і важкою реакцією імунітету. Встановлено, що рівень мітохондріальної ДНК різко збільшується під час ішемії, геморагічного шоку та сепсису.

Науковці з'ясували, що рівень мітохондріальної ДНК зростає у пацієнтів, які потрапляють у відділення інтенсив-

ної терапії, і вказує на ризик швидкої смерті. Цей зв'язок не залежить від статі, віку пацієнта або наявності хронічних захворювань. У середньому в тих учасників, які постраждали від важкої дисфункції легень, і тих, хто помер у подальшому від ускладнень, рівень мітохондріальної ДНК був вдвічі вищим за норму.

За словами дослідників, зростання кількості такої ДНК збільшував ризик смерті вдвічі, інтубації — вшестеро, інтенсивної терапії — втричі. Науковці зазначили, що тест на мітохондріальну ДНК краще передбачав стан пацієнтів, ніж інші аналізи. Сам аналіз не потребує складного і дорогого обладнання, а його проведення може проходити так само швидко, як і ПЛР.

Інфекційна хвороба, яку вперше виявили у людини у грудні 2019 року в місті Ухань, Центральний Китай, поширилась у всьому світі

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА СТРАТЕГІЯ — 2030

Продовження. Початок у номері за 22 січня

РЕГУЛЯТОРНЕ СЕРЕДОВИЩЕ

Візія, стратегічна мета, індикатори та пріоритетні кроки напрямку напрямку Регуляторне середовище

ВІЗІЯ НАПРЯМКУ: Україна – найпривабливіша країна для ведення бізнесу

Зв'язок із стратегічними індикаторами економічної візії	Прямий вплив – Прямі іноземні інвестиції Другорядний вплив – Експорт товарів та послуг, ВВП, бюджет
Стратегічна мета	Створити ефективне регуляторне середовище, що не чинить тиску на бізнес та сприяє веденню підприємницької діяльності
Стратегічні цілі	- Здійснити перегляд 100% НПА, що регулюють господарську діяльність на предмет зниження регуляторного тиску - Уніфікувати засоби державного регулювання господарської та професійної діяльності, впровадити єдину класифікацію дозвільних документів та системи їх обліку - Прийняти рамковий закон про саморегулювання та забезпечити створення саморегулювних організацій - Забезпечити входження України до топ-10 країн за рейтингом Легкості ведення бізнесу (зараз 64) - Перевести на декларативний принцип ведення господарської діяльності для видів діяльності з незначним та середнім ступенями ризику - Забезпечити цифрову взаємодію з регулюючими органами - Забезпечити гармонізацію законодавства з нормами ЄС - Підписати угоду АССА - Замінити КЗпП новим законом «Про працю» - Покращити позицію України за компонентом «Рівень ринкового домінування» в Global Competitiveness Index до ТОП 40 країн (зараз – 89 місце) - Покращити позицію України за компонентом «Захист інтелектуальної власності» в Global Competitiveness Index до ТОП 60 країн (зараз – 128 місце) - Увійти до топ-30 у компоненті «Тягар державного регулювання» в Global Competitiveness Index - Увійти до топ-30 компоненті «Бізнес-регулювання» в Index of Economic Freedom
Пріоритетні кроки для досягнення цілей напрямку	- Проведення масштабної дерегуляції та скасування неефективного регулювання, що створює бар'єри для ведення бізнесу - Запровадження ризик-орієнтованого підходу до обрання засобів регулювання доступу на ринки (Регуляторна реформа) - Здійснення максимального переходу від дозволів до декларативного принципу - Перегляд сфер та функцій органів державного нагляду (контролю), посилення відповідальності посадових осіб за порушення законодавства та затягування процесу з видачі дозволу - Гармонізація вимог та законодавства з нормами ЄС відповідно до зобов'язань, передбачених Угодою про асоціацію - Прийняття нового ліберального законодавства, що регулює трудові відносини - Спрощення адміністрування податків, зборів та внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування - Перегляд сфер, де застосовується державне регулювання цін та тарифів - Забезпечення ефективного державного захисту конкуренції через підвищення інституційної спроможності Антимонопольного комітету України - Забезпечення високого рівня захисту прав споживачів та досягнення сумісності між системами захисту прав споживачів України та ЄС відповідно до Угоди про асоціацію - Покращення системи захисту прав інтелектуальної власності

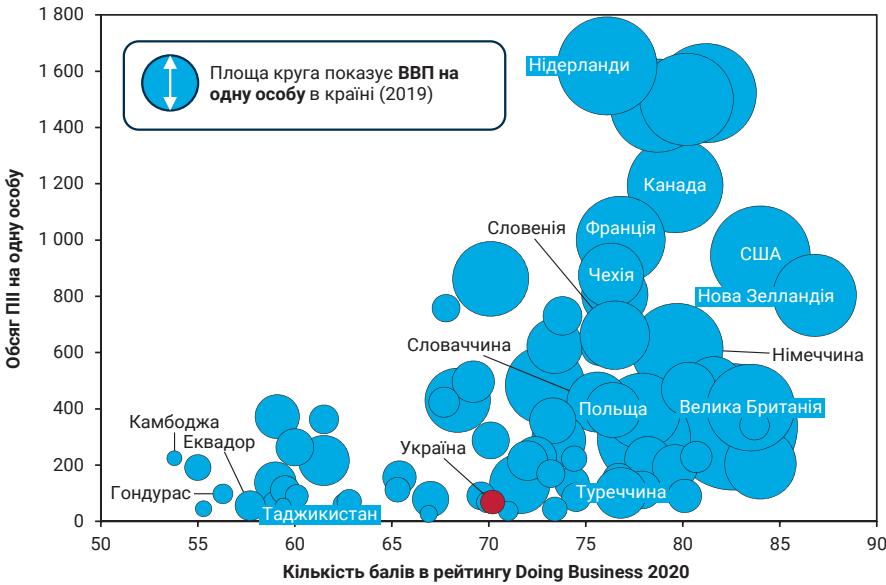
Джерело: Центр економічного відновлення

Зменшення регуляторного навантаження сприятиме розвитку приватного сектору в Україні

6470/100	Рейтинг легкості ведення бізнесу (Doing Business) 2020	623.6/7	Компонент «Тягар державного регулювання» в GCI 2019	10761/100	Компонент «Свобода бізнесу» в 2020 Index of Economic Freedom

ПОКРАЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ЗАЛУЧЕННЯ ПІІ

Взаємозв'язок між позицією країни в рейтингу Doing Business, обсягом залучених прямих іноземних інвестицій на одну особу та ВВП на одну особу

- Дані показують залежність між якістю регулювання господарської діяльності, що вимірюється рейтингом Doing Business, та обсягами залучених інвестицій, а також ВВП на одну особу

Джерело: Центр економічного відновлення, World Bank, EasyBusiness

ВПЛИВ РЕГУЛЮВАННЯ НА ГРАВЦІВ РИНКУ

- Малий та середній бізнес** | Мінімальне втручання держави в господарську діяльність та простота регулювання створюють передумови для зростання малих та середніх підприємств і розвитку конкуренції
- Іноземні інвестори** | Регуляторні умови ведення бізнесу та прозорість ринків є складовою бізнес-клімату країни, який впливає на рішення іноземних інвесторів щодо вкладення коштів у ту чи іншу країну
- Населення** | Покращення ефективності національних підприємств та прихід іноземних інвесторів мають позитивний вплив на населення країни, яке виграє від якісніших товарів та послуг
- Уряд** | Унаслідок зростання ефективності регулювання господарської діяльності уряд несе менші витрати на утримання бюрократичного апарату. Крім того, відміна неефективного регулювання, прийняття регуляторних актів з вичерпним переліком вимог та прибирання двозначності трактування норм забезпечать зменшення корупційних ризиків

ВПЛИВ РЕГУЛЮВАННЯ НА ЕКОНОМІКУ ЗАГАЛОМ

- Зарегульованість та закритість економіки веде до втрати привабливості економіки в цілому та окремих секторів. Натомість **зменшення регуляторного тиску** та впровадження європейських стандартів регулювання дозволить створити кращий бізнес-клімат та сприятиме **залученню інвестицій**.
- Відміна неефективного регулювання**, прийняття регуляторних актів з вичерпним переліком вимог та прибирання двозначності трактування норм забезпечать **зменшення корупційних ризиків**.
- Спрямування невідворотної регуляції **в онлайн процедуру отримання дозвільних документів** (ліцензії, сертифікати, дозволи та ін.) з використанням даних заявника, наявних у державних реєстрах, що дозволить **зменшити часові та фінансові витрати підприємств**.

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА СТРАТЕГІЯ — 2030

Структура напрямку «Регуляторне середовище»

ЕЛЕМЕНТИ РЕГУЛЮВАННЯ

Джерело: Центр економічного відновлення

¹ Розглядається в напрямку «Міжнародна економічна політика»

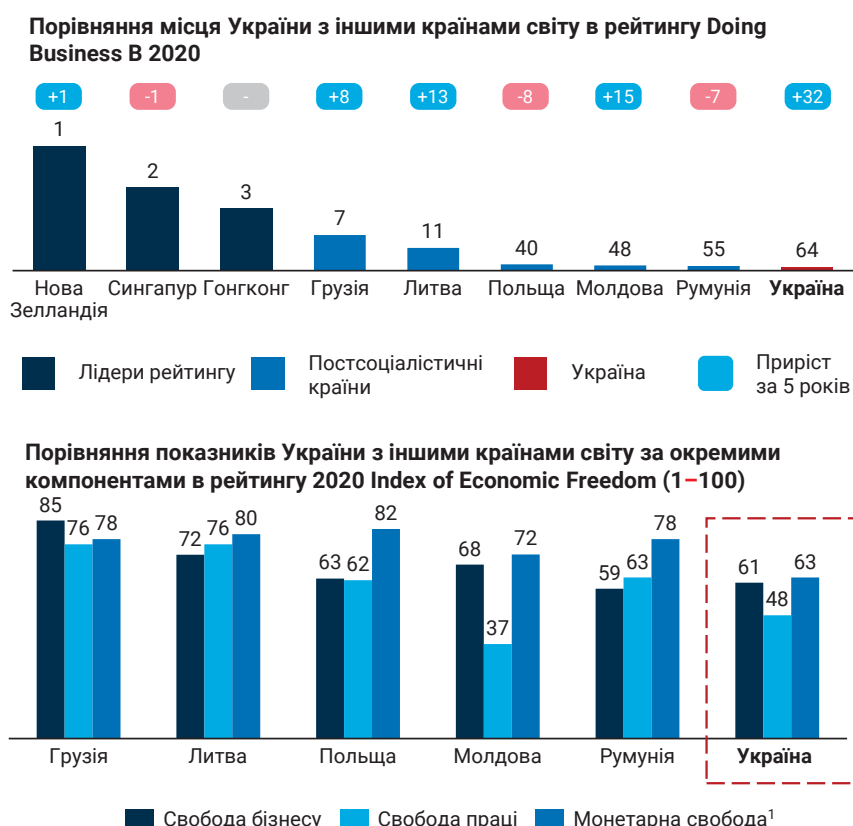
ПРІОРИТЕТИ

- Загальні принципи регуляторної політики**
  - Мінімізація регуляторного тиску, залучення стейкхолдерів до розробки регуляцій, оцінка економічного впливу
- Регулювання здійснення господарської діяльності**
  - Зниження регуляторного тиску через оптимізацію кількості регулювань
  - Збільшення застосування декларативного принципу ведення господарської діяльності
  - Вдосконалення трудового законодавства
  - Гармонізація законодавства та вимог з нормами ЄС
  - Передача невласливих державі регуляторних функцій саморегулювним організаціям
  - Перегляд сфер державного нагляду (контролю) та функцій контролюючих органів
- Регулювання ринкових відносин**
  - Забезпечення рівних ринкових правил гри та перегляд підходів до його реалізації
  - Гармонізація законодавства про захист прав споживачів із законодавством ЄС
  - Вдосконалення захисту прав інтелектуальної власності

44

AS IS: (1) Попри прогрес в останні роки, в Україні досі характерний високий рівень зарегульованості господарської діяльності

ЯКІСТЬ РЕГУЛЮВАННЯ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Джерело: Центр економічного відновлення, World Bank, The Heritage Foundation, Мінекономіки, СУП

КОМЕНТАРІ

- Попри курс на дерегуляцію, що був взятий після Революції гідності, з 2016 до 2020 року, для України все ще характерний високий рівень **зарегульованості економіки**, що залишилась з радянських часів. Чинна система перегляду нормативно-правових актів дуже часомістка, передбачає велику кількість ітерацій та задіює органи, які **зацікавлені в збереженні регулювання**.
- Якість регуляторного середовища вимірюється численними дослідженнями. Найвідомішим світовим рейтингом є **Ease of Doing Business** (Індекс легкості ведення бізнесу). За цим показником Україна займає **64 місце** у світі завдяки прогресу, досягнутому за останні роки (+32 позиції за 5 років). Разом з тим Україна все ще поступається **більшості постсоціалістичним країнам** за якістю бізнес-клімату.
- Основними компонентами рейтингу, в яких Україна займає низькі місця, є **Підключення до електромереж** (128), **Вирішення неплатоспроможності** (146) та **Міжнародна торгівля** (74). Низьке місце за першим із згаданих компонентів пов'язане насамперед з тривалою процедурою підключення до електромереж – більше 260 днів; з точки зору міжнародної торгівлі проблемою є відносно тривалі та дорогі процедури заповнення митної документації. В контексті вирішення неплатоспроможності в 2018 році був прийнятий **Кодекс України з процедур банкрутства**, який дозволить значно покращити місце країни в рейтингу наступного року.
- Ще одним міжнародним рейтингом, який оцінює, в тому числі, якість регуляторного середовища, є **Index of Economic Freedom**, що розглядає 3 релевантні компоненти. За показником «Свобода бізнесу» Україна поступається майже всім країнам, що порівнюються. Ще більше просідання спостерігається з компонентом «Свобода праці», що пов'язано із застарілим трудовим законодавством, яке не відповідає сучасним реаліям та сильно бюрократизує трудові відносини.

¹ Компонент насамперед базується на «нерегуляторній складовій», зокрема рівні інфляції, проте також враховує регулювання цін

45

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА СТРАТЕГІЯ — 2030

AS IS: (2) Неефективний захист ринкової конкуренції стримує розвиток бізнесу та іноземні інвестиції

ЯКІСТЬ АНТИМОНОПОЛЬНОГО РЕГУЛЮВАННЯ

Порівняння місця України з іншими країнами світу за компонентом «Рівень ринкового домінування» в рейтингу Global Competitiveness Index 2019

Результати щорічного опитування інвесторів від Dragon Capital, EBA, ЦЕС 2019: основні перешкоди для іноземних інвестицій

Джерело: Центр економічного відновлення, Мінекономіки, The Global Competitiveness Report, Dragon Capital, EBA, Центр економічної стратегії

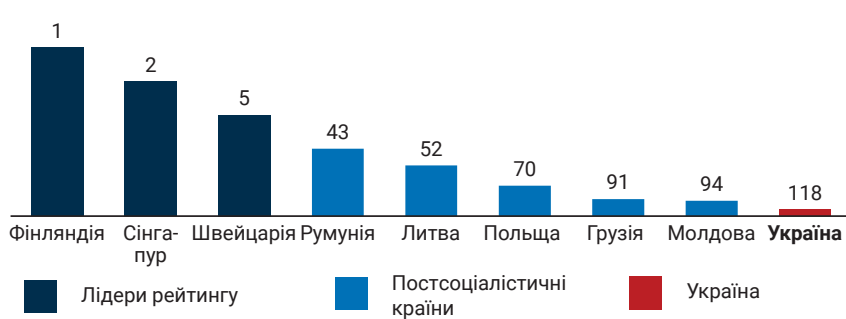
КОМЕНТАРІ

- Вільна економічна конкуренція є однією з основ економічного розвитку країни, що стимулює суб'єктів господарювання до розвитку та веде до покращення добробуту населення.
- В економіці України монополізація ринків досі залишається важливою проблемою. За компонентом «Рівень ринкового домінування» в Global Competitiveness Index 2019 Україна отримала 3,6 бала із 7 можливих та зайняла 89 місце у світі – нижче, ніж більшість країн постсоціалістичного блоку.
- Монополізація ринків розглядається як серйозний бар'єр іноземним інвесторам. Так, згідно зі щорічним опитуванням інвесторів від Dragon Capital, EBA та ЦЕС, монополізація ринків та захоплення влади олігархами посідає третє місце серед найбільш суттєвих перешкод для інвестування в Україну, випереджаючи військовий конфлікт з Росією.
- Крім того, важливою проблемою, що впливає на конкурентність ринків, є діяльність державних та комунальних підприємств, яких в Україні налічується понад 17 тисяч і які часто користуються кращими умовами з боку держави. Підприємства державної форми власності нерідко отримують державну допомогу чи преференції (наприклад знижена вартість оренди державного майна), що ставить у неконкурентне становище приватні компанії.
- Основним органом в Україні, що стежить за дотриманням конкурентного законодавства, є Антимонопольний комітет України. Разом з тим здатність Комітету якісно виконувати свої функції обмежена рядом викликів, включаючи недостатню інституційну спроможність, брак конкретного визначення об'єктів регулювання та процесуальних процедур тощо.

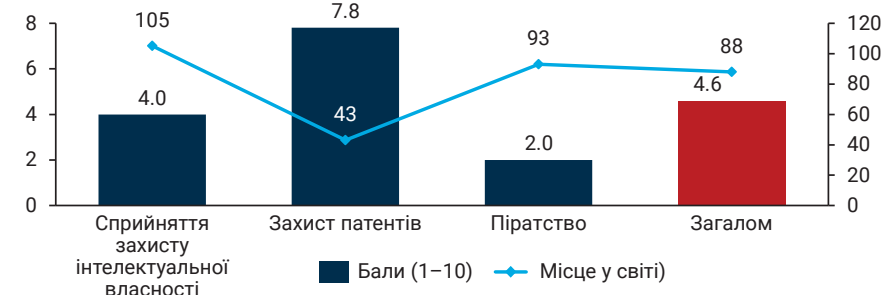
AS IS: (3) Низький рівень захисту прав інтелектуальної власності не дозволяє Україні реалізувати інноваційний потенціал

ЯКІСТЬ ЗАХИСТУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Порівняння місця України з іншими країнами світу за компонентом «Захист прав інтелектуальної власності» в рейтингу Global Competitiveness Index 2019

Показники рівня захисту інтелектуальної власності в Україні за компонентами International Property Rights Index 2019

Джерело: Центр економічного відновлення, Мінекономіки, The Global Competitiveness Report, International Property Rights Index 2019

КОМЕНТАРІ

- Захист прав інтелектуальної власності є важливою передумовою для розвитку підприємництва, інноваційного зростання економіки та цифровізації суспільного життя.
- Для України характерний дуже низький рівень захисту інтелектуальної власності. За компонентом «Захист прав інтелектуальної власності» Global Competitiveness Index 2019 Україна отримала лише 3,4 із 7 балів, посівши 118 місце у світі – набагато нижче, ніж інші постсоціалістичні країни.
- Згідно з International Property Rights Index 2019, попри відносно високий рівень захисту патентів (43 місце у світі), Україна сильно відстає за сприйняттям захисту інтелектуальної власності (105 місце), а також за показником піратства (93 місце).
- Крім того, Україна фігурує в Спеціальному звіті 301 Торговельного представництва США щодо захисту інтелектуальної власності як одна з країн, яка не забезпечує захист прав інтелектуальної власності належним чином. У списку 2019 року Україну було віднесено до «пріоритетних спостерігачів», тобто до країн, що веде за собою економічні санкції з боку США.
- В останні роки Україна досягла певного прогресу в реформуванні системи захисту інтелектуальної власності, зокрема, прийнято закони щодо реформи патентного законодавства, вдосконалення правової охорони та захисту торговельних марок, географічних зазначень, промислових зразків, закон про функціонування національного органу інтелектуальної власності. Закони мають на меті наближення виконання зобов'язань України у сфері європейської інтеграції в частині узгодження вимог чинного законодавства України щодо охорони прав на зазначені об'єкти з правом Європейського Союзу.

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА СТРАТЕГІЯ — 2030

AS IS: (4) Законодавство у сфері захисту прав споживачів недосконале та неузгоджене з ЄС

ЯКІСТЬ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ

Стан імплементації Україною зобов'язань, визначених Додатком XXXIX Глави 20 Розділу V «Економічне та галузеве співробітництво» Угоди про асоціацію у сфері захисту прав споживачів на 2020 рік

#	Документ	Стан впровадження
1	Директива 2001/95/ЄС	✓
2	Директива № 87/357/ЄЕС	✓
3	Рішення Комісії № 2006/502/ЄС	✓
4	Директива № 98/6/ЄС	✗
5	Директива № 2005/29/ЄС	✗
6	Директива № 1999/44/ЄС	✗
7	Директива № 93/13/ЄС	✗
8	Директива № 97/7/ЄС	✗
9	Директива Ради № 85/577/ЄЕС	✗
10	Рекомендація № 98/257/ЄС	✗
11	Рекомендація № 2001/310/ЄС	✗
12	Директива № 98/27/ЄС	✗
13	Регламент (ЄС) № 2006/2004	✗
14	Директива № 2008/122/ЄС	Потребує перегляду

Джерело: Центр економічного відновлення, Мінекономіки, Угода про асоціацію між Україною та ЄС

КОМЕНТАРІ

- Ефективний захист прав споживачів є важливою функцією держави, яка, з одного боку, повинна забезпечувати реалізацію інтересів споживачів товарів та послуг, а з іншого, не створювати надмірного тиску на бізнес.
- Центральним органом виконавчої влади, відповідальним за захист прав споживачів, є Державна служба України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів (Держпродспоживслужба), утворена у 2014 році. Разом з тим Служба не може ефективно виконувати свої функції через брак інституційної спроможності, насамперед через недостатність ресурсного забезпечення (кадрового, фінансово-матеріального).
- Поточні вимоги у сфері захисту прав споживачів є занадто бюрократизованими та неефективними (вимоги до бізнесу не є гарантом високого рівня захисту прав споживачів та стають лише обтяжливим навантаженням).
- Важливою проблемою залишається низький рівень обізнаності самих споживачів щодо своїх прав та механізмів захисту цих прав. Як наслідок, ефективна реалізація політики у сфері захисту прав споживачів має передбачати, в тому числі, й освітній/просвітній компонент.
- Необхідність врегулювання проблем захисту прав споживачів в Україні набула особливої гостроти після підписання Україною Угоди про асоціацію з ЄС, в рамках якої країна взяла на себе зобов'язання щодо гармонізації вітчизняного законодавства із законодавством ЄС у різних сферах.
- З 14 зобов'язань, які Україна взяла на себе в рамках Угоди у сфері захисту споживачів, з 2017 року було імplementовано лише 3. Щодо 11 завдань ведеться робота з імплементації. Разом з тим Додаток XXXIX Глави 20 Розділу V Угоди потребує перегляду на актуальність.

Поточні бар'єри напрямку «Регуляторне середовище»

Регулювання господарської діяльності	Антимонопольне регулювання	Захист інтелектуальної власності	Захист прав споживачів
- Неефективна система реєстрацій, дозволів та ліцензій Надмірне бюрократичне навантаження на бізнес, відсутність цифровізації процедур. - Обтяжливий державний нагляд (контроль) Тиск на бізнес з боку контролюючих органів. - Частково неефективна взаємодія з податковими Складна процедура сплати деяких податків. - Застаріле трудове законодавство Забюрократизованість трудових відносин та невідповідність норм сучасним умовам праці.	- Брак інституційної спроможності регулятора Відсутність кваліфікованого кадрового забезпечення, конкурентної оплати праці та прозорого конкурентного відбору кадрів. - Невизначеність процесуальних процедур регулятора Відсутність чітко визначених методологічних основ, процедур та порядку дій при розгляді справ, прав і обов'язків сторін тощо. - Зловживання державною допомогою та неконкурентна поведінка державних підприємств Отримання компаніями державної допомоги часто не має під собою достатніх підстав та викривляє ринкову конкуренцію.	- Незавершена гармонізація законодавства з ЄС Українська нормативно-правова база перебуває в процесі узгодження з нормами ЄС, зокрема не завершено гармонізацію в сфері авторського права та суміжних прав. - Низька культура населення у сфері інтелектуальної власності Брак розуміння важливості захисту інтелектуальної власності населенням призводить до поширення піратства та підробок. - Брак інституційної спроможності Вищий суд з питань інтелектуальної власності досі не розпочав роботи, а майбутнє цього органу залишається невизначеним.	- Брак інституційної спроможності Неефективна діяльність Держпродспоживслужби. - Застарілість законодавства Наявність норм закону, що створюють надлишковий тиск на бізнес та не сприяють захисту прав споживачів. - Слабка споживча грамотність населення Необізнаність населення щодо споживчих прав та можливостей їх захисту. - Брак ефективних методів вирішення спорів Невизначеність критеріїв об'єднань споживачів, які можуть бути залучені до вирішення спорів, неможливість досудового вирішення спорів. - Брак гармонізації законодавства з ЄС Запізнення з імплементацією завдань, передбачених Угодою про асоціацію.
Надмірна зарегульованість господарської діяльності	Брак ефективної діяльності регулятора	Недостатній рівень захищеності прав інтелектуальної власності	Слабкий захист прав споживачів

Джерело: Центр економічного відновлення, Мінекономіки, RDO, СУП

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА СТРАТЕГІЯ — 2030

Бачення розвитку напрямку «Регуляторне середовище»

МАТРИЦЯ ЕКОНОМІЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ

		Україна (2020)	Подолання поточних викликів	Кардинальна зміна функціонування	Україна (2030)
		AS-IS	TRANSIT	TO BE	
Регулювання діяльності підприємств	Регулювання ринкових відносин	- Україна знаходиться на 64 місці в рейтингу Doing Business - Надмірне адміністративне навантаження через систему реєстрації, дозволів та ліцензій - Прийнято ряд змін до законодавства щодо наближення системи технічного регулювання та ринкового нагляду до норм ЄС - Система державного нагляду (контролю) спричиняє надмірний тиск на бізнес - Нерозвинений інститут саморегулювання - Застарілий Кодекс законів про працю, який був прийнятий у 1971 році - Складне адміністрування податків	- Україна увійшла до топ-30 країн у рейтингу Doing Business - Запроваджена та діє оптимальна і збалансована система адміністративного регулювання бізнесу - Систему технічного регулювання та ринкового нагляду приведено до норм ЄС - Система державного нагляду (контролю) збалансовано захищає інтереси громадян, суб'єктів господарювання та держави - Прийнято рамковий закон про саморегулювання - Діє новий ліберальний Закон «Про працю» - Україна входить до топ-10 рейтингу Doing Business за компонентом «Сплата податків»	- Україна увійшла до топ-10 країн у рейтингу Doing Business - Укладено Угоду ACCA - Саморегулівні організації створені та діють не менше ніж у 25 сферах господарської та професійної діяльності	
	Регулювання ринкових відносин	- Недостатня інституційна спроможність АМКУ, невизначеність процесуальних процедур - Україна практично не прийняла змін до законодавства щодо захисту прав споживачів, передбачених Угодою про асоціацію - Слабкий захист прав інтелектуальної власності в Україні	- Інституційно спроможний АМКУ проводить ефективну політику щодо захисту ринкової конкуренції - Виконано всі зобов'язання, взяті Україною в рамках Угоди про асоціацію, в тому числі у сфері захисту прав споживачів - Законодавство у сфері захисту інтелектуальної власності гармонізоване з ЄС, забезпечено інституційну спроможність державних органів, покращено культуру населення	- Україна увійшла до топ-10 країн за компонентом «Рівень ринкового домінування» в Global Competitiveness Index - Громадяни України обізнані про свої споживчі права та можливості їх захисту - Україна увійшла до топ-60 країн за компонентом «Захист інтелектуальної власності» в Global Competitiveness Index	

Джерело: Центр економічного відновлення, Мінекономіки, RDO, СУП

50

Бачення розвитку: (1) Регулювання діяльності підприємств (1/2)

ПОТРЕБА У ЗМІНАХ

Відповіді на поточні виклики	
1.	Загальний бізнес-клімат 1. Впровадити пакет ініціатив, спрямованих на покращення позиції України в рейтингу Doing Business до топ-30. 2. Переглянути 100% НПА, що регулюють господарську діяльність.
2.	Система реєстрації, дозволів та ліцензій 1. Спростити та оптимізувати засоби адміністративного регулювання бізнесу. 2. Запровадити чіткі та передбачувані процедури доступу на ринки. 3. Скоротити кількість дозволів. 4. Поширити застосування декларативного принципу започаткування діяльності. 5. Поширити застосування принципу мовчазної згоди. 6. Впровадити нову єдину інтегровану дозвільну систему доступу до ринків. 7. Забезпечити цифровізацію функціонування ліцензування, дозвільної системи у сфері господарської діяльності та декларативного принципу.
3.	Технічне регулювання та ринковий нагляд 1. Імплементувати відповідні положення acquis ЄС до національного законодавства. 2. Здійснити необхідні адміністративні та інституційні реформи, необхідні для виконання Угоди АСAA. 3. Запровадити ефективну та прозору адміністративну систему, яка необхідна для імплементації Глави 3 Угоди про асоціацію. 4. Забезпечити участь відповідних національних органів у європейських та міжнародних організаціях зі стандартизації, законодавчої та фундаментальної метрології, оцінки відповідності. 5. Поступово впроваджувати звід європейських стандартів (EN) як національних стандартів. 6. Привести національне законодавство у відповідність до положень Регламенту ЄС № 2019/1020 про ринковий нагляд та відповідність продукції. 7. Забезпечити координацію органів державного ринкового нагляду на постійній основі. 8. Провести оцінку системи державного ринкового нагляду та перегляд підходів щодо забезпечення її ефективності. 9. Ввести в промислову експлуатацію інформаційні системи державного ринкового нагляду. 10. Наповнити інформаційні ресурси державного ринкового нагляду.
4.	Державний нагляд (контроль) 1. Переглянути сфери державного нагляду (контролю) та функції контролюючих органів. 2. Оптимізувати кількість сфер державного нагляду (контролю). 3. Завершити розробку та прийняття критеріїв ризику. 4. Запровадити аудит як попереджувальний функціонал без застосування санкцій. 5. Створити інститут громадських рад з питань державного нагляду (контролю). 6. Цифровізувати сферу державного нагляду (контролю). 7. Впровадити практики навчальних заходів для суб'єктів господарювання щодо управління небезпеками (ризиками). 8. Посилити відповідальність за порушення посадовими особами органів державного нагляду (контролю) вимог законодавства та затягування процесу з видачі дозволів. 9. Запровадження для суб'єктів господарювання з середнім та незначним ступенем ризику альтернативи плановим заходам державного нагляду (контролю) у вигляді страхування цивільно-правової відповідальності суб'єктів господарювання, за шкоду, яка може бути заподіяна їх діяльністю третім особам або їхньому майну, а також іншим юридичним особам.
5.	Саморегулювання 1. Прийняти рамковий закон про саморегулювання. 2. Налагодити міжвідомчі комунікації з органами влади, бізнес-об'єднаннями, експертним середовищем щодо подальшої законотворчої роботи стосовно поширення застосування саморегулювання на різні сфери та види господарської діяльності. 3. Надавати експертну та методологічну допомогу органам влади, бізнес-об'єднанням щодо делегування функцій з контролю і регулювання підприємницької та професійної діяльності.
Кардинальна зміна функціонування	
1.	Загальний бізнес-клімат 1. Впровадження додаткового пакета ініціатив, спрямованих на покращення позиції України в рейтингу Doing Business до топ-10.
2.	Технічне регулювання та ринковий нагляд 1. Укласти угоду ACCA за пріоритетними секторами.
3.	Саморегулювання 1. Надавати експертну та методологічну допомогу органами влади, бізнес-об'єднанням щодо делегування функцій з контролю та регулювання підприємницької та професійної діяльності.

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА СТРАТЕГІЯ — 2030

Бачення розвитку: (1) Регулювання діяльності підприємств (2/2)

ПОТРЕБА У ЗМІНАХ

Відповіді на поточні виклики	
1.	Трудові відносини 1. Перекласти більшу частину регулювання трудових відносин на рівень трудового договору. 2. Зменшити кількість процедур та документів при працевлаштуванні. 3. Розширити види трудових договорів (безстроковий, строковий, короткостроковий, сезонний, з нефіксованим робочим часом, учнівський, з домашнім працівником. 4. Ввести нові способи позасудового вирішення спорів (медіація). 5. Встановити рівні можливості при звільненні для працівника та роботодавця. 6. Привести норми щодо державного контролю за дотриманням трудового законодавства у відповідність до європейських норм та конвенцій Міжнародної організації праці. 7. Врегулювати на рівні закону діяльність Державної інспекції праці. 8. Розробити та прийняти окремий законопроект про профспілки. 9. Забезпечити необхідний захист працівника на рівні законодавства.
2.	Сплата податків 1. Спростити звітність за всіма податками. 2. Наблизити податкове законодавство України до законодавства ЄС в частині ПДВ та імплементувати передбачену Угодою про Асоціацію Директиву Ради 2006/112/ЄС. 3. Здійснити бруттизацію заробітної плати. 4. Запровадити поступовий ризик-орієнтований контроль господарської діяльності. 5. Доопрацювати та прийняти нормативно-правову базу щодо впровадження плану BEPS в Україні. 6. Приєднатись до автоматичного обміну інформацією відповідно до стандартів CRS таCbC. 7. Забезпечити ефективну цифрову взаємодію між платником податків та фіскальними органами. 8. Забезпечити інституційну спроможність Державної податкової служби.

Джерело: Центр економічного відновлення, Мінекономіки, RDO, СУП

Бачення розвитку: (1) Регулювання ринкових відносин

ПОТРЕБА У ЗМІНАХ

Відповіді на поточні виклики	
1.	Антимонопольне регулювання 1. Забезпечити розвиток державно-правових інститутів конкуренційної політики і правозастосування шляхом покладення обов'язку розвитку конкуренції в соціально важливих галузях економіки. 2. Забезпечити розвиток процесуальних засад діяльності АКМУ. 3. Запровадити в Україні такі процесуальні засоби виявлення та припинення порушення, як leniency settlement. 4. Створити спеціалізований суд з питань конкуренції та напрацювати судову практику вирішення конкуренційних спорів щодо відшкодування збитків, завданих порушеннями законодавства у сфері захисту конкуренції. 5. Запровадити функціонування системи моніторингу та контролю державної допомоги відповідно до правил acquis ЄС та Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.
2.	Захист прав споживачів 1. Запровадити принципи захисту прав споживачів відповідно до принципів ЄС, гармонізувати законодавство про захист прав споживачів в усіх сферах, передбачених Угодою про асоціацію. 2. Підвищити роль громадських організацій споживачів. 3. Визначити критерії громадських об'єднань споживачів, які можуть бути залучені до вирішення споживчих спорів. 4. Запровадити можливість досудового вирішення спорів. 5. Усунути застарілі норми законодавства. 6. Запровадити електронні гарантійні талони. 7. Переглянути сфери, де застосовується державне регулювання цін та тарифів.
3.	Охорона і захист прав інтелектуальної власності 1. Створення дворівневої системи управління сферою інтелектуальної власності. 2. Приведення українського законодавства у сфері захисту інтелектуальної власності до норм ЄС, впровадження кращих європейських практик. 3. Формування ринку роялті, розвиток системи розширеного та обов'язкового колективного управління авторськими та (або) суміжними правами. 4. Удосконалення адміністративних процедур захисту прав інтелектуальної власності. 5. Впровадження можливості електронної державної реєстрації прав інтелектуальної власності. 6. Завершення формування Вищого суду з питань інтелектуальної власності, забезпечення його ефективного функціонування.
Кардинальна зміна функціонування	
1.	Антимонопольне регулювання 1. Забезпечення функціонування системи моніторингу та контролю державної допомоги у повній відповідності з acquis ЄС.
2.	Захист прав споживачів 1. Направляти штрафні санкції за порушення законодавства про захист прав споживачів на забезпечення освіти та просвіти споживачів на місцевому рівні. 2. Зменшити навантаження на органи Держпродспоживслужби шляхом передачі функцій щодо освіти/просвіти органам місцевого самоврядування, громадським об'єднанням споживачів з метою зосередження роботи Держпродспоживслужби на здійсненні перевірок та відновленні прав споживачів.
3.	Охорона і захист прав інтелектуальної власності 1. Завершення розробки, прийняття та впровадження Стратегії розвитку сфери інтелектуальної власності в Україні.

Джерело: Центр економічного відновлення, Мінекономіки

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА СТРАТЕГІЯ — 2030

УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЮ ТА КОМУНАЛЬНОЮ ВЛАСНІСТЮ

Візія, стратегічна мета, індикатори та пріоритетні кроки напрямку «Управління державною та комунальною власністю»

ВІЗІЯ НАПРЯМКУ: У державній та комунальній власності функціонує незначна кількість стратегічно або соціально важливих підприємств¹, які прозоро та ефективно виконують свої функції, а держава та органи місцевої влади виконують виключно сервісну функцію

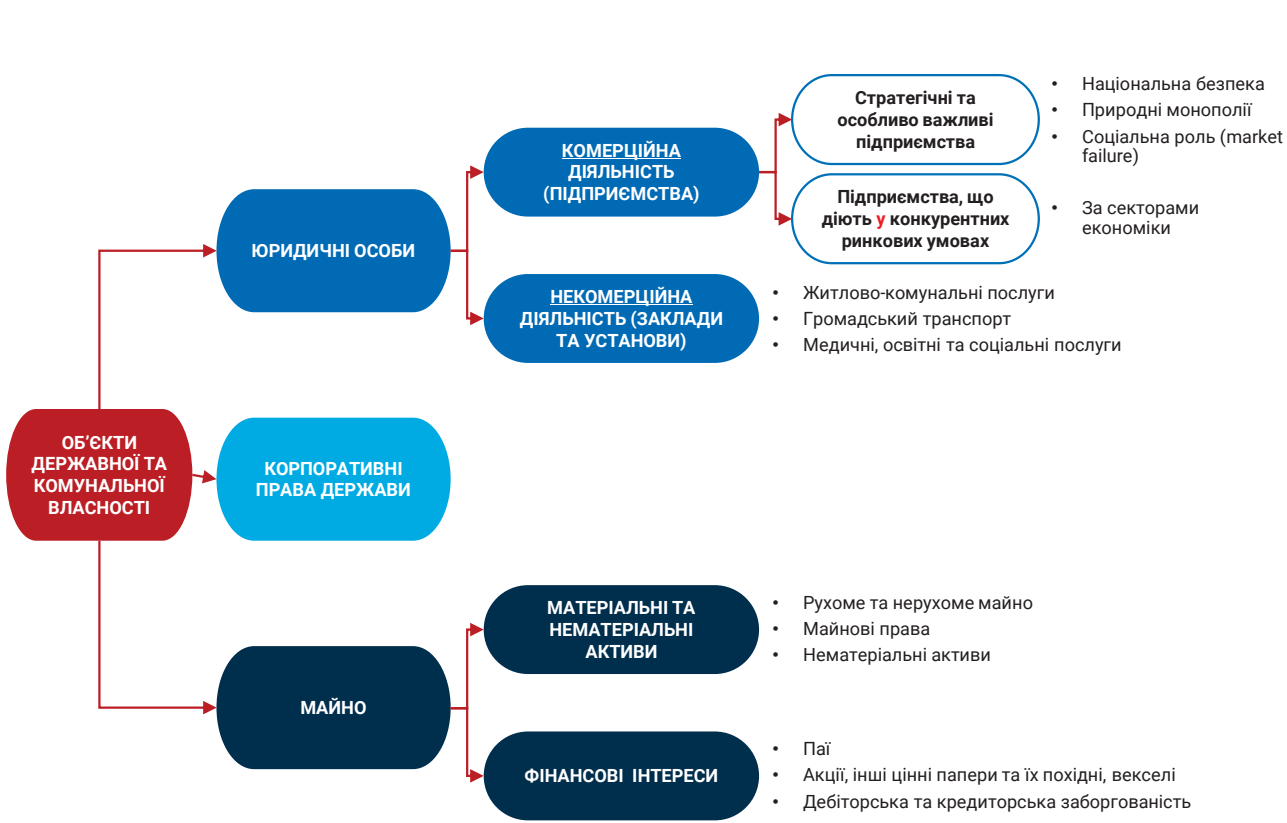
Зв'язок із стратегічними індикаторами	Прямий вплив – Бюджет (видаткова частина) та прямі іноземні інвестиції Другорядний вплив – Реальний ВВП, додана вартість на працівника		
Стратегічна мета	1. Підвищити інституційну спроможність органів державної та місцевої влади	2. Зменшити роль держави та органів місцевого самоврядування як власників державних і комунальних підприємств	3. Підвищити ефективність управління підприємствами, що залишилися в державній та комунальній власності
Стратегічні цілі	- Розробити стратегічне бачення управління ДП та КП - Розробити та затвердити політики власності для ДП та КП - Розмежувати функції держави-власника та держави-регулятора - Отримати актуальну оцінку вартості всіх об'єктів державної та комунальної власності (оцифрування)	- Ліквідувати або реструктуризувати 100% нефункціонуючих ДП та КП - Сформувати аргументований перелік підприємств, що не підлягають приватизації - Приватизувати 100% ДП та КП, що не входять до переліку - Передати в концесію 90% підприємств, які заборонені для приватизації - Здати в оренду 100% нестратегічних або економічно необґрунтованих активів ДП та КП	- Досягти публікації актуальної фінансової звітності для 100% ДП та КП - Провести корпоратизацію 100% ДП - Забезпечити фінансову самодостатність 100% ДП та КП - Підвищити середню рентабельність (ROE) ДП та КП до 10% та 8%, відповідно - Здійснити IPO декількох ДП
Пріоритетні кроки	- Розроблення та реалізація ефективної державної політики власності - Підвищення інституційної спроможності ФДМУ для проведення приватизації - Створення окремої інституції для централізованого управління стратегічними ДП - Забезпечення спроможності органів місцевого самоврядування щодо проведення реформи - Проведення стратегічної комунікації реформи приватизації та управління ДП	- Проведення ліквідації та реструктуризації збиткових та неперспективних ДП та КП - Формування скороченого переліку об'єктів державної та комунальної власності, що не підлягають приватизації - Забезпечення умов для швидкого, чесного та прозорого процесу приватизації - Забезпечення ефективного та прозорого процесу відбору радників для ДП - Залучення стратегічних іноземних інвесторів до процесу приватизації та концесії	- Забезпечення прозорого висвітлення інформації про стан і діяльність ДП та КП - Забезпечення обов'язкового незалежного аудиту ДП та КП - Впровадження прозорого процесу відбору та ефективного функціонування наглядових рад на ДП та КП - Забезпечення умов для виходу ДП на IPO - Започаткування середньострокового (трирічного) фінансового та інвестиційного планування - Підвищити ефективність наглядових рад ДП - Перезавантажити ДП транспортної інфраструктури - проведення реформи з анбандлінгу УЗ та корпоратизація АМПУ

Джерело: Центр економічного відновлення

¹ тут і надалі термін «державні підприємства» або «ДП» використовується в широкому розумінні, що включає в себе усі організаційно-правові форми юридичних осіб (компаній), які перебувають у державній власності. Аналогічно вживається термін «комунальне підприємство» або «КП».

55

Структура напрямку «Управління державною та комунальною власністю»

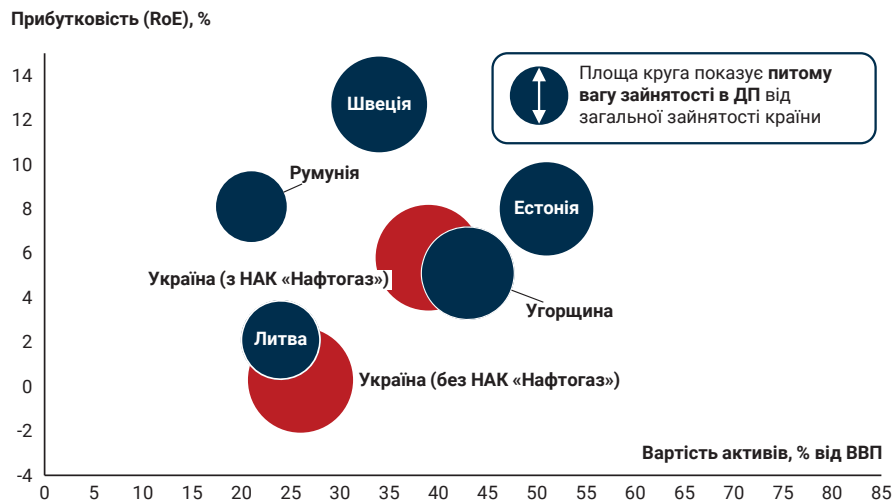
- ПРІОРИТЕТИ**
- Підвищення інституційної спроможності органів державної та місцевої влади**
    - Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України
    - Фонд державного майна України
    - Міністерство розвитку громад та територій України
    - Місцеві ради
    - Інституція централізованого управління
    - Проведення стратегічної комунікації реформи
  - Зменшення ролі держави та органів місцевого самоврядування як власників державних і комунальних підприємств**
    - Велика та мала приватизація
    - Ліквідація та реорганізація
    - Державно-приватне партнерство та оренда
  - Підвищення ефективності управління підприємствами, що залишилися в державній та комунальній власності**
    - Корпоративне управління (корпоратизація, наглядові ради, стратегічні плани, IPO)
    - Прозорість та підзвітність (зовнішній аудит та публічна інформація)

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА СТРАТЕГІЯ — 2030

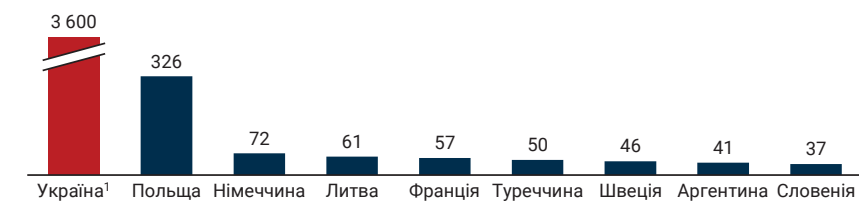
Розвинені країни націлені на зменшення ролі держави в ринкових відносинах та ефективне управління державною власністю

РОЛЬ ДЕРЖАВНИХ ПІДПРИЄМСТВ ДЛЯ ЕКОНОМІКИ

Прибутковість, частка зайнятості та вартість активів ДП

Кількість державних підприємств у країнах світу

Джерело: Центр економічного відновлення, Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, Міністерство фінансів, OECD, IMF

КОМЕНТАРІ

Питома вага державного сектору в економіці України становила 11,5% за перше півріччя 2020 року (8,3% у 2019). Частка державних підприємств (ДП) у державному секторі коливається у межах 70–80%. Середньооблікова кількість працівників ДП становить 0,71 млн осіб станом на липень 2020 року. В окремих секторах економіки державний сектор займає значну частку²: транспорт – 30%, професійна, технічна та наукова діяльність – 57%, постачання електроенергії та газу – 32%, мистецтво, спорт та розваги – 36%; та наявна вагома присутність в окремих секторах: промисловість – 12%, добувна промисловість – 6%.

Роль держави та органів місцевого самоврядування

Державні підприємства формують основу державної власності. Серед основних завдань державних підприємств можна виділити:

- **Коригування ринкових неефективностей** у галузях, де умови є такими, ефективність максимізується за наявності лише одного постачальника (природні монополії); у галузях, де наявна недосконала конкуренція.
- **Надання громадських сервісів** та виконання соціальних функцій, гарантування повної зайнятості, поліпшення виробничих відносин.
- **Забезпечення державного контролю** в стратегічно важливих секторах.

Вплив державних підприємств на економіку

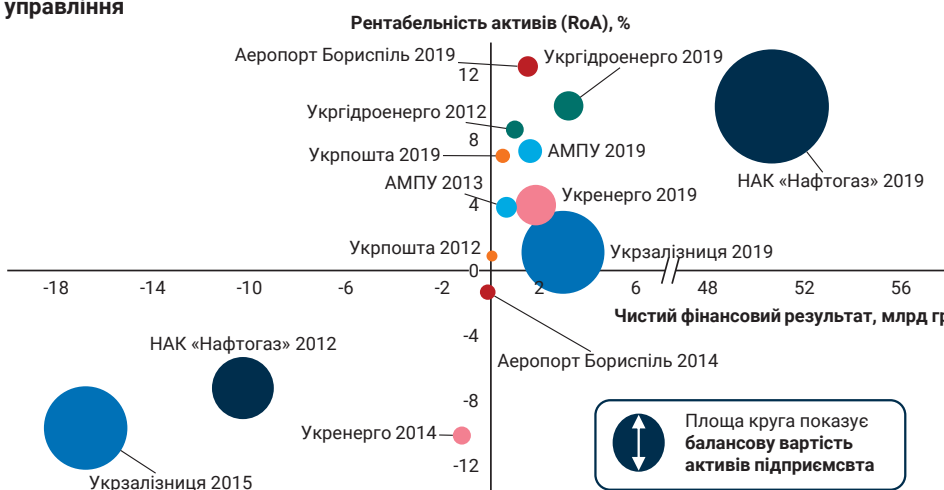
- **Створення доданої вартості** – ефективність держпідприємств має прямий вплив на зростання ВВП.
- **Надходження до бюджету та фінансова стабільність** – державні підприємства є джерелом бюджетних надходжень у формі податків, дивідендів, зборів та інших типів платежів, а також збитків у разі неприбутковості.
- **Забезпечення економічної стабільності** у стратегічно важливих сферах чи тих, що мають прямий вплив на безперешкодне функціонування економіки.
- **Покращення якості життя населення** шляхом виконання соціальних функцій.
- **Прибуток від реалізації** – приватизації, оренди, концесії.

¹ За даними Міністерства розвитку економіки кількість ДП станом на 2020 рік становить 3461, за даними Порталу державних підприємств – 3607, за даними ФДМУ – 3644.
² За перше півріччя 2020 року.

AS-IS: (1) Незважаючи на позитивну динаміку ДП та КП України все ще є менш ефективними, ніж українські приватні або державні ЄС

ФІНАНСОВІ ПОКАЗНИКИ

RoE у ДП, КП та ПП (приватні під-ва) України та ДП Європи у 2019, %

Фінансові показники окремих державних підприємств до і після корпоратизації² управління

Джерело: Центр економічного відновлення, Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, Центр економічної стратегії, Prozvit, OECD, IMF, Фінансові звітності НАК «Нафтогаз», Укрпошти, Укрзалізниці, аеропорту Бориспіль, Укргідроенерго, АМПУ

КОМЕНТАРІ

Показники ефективності державних і комунальних підприємств

- Середня прибутковість (RoE) ДП становила 5,8% та 0,3% без НАК «Нафтогаз» у 2019 році. Для комунальних підприємств (КП) медіанна прибутковість на рівні 0,5%. Натомість прибутковість приватного сектору становить 8%¹.
- Прибутковість (RoE) ДП в окремих європейських країнах: Литва – 2% (за останні два роки цей показник не був нижчим за 3%), Туреччина – 8%, Швеція – 12,7%.
- Чистий фінансовий результат ДП у 2019 році – 52,1 млрд грн (з них НАК «Нафтогаз» 50,7 млрд грн). За перше півріччя 2020 року чистий збиток ДП становив 55 млрд грн (у т.ч. збиток НАК «Нафтогаз» 16,9 млрд грн).
- Загальна вартість активів суб'єктів господарювання державного сектору економіки дорівнює 1 549 млрд грн станом на 2020 рік.

Процес корпоратизації державних підприємств

- Більшість ДП працюють за застарілою організаційною формою. Частка 10 найбільших ДП за активами становить 79%, а НАК «Нафтогаз» – 33%.
- На найбільших ДП ініційовано процес корпоратизації. Затверджено політики власності 8 з 10 найбільших ДП. Щодо 4 підприємств розроблено індивідуальні плани корпоративного управління.
- Незалежні наглядові ради сформовано у 7 ДП: Нафтогаз, Укрзалізниця, Укренерго, Укргідроенерго, АМПУ, аеропорт Бориспіль, Укрпошта. Для 4 ДП затверджено ключові показники ефективності.
- Показники прибутковості ДП покращились після реформування організаційної структури. Збиток НАК «Нафтогаз» у 2012 році становив 10,3 млрд грн, у 2019 році прибуток – 50,7 млрд грн. Прибуток Укрпошти зріс до 496 млн грн у 2019 році (з 40,5 млн грн у 2012). Збиток Укренерго становив 1,2 млрд грн у 2014 році, а у 2019 прибуток – 1,9 млрд грн.
- Незважаючи на покращення показників прибутковості великих ДП після реформи управління, середня рентабельність активів усіх ДП становила 3,4% (0,15% без НАК «Нафтогаз») у 2019 році.

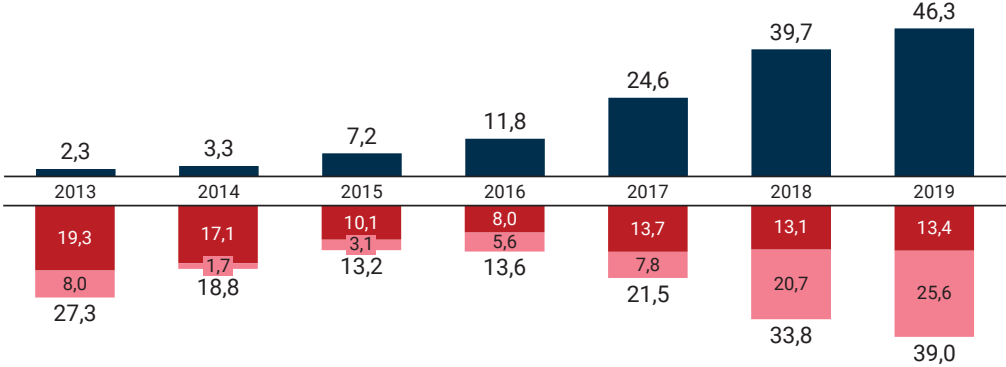
¹ За даними Центру економічної стратегії. ² тут і надалі термін «корпоратизація» використовується в більш широкому значенні, ніж перетворення організаційно-правової форми власності, і стосується усіх аспектів розвитку корпоративного управління (створення наглядових рад, стратегічних планів, покращення управління, звітності, тощо).

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА СТРАТЕГІЯ — 2030

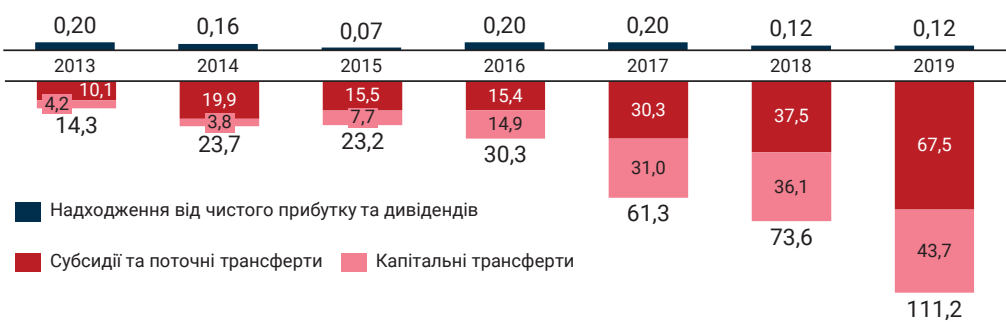
AS-IS: (2) Велика кількість неефективних ДП та КП негативно впливає на державні та місцеві бюджети

ВПЛИВ НА БЮДЖЕТ

Надходження до державного бюджету частини чистого прибутку і дивідендів та видатки на субсидії і капітальні трансферти ДП (загальний та спеціальний фонди разом), млрд грн

Надходження до місцевих бюджетів частини чистого прибутку і дивідендів та видатки на субсидії і капітальні КП (загальний та спеціальний фонди разом), млрд грн

Джерело: Центр економічного відновлення, Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства, Міністерство фінансів, Державна казначейська служба

КОМЕНТАРІ

ДП та КП мають значний вплив на державний та місцеві бюджети. Частина чистого прибутку, а також дивіденди від ДП та КП відносять до статті неподаткових доходів бюджету. Покриття збитків та фінансування підприємств відносять до субсидій та поточних трансфертів, а також капітальних трансфертів.

Вплив прибутковості державних підприємств

- Наразі в Україні близько 3600 ДП. Більше 1360 підприємств не здійснюють фінансово-господарської діяльності. Більше 500 ДП знаходяться на окупованих територіях.
- З початку 2020 року ДП відраховують 80% прибутків до державного бюджету. В 2019 році цей показник становив 90%.
- З 2013 року спостерігається позитивна зростаюча динаміка надходжень від ДП. Проте така ж динаміка спостерігається і в частині видатків на фінансування ДП. Так, в 2013 році доходи від ДП становили 2,3 млрд грн, в той час як видатки – 27,3 млрд грн. Лише з 2017 року бюджетні надходження перевищують видатки на ДП і становлять 46 млрд грн в 2019 році.

Вплив прибутковості комунальних підприємств

- Загальна кількість КП за оцінками (за відсутності належного обліку та звітності) налічує більше ніж 14 тис.
- На відміну від розподілу прибутків ДП (визначається законом) органи місцевого самоврядування самостійно визначають, яка частка від прибутків КП надходить до бюджету.
- Надходження від КП щороку не перевищують 200 млн грн. Натомість видатки мають зростаючу динаміку та в 2019 році сягнули 111 млрд грн.
- До того ж, за даними АМКУ, КП було надано державної допомоги на 3,4 млрд грн у 2019 році.

AS-IS: (3.1) Поточна модель власності та управління ДП та КП в Україні передбачає складну координацію та потребує редизайну

OECD МОДЕЛІ УПРАВЛІННЯ ДП ТА КП

Джерело: Центр економічного відновлення, Центр економічної стратегії, OECD

AS-IS: (3.2) Фонду державного майна бракує інституційної спроможності для ефективного виконання своїх функцій

ПІДВИЩЕННЯ СПРОМОЖНОСТІ ФДМУ ПРОВОДИТИ ПРИВАТИЗАЦІЮ

Джерело: Центр економічного відновлення, Фонд державного майна України

КОМЕНТАРІ

Виклики та бар'єри для ФДМУ

1. Нестача фінансових та кваліфікованих кадрових ресурсів.
2. Ризики, пов'язані з технічною інфраструктурою (середній вік ПК та серверів – 12–25 років, застарілі системні та клієнтські ПЗ, брак резервної технічної потужності).
3. Супротив керівництва ДП процесу приватизації – ненадання необхідної інформації, затягування процесу шляхом зловживання ДП процесуальними правами та ініціюванням судових спорів.
4. Відсутність законодавчого механізму, що сприяє прискоренню процесу приватизації.
5. Ненадання необхідної інформації органами управління державного майна.

Шляхи підвищення інституційної спроможності

1. Підвищення фінансування Фонду та залучення кадрових ресурсів.
2. Впровадження належної ІТ-інфраструктури:
  - Система управління процесами (BPM) для приватизації та оренди, система для цілей корпоративного управління.
  - Віртуальна кімната даних (VDR), нова база даних Єдиного реєстру державного майна, True Private Cloud – комплекс серверного обладнання та сховища даних.
3. Відновлення роботи робочої групи при КМУ (постанова КМУ від 24.06.2015 № 525).
4. Законодавчі механізми:
  - Комплексний закон про прискорення приватизації та залучення інвестицій.
  - Скасування заборони приватизації майна національних закладів.

Поточні бар'єри напрямку «Управління державною та комунальною власністю»

ПОТОЧНІ БАР'ЄРИ ЗА КОМПОНЕНТАМИ УПРАВЛІННЯ ДЕРЖАВНОЮ ТА КОМУНАЛЬНОЮ ВЛАСНІСТЮ

Роль держави та органів місцевого самоврядування	Ефективність управління власністю	Інституційна спроможність органів влади
• Відсутнє бачення щодо ролі ДП та КП Відсутня єдина стратегія управління державною та комунальною власністю. • Загроза фінансній стабільності Збиткові ДП та КП фінансуються за рахунок державного та місцевого бюджетів. • Відсутність законодавчо закріпленого переліку ДП, заборонених до приватизації Закону щодо переліку заборонених до приватизації ДП не прийнято. • Наявність політизації та корупції ДП та КП є одними з головних осередків корупції. Створення та підтримка життєдіяльності КП та ДП зазнає політичного впливу. • Низька підтримка населення Населення мало обізнане щодо процесу приватизації, а відсоток підтримки реформи є низьким. • Відсутній механізм контролю створення та ліквідації КП Відсутні законодавчо закріплені межі, що окреслюють дозволені види діяльності КП, а також відсутній механізм примусової ліквідації КП.	• Відсутність політики власності ДП та КП Відсутні загальні політики власності ДП та КП, що окреслюють їх роль, місію та цілі. • Неефективна організаційна форма Більшість ДП та КП функціонують за застарілою організаційною формою. • Наявність нефункціонуючих підприємств Близько 40% ДП є функціонуючими лише на папері. • Низька ефективність Прибутковість ДП є значно нижчою за приватний сектор, а прибутковість КП ще нижчою, ніж ДП. • Відсутність прозорості Не всі ДП звітують за результатами їх діяльності. Відсутня уніфікована система звітності для КП – більшість КП є чорними скриньками. • Проблеми моніторингу Відсутність регулярного аналізу та незалежного аудиту ДП та КП. • Низьке залучення ДПП Не використовується потенціал надання ДП та КП у концесію. Низький рівень залучення внутрішніх та іноземних інвесторів.	• Управління ДП є децентралізованим 96 різних органів (міністерства, агентства, служби тощо) здійснюють управління 3600 ДП¹. • Брак знань держави щодо власних активів Відсутній належний аналіз, інвентаризація та оцінка активів державної та комунальної власності. • Брак ресурсів ФДМУ Фонду недостатньо поточних фінансових і кадрових ресурсів для своєчасного проведення процесів приватизації та ліквідації. • Повільний процес приватизації Приватизація відбувається повільно та з перешкоджанням процесу (ненадання повної інформації з боку ДП, зловживання судовими процесами тощо). • Відсутність координації щодо діяльності КП органів виконавчої влади з ОМС Існує тенденція до збільшення кількості КП, що жодним чином не регулюється на державному рівні. Відсутня комунікація ОМС з органами влади щодо бачення та розвитку діяльності КП.
Держава та органи місцевого самоврядування не мають бачення та стратегії управління власністю	Державна та комунальна власність використовується неефективно	Органи влади не мають достатньої інституційної спроможності для ефективного управління

Джерело: Центр економічного відновлення

¹За даними ФДМУ. Згідно з даними Міністерства розвитку економіки таких суб'єктів управління 87.

62

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА СТРАТЕГІЯ — 2030

Бачення розвитку напрямку «Управління державною та комунальною власністю»

МАТРИЦЯ ЕКОНОМІЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ

	Україна (2020) AS-IS	РЕCOVERY	Україна (2030) TO BE
Підвищення інституційної спроможності	- Децентралізоване управління ДП - Відсутнє бачення та стратегія управління - Відсутній законодавчо закріплений перелік ДП, що заборонені до приватизації - Низька інституційна спроможність органів виконавчої влади (ФДМУ, МЕРТ та інші) та ОМС - Високий рівень політизації та корупції - Низька обізнаність та підтримка населення щодо процесу приватизації	- Сформовано перелік ДП, що не підлягають приватизації - Підвищено інституційну спроможність органів державної та місцевої влади - Підвищено рівень підтримки населення щодо процесу приватизації - Здійснено оцифрування вартості всіх об'єктів державної та комунальної вартості	- Інституція централізованого управління здійснює управління ДП, що залишилися у державній власності - Функціонує центр аналітичної експертизи для надання рекомендацій щодо управління об'єктами державної та комунальної власності - Мінімізований політичний вплив та корупція на ДП та КП
Зменшення ролі держави та ОМС	3,6 тис. підприємств у державній та більше 14 тис. у комунальній власності - Значне фінансування ДП та КП з бюджетів - Повільні процеси приватизації та ліквідації - Значна частка економічно необґрунтованого майна в державній та комунальній власності - Потенціал ДП та КП до державно-приватного партнерства не використовується повною мірою	- Усі нефункціонуючі ДП та КП ліквідовано - Звершено малу приватизацію ДП - Приватизовано 80% ДП великої приватизації - Розпочато процес реформування управління комунальною власністю - Передано в оренду 90% державного та комунального майна, що підлягає оренді	- Держава керується принципом мінімального втручання у ринкові відносини - У державній власності лише стратегічно важливі підприємства, природні монополії та ДП, визначені переліком заборонених до приватизації - У комунальній власності лише обґрунтовані політикою власності КП. Нові КП створюються відповідно до законодавчо окреслених сфер діяльності
Підвищення ефективності ДП та КП	- Відсутні політики власності ДП та КП - Значна частка нефункціонуючих та збиткових підприємств - Низька ефективність функціонуючих ДП та КП - Недостатня прозорість діяльності ДП та КП - Відсутній регулярний незалежний аудит ДП та КП - На окремих найбільших ДП розпочато процес корпоратизації	- Затверджено політики власності ДП та КП - Усі ДП корпоратизовано - Усі ДП та КП звітують за результатами діяльності - Проводиться регулярний незалежний аудит усіх ДП та КП - Встановлюються чіткі КРІ для ДП та КП	- Ефективність ДП та КП підвищена до цільових показників - Здійснено IPO декількох найбільших державних підприємств

Бачення розвитку: (1) Підвищення інституційної спроможності органів державної та місцевої влади

ПОТРЕБА У ЗМІНАХ

Відповіді на поточні виклики
1. Стратегія   1. Розробити та прийняти загальні стратегії управління державною та комунальною власністю. 2. Сформувати вичерпний перелік ДП, що не підлягають приватизації, та який базується на впровадженій політиці власності ДП. 3. Прийняти закон про перелік ДП, що не підлягають приватизації.
2. Фонд державного майна   1. Надати необхідне фінансування Фонду для забезпечення технічних, інфраструктурних, кадрових та інших потреб. 2. Закріпити на законодавчому рівні централізованість управління регіональних філій Фонду. 3. Розширити функції Фонду на процес передачі ДП у концесію (зокрема збільшення переліку потенційних об'єктів концесії). 4. Пришвидшити процес приватизації шляхом імплементації комплексного закону про прискорення приватизації. 5. Сформувати план проведення реформи.
3. Міністерство економічного розвитку і торгівлі   1. Розробити і впровадити політику власності ДП, що базується на мінімальному втручанні держави у ринкові відносини та охоплює лише стратегічні сфери та природні монополії.
4. Міністерство розвитку громад та територій   1. Сформувати та впровадити політику власності КП, що включає перелік дозволених видів діяльності КП. 2. Створити і впровадити механізм комунікації з органами місцевого самоврядування (через координаційні центри) та розпочати процес підготовки до проведення реформи. 3. Впровадити уніфіковану систему звітності КП та запустити портал, що містить усю інформацію про результати діяльності КП. 4. Розробити та прийняти закон, який дозволить у примусовому порядку розпочати процес обґрунтованої ліквідації або приватизації КП органами державної влади. 5. Провести інвентаризацію усіх КП. 6. Розробити і затвердити чіткий план виконання і контролю реформи. 7. Провести тріаж усіх КП відповідно до впровадженої політики власності. 8. Провести оцінку КП, що підпадають під процес реформи. 9. Розпочати процес реформи КП.
5. Інституція централізованого управління   1. Розробити структуру централізованого управління ДП – ІЦУ. 2. Сформувати ІЦУ.
6. Органи місцевого самоврядування   1. Створити центри координації (проектні центри або відділи) при органах місцевого самоврядування, що відповідатимуть за координацію реформування комунальної власності та за комунікацію з відповідальними державними органами.
7. Центр експертизи   1. Сформувати аналітичний підрозділ у відповідальному виконавчому органі влади, що проводить аналіз державних активів. 2. Здійснити оцифрування вартості всіх об'єктів державної та комунальної власності.
8. Стратегічна комунікація реформи   1. Запровадити заходи підвищення рівня обізнаності щодо ролі та процесу приватизації, а також надати у публічний доступ звітність результатів виконання реформи. 2. Запровадити регулярні соціологічні дослідження.
Кардинальна зміна функціонування
1. Фонд державного майна   1. Укласти концесійні угоди щодо визначеного переліку ДП та проводити контроль дотримання умов угоди.
2. Міністерство розвитку громад та територій   1. Провести реформу КП відповідно до проведеного тріажу та політики власності КП.
3. Інституція централізованого управління   1. Перевести усі ДП, що залишилися у державній власності, до ІЦУ. 2. Розробити механізм стимулювання виведення ДП на IPO.
4. Стратегічна комунікація реформи   1. Проводити регулярні соціологічні дослідження та аналіз ефекту процесу стратегічної комунікації на думку населення щодо реформи.

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА СТРАТЕГІЯ — 2030

Бачення розвитку: (2) Зменшення ролі держави та органів місцевого самоврядування

ПОТРЕБА У ЗМІНАХ

Відповіді на поточні виклики	
1.	Велика приватизація ДП 1. Створити механізм, що запобігає блокуванню процесу великої приватизації зі сторони ДП. 2. Пришвидшити процес великої приватизації шляхом скорочення термінів. 3. Залучити більшу кількість потенційних покупців шляхом ефективнішої комунікації. 4. Створити та імплементувати механізм стимулу органів управління ДП, а також місцевих органів самоврядування, який гарантує певну винагороду (%) за успішний кейс приватизації (ініціатива стосується великої і малої приватизації ДП та КП).
2.	Мала приватизація ДП 1. Збільшити кількість потенційних покупців шляхом надання повної інформації щодо ДП – об'єкта приватизації та налагодження комунікації з потенційними інвесторами. 2. Провести інвентаризацію та оцінку усіх ДП малої приватизації.
3.	Велика приватизація КП 1. Сформувати перелік КП, які мають пройти процес приватизації. 2. Налагодити комунікацію Мінрегіону, а також ФДМУ з ОМС (через координаційні центри) щодо проведення великої приватизації. 3. Передати усі КП великої приватизації з переліку до ФДМУ. 4. Розпочати конкурси щодо відбору радників великої приватизації КП. 5. Провести інвентаризацію та оцінку КП категорії великої приватизації. 6. Розпочати процес великої приватизації КП із залученням максимальної кількості покупців.
4.	Мала приватизація КП 1. Сформувати перелік КП малої приватизації. 2. Налагодити комунікацію Мінрегіону, а також ФДМУ з ОМС (через координаційні центри) та надати їм необхідну технічну та організаційну допомогу. 3. Провести інвентаризацію та оцінку КП малої приватизації. 4. Розпочати процес малої приватизації КП через онлайн аукціони. 5. Забезпечити належний контроль за перебігом онлайн-аукціонів. 6. Залучити максимально можливу кількість потенційних покупців шляхом надання повної інформації щодо КП малої приватизації.
5.	Ліквідація ДП та КП 1. Прискорити прийняття нового законодавства для розв'язання питань накопичених боргів проблемними підприємствами, доступу до інформації (установчих, фінансових документів тощо) та посадових осіб ДП. 2. Ліквідувати або реорганізувати усі нефункціонуючі ДП та КП.
6.	Концесія ДП та КП 1. Сформувати вичерпний перелік ДП, що мають бути передані в концесію. 2. Сформувати основні положення, що мають бути виконані державою як власником та інвестором як управлінцем ДП. 3. Залучити іноземних та внутрішніх інвесторів до угод концесії. 4. Забезпечити технічну підготовку документації.
7.	Оренда державного майна 1. Зобов'язати уповноважені органи управління здійснити детальний аналіз використання державного майна, що перебуває у сфері їх управління. 2. Зобов'язати уповноважені органи управління дотримуватись термінів надання згоди на оренду. 3. Поставити на облік та інвентаризувати все державне майно. 4. Здати в оренду все економічно обґрунтоване державне майно.
8.	Оренда комунального майна 1. Скласти вичерпний перелік комунального майна, що має перейти в оренду. 2. Налагодити комунікацію та координацію процесу Мінрегіону та ФДМУ з ОМС. Надати необхідну допомогу щодо процесу. 3. Поставити на облік усе комунальне майно, провести інвентаризацію усього комунального майна з переліку, а також зібрати вичерпну інформацію щодо майна для потенційних інвесторів. 4. Запровадити ефективну та прозору процедуру передачі в оренду комунального майна через онлайн-аукціони з акцентом на залученні великої кількості потенційних орендарів. 5. Здати в оренду усе комунальне майно з переліку.

Кардинальна зміна функціонування	
1.	Велика приватизація ДП та КП 1. Завершити процес великої приватизації ДП та КП.
2.	Мала приватизація ДП та КП 1. Завершити процес малої приватизації ДП та КП.
3.	Концесія ДП 1. Укласти концесійні угоди з партнерами (у т.ч. стратегічними інвесторами). 2. Запровадити механізм контролю за дотриманням умов концесійної угоди.
4.	Концесія КП 1. Передати в концесію визначені КП.

Джерело: Центр економічного відновлення, GCI 2019, Український інститут майбутнього

Бачення розвитку: (3) Підвищення ефективності управління державною та комунальною власністю

ПОТРЕБА У ЗМІНАХ

Відповіді на поточні виклики	
1.	Розвиток корпоративного управління ДП 1. Провести корпоратизацію управління усіх ДП (крім казенних) відповідно до рекомендацій OECD. 2. Сформувати політику власності щодо цілей державного володіння для кожного підприємства, управління якого зазнало корпоративної трансформації.
2.	Наглядові ради 1. Провести прозорі конкурси керівників та членів наглядових рад ДП з метою відбору компетентних кандидатів. 2. Внести зміни до законодавства, що дозволять передати повноваження наглядовим радам щодо призначення та звільнення керівників корпоратизованих ДП, затвердження фінансових та стратегічних планів державної компанії тощо. 3. Сформувати і впровадити політику винагороди керівників та членів наглядових рад. 4.Посилити вимоги до кваліфікації членів наглядових рад, а також регламентації ключових питань, що має вирішувати наглядова рада (розробка та погодження стратегій, фінансових та інвестиційних планів і т.д.).
3.	ІРО 1. Провести аналіз та сформувати перелік корпоратизованих ДП, що є найперспективнішими для здійснення ІРО у найближчому майбутньому. 2. Розпочати процес підготовки окремих ДП до виходу на міжнародні ринки (фінансова підготовка, залучення інвестиційних банків, пошук первинних інвесторів).
4.	Прозорість діяльності ДП 1. Зобов'язати усі ДП своєчасно подавати повну та достовірну інформацію щодо результатів їх діяльності. 2. Запровадити механізм регулярного зовнішнього аудиту та подавати висновки у публічний доступ. 3. Посилити відповідальність керівників ДП за нерозкриття інформації.
5.	Прозорість діяльності КП 1. Створити єдину консолідовану систему звітності комунальних підприємств та надати публічний доступ до звітності. 2. Провести збір повної інформації щодо підприємств та провести її аналіз. 3. Розробити механізм регулярного незалежного аудиту КП.
6.	Контроль діяльності та відповідальність за порушення 1. Розробити та впровадити механізм контролю та притягнення до відповідальності щодо управління ДП.
7.	Ефективність ДП та КП 1. Досягти беззбитковості державних і комунальних підприємств.
Кардинальна зміна функціонування	
1.	Корпоратизація ДП 1. Завершити корпоратизацію усіх (крім казенних) ДП.
2.	ІРО 1. Здійснити первинне розміщення акцій окремих ДП на міжнародних фінансових ринках.
3.	Прозорість діяльності КП 1. Впровадити механізм регулярного незалежного аудиту КП.
4.	Ефективність ДП та КП 1. Підвищити середню рентабельність капіталу ДП до 10%. 2. Підвищити середню рентабельність капіталу КП до 8%.

Джерело: Центр економічного відновлення, GCI 2019, Український інститут майбутнього

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА СТРАТЕГІЯ — 2030

МІЖНАРОДНА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА І ТОРГІВЛЯ

Візія, стратегічна мета, індикатори та пріоритетні кроки напрямку «Міжнародна економічна політика та торгівля»

ВІЗІЯ НАПРЯМКУ: Україна – впливовий регіональний суб’єкт міжнародних економічних відносин, надійний економічний партнер у світі та приклад розвитку для країн Східного партнерства

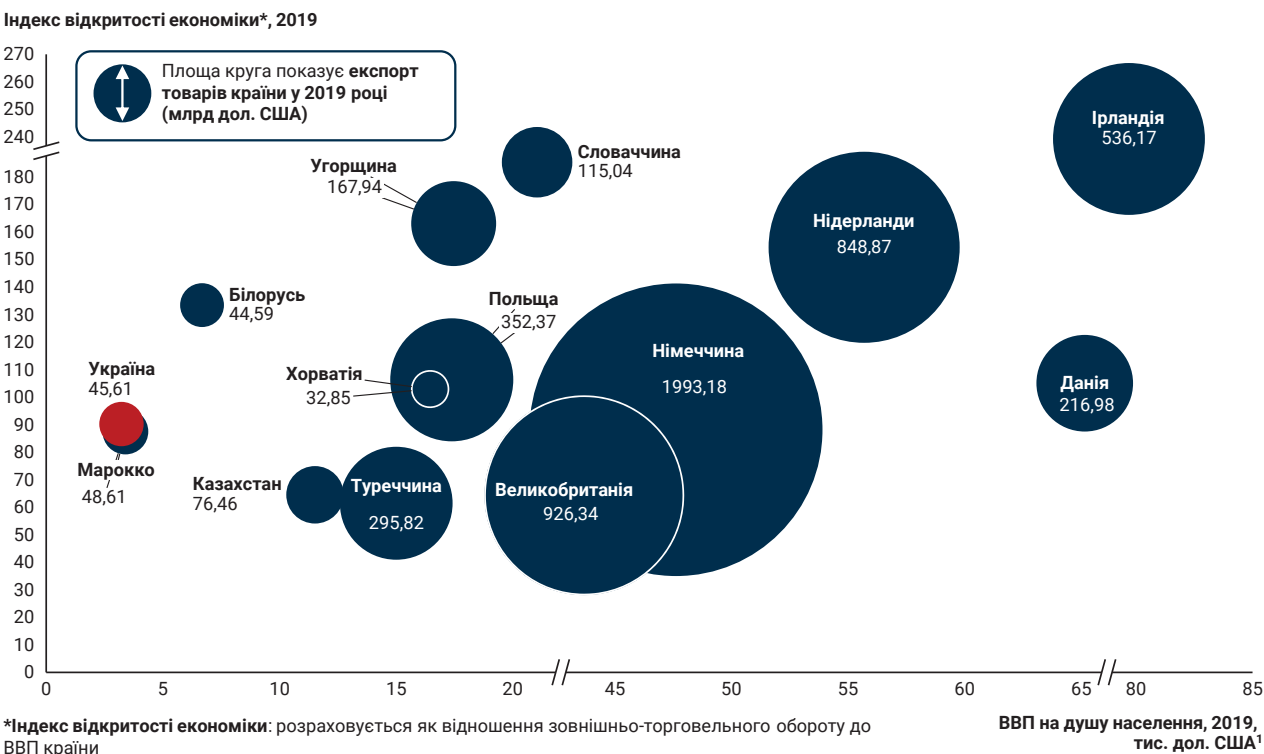
Зв’язок із стратегічними індикаторами	Прямий вплив – Експорт товарів та послуг Другорядний вплив – Реальний ВВП, прямі іноземні інвестиції та бюджет (видаткова частина)			
Стратегічна мета	1. Забезпечити взаємовигідну торгівлю з країнами світу та досягти розширеного доступу до їхніх ринків збуту товарів та послуг	2. Підвищити конкурентоспроможність українських товарів та послуг, створити позитивний імідж країни та забезпечити активну участь українського виробника на міжнародних ринках	3. Модернізувати прикордонну інфраструктуру та забезпечити ефективне митне регулювання	4. Запровадити збалансовану імпорتنу політику з комплексною оцінкою потенційного впливу, яка б стимулювала інвестиційний, а не споживчий імпорт
Стратегічні цілі	- Посилити Європейську та Євроатлантичну інтеграцію - Посилити зовнішньо-економічні зв’язки з країнами – стратегічними партнерами України за пріоритетними секторами економіки (ЄС, США, країни Африки, арабські країни Близького Сходу, Китай) - Покращення позиції України у рейтингу OECD country risk classification – до 5, в подальшому до 4 групи ризикованості	- Досягти загального обсягу експорту в розмірі 280–400 млрд дол. США до 2030 року - Досягти частки товарів з високою та середньою доданою вартістю в експорті в розмірі не менше ніж 60% - Підвищити частку МСБ в експорті до 40% - Збільшити бюджет на просування експорту в розмірі 0,5–1% від ВВП	- Зменшити час проходження митних процедур до показника середнього по Європі за Doing Business - Досягти 100% виконання пункту «Митні питання» Угоди про асоціацію між Україною та ЄС	- Потрапити в топ-30 за компонентом «Міжнародна торгівля» рейтингу Doing Business - Підвищити частку інвестиційного імпорту до 30–40%
Пріоритетні кроки	- Виконання та оновлення Угоди про асоціацію з ЄС щодо розширеного доступу України на ринки товарів і послуг, капіталу та праці ЄС, посилення мобільності в рамках New Pact on Migration and Asylum, а також поглиблення секторальної інтеграції з ЄС - Підписання нових торговельно-економічних та угод з стратегічними партнерами України та забезпечення виконання існуючих угод - Забезпечення мінімізації втрат від захисних заходів іноземних партнерів	- Оновлення експортної стратегії - Створення позитивного іміджу українського виробника закордоном - Підвищення рівня інтернаціоналізації бізнесу шляхом посилення спроможності Офісу з просування експорту та Експортно-кредитного агентства - Посилення існуючої мережі представництв укр. бізнесу закордоном шляхом посилення економ. напрямку в закордонних дипломатичних установах - Оновлення митної інформаційної системи та цифровізація митної інфраструктури	- Забезпечення ефективної орг. та функціональної структури митниці - Розбудова та модернізація прикорд. інфраструктури - Забезпечення ефективного адміністрування митних операцій - Узгодження законодавства про митне регулювання із стандартами ЄС - Цифровізація управління інфраструктурою АПП	- Скасування імпорتنих мит на сировину та матеріали, що не виробляються в Україні - Обмеження застосування протекціоністських заходів, які ведуть до зростання собівартості укр. виробників або є приводом для впровадження симетричних/асиметричних заходів проти укр. продукції - Боротьба з недобросовісною конкуренцією

Джерело: Центр економічного відновлення

Міжнародна торгівля є драйвером економічного зростання країни

-7%	27.6	Млрд доларів експорту товарів (перше півріччя 2020)	-16%	26.5	Млрд доларів імпорту товарів (перше півріччя 2020)	65%	1.1	Млрд доларів сальдо (перше півріччя 2020)

РОЛЬ МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ В ЕКОНОМІЧНОМУ ЗРОСТАННІ КРАЇНИ

КОМЕНТАРІ

- Незважаючи на високий показник відкритості економіки України (співвідношення зовнішньоторговельного обороту до ВВП країни становить 90%), він є нижчим, ніж в інших країн регіону (Польща, Словаччина, Угорщина тощо).
- Активізація зовнішньоекономічної активності є необхідним компонентом для економічного зростання країни.
- Зовнішня торгівля є одним з найважливіших джерел наповнення держбюджету, а також надходження валюти: у 2019 році дохід держбюджету України від податків із зовнішньоекономічної діяльності становив близько 1,1 млрд дол США.

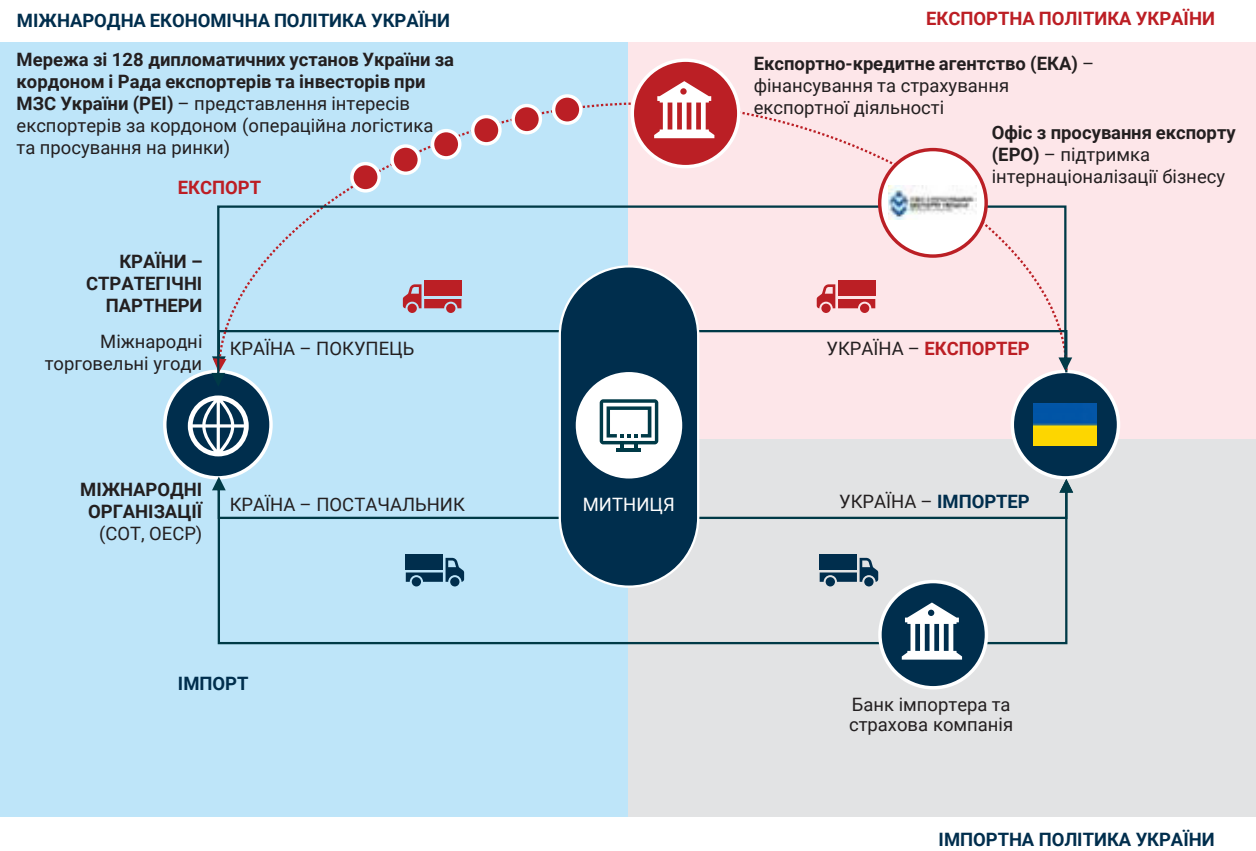
Джерело: Світовий банк, Міністерство фінансів, Міністерство економічного розвитку та торгівлі, Центр економічного відновлення

¹ Курс дол. США вказаний станом на 2010 рік

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА СТРАТЕГІЯ — 2030

Структура напрямку «Міжнародна економічна політика та торгівля»

ЕКОСИСТЕМА МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ТОРГІВЛІ

Джерело: Центр економічного відновлення

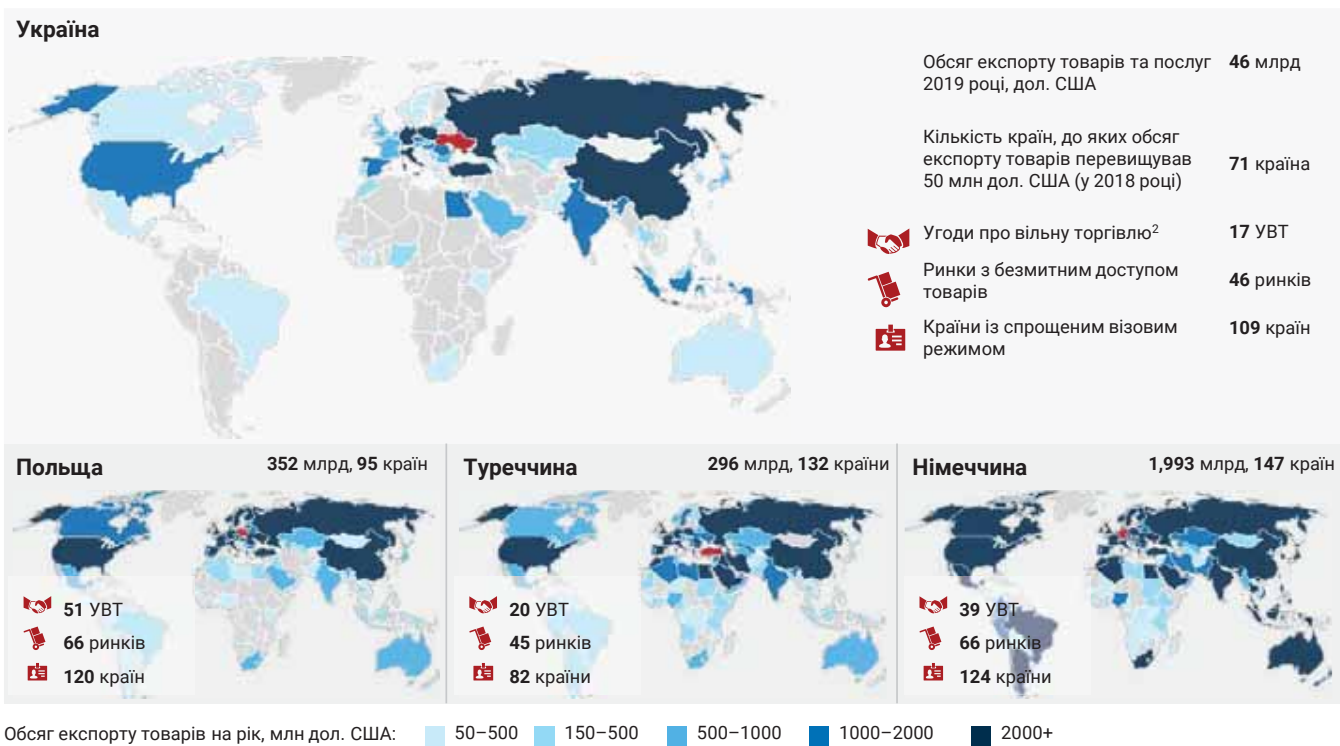
ПРІОРИТЕТИ

- Розвиток міжнародних економічних відносин**
  - Оновлення Угоди про асоціацію між Україною та ЄС.
  - Перегляд існуючих та укладання нових торговельних угод.
  - Долучення до регіональних проєктів («Один пояс – один шлях», ТЕН-Т, Люблінський трикутник, Тримор'я)
- Просування експорту**
  - Оновлення чинної експортної стратегії.
  - Покращення іміджу українського виробника.
  - Інтернаціоналізація українського бізнесу (консалтинг у регіонах та фінансування участі в міжнародних місіях і виставках).
  - Забезпечення ефективного функціонування ЕРО та ЕКА.
  - Посилення економічного напрямку в закордонних дипломатичних установах (розвиток економічної дипломатії).
- Розвиток митної інфраструктури**
  - Модернізація прикордонних пунктів.
  - Пришвидшення експортно-імпортних операцій (100% електронне оформлення).
  - Гармонізація законодавства з ЄС.
- Збалансованість імпоротної політики**
  - Обмеження застосування протекціоністських заходів.
  - Боротьба з недобросовісною конкуренцією.

AS-IS: (1) Україна поступається країнам регіону за показниками міжнародної торгівлі

УКРАЇНА НА СВІТОВИХ РИНКАХ ТА ПОТЕНЦІАЛ МІЖНАРОДНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН

Порівняння обсягів експорту та міжнародних економічних відносин України, Польщі, Туреччини та Німеччини

Джерело: International Trade Center

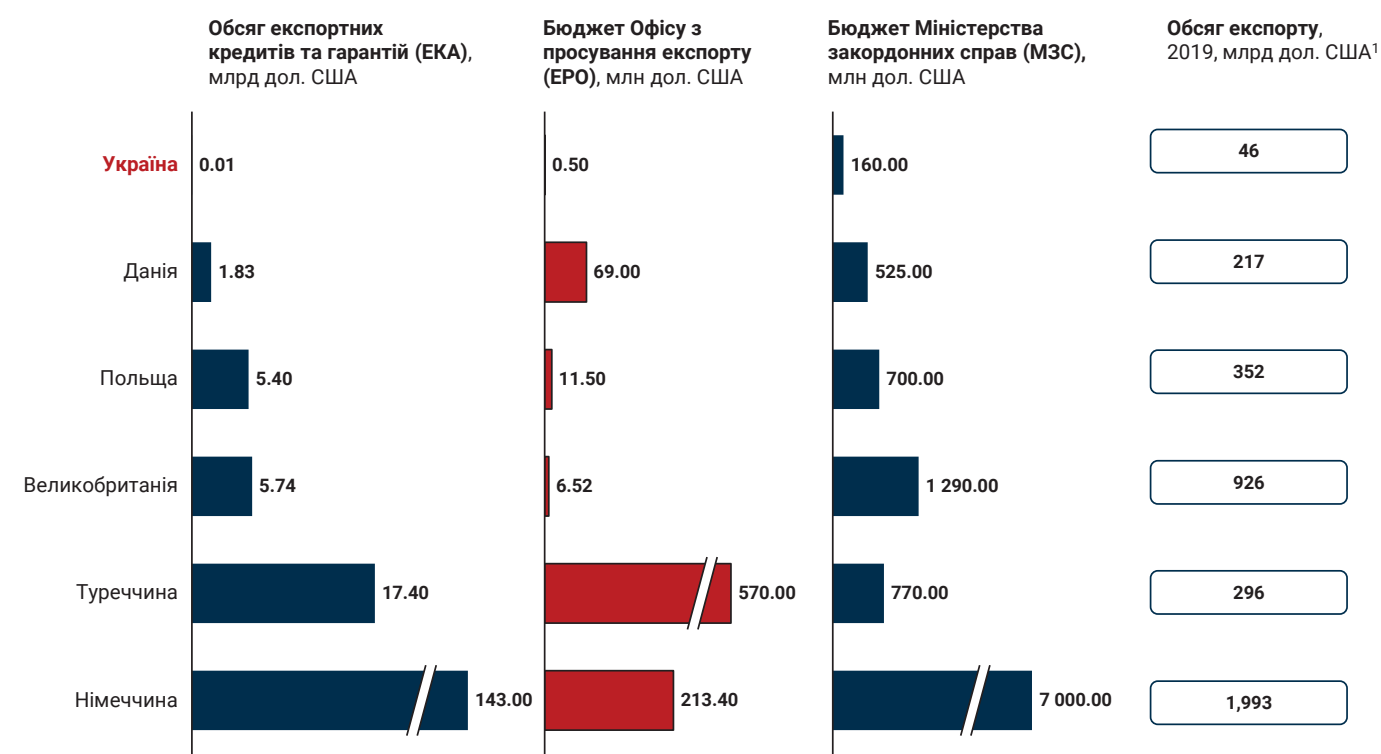
¹ Курс дол. США вказаний станом на 2010 рік.
² Кількість УВТ не вказує кількості країн, на які поширюються умови угод, а лише суму наявних домовленостей.

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА СТРАТЕГІЯ — 2030

AS-IS: (2.1) Інфраструктура з підтримки експорту в Україні не забезпечена належним фінансуванням у порівнянні з країнами Європи

ЕФЕКТИВНІСТЬ ПОЛІТИКИ ПРОСУВАННЯ УКРАЇНСЬКОГО ЕКСПОРТУ

Порівняння підтримки експортерів України та країн світу

КОМЕНТАРІ

- Обсяги підтримки експортерів в Україні є нижчими, ніж у ряді порівнюваних країн (Данія, Польща, Великобританія, Туреччина та Німеччина)
- Обсяги експортних кредитів та гарантій в Україні становить 7 **млн** дол. США, що є найнижчим показником у регіоні. До прикладу, в Польщі видається 5,4 **млрд** дол. США експортних кредитів та гарантій.
- Бюджет Офісу з просування експорту в Україні (ЕРО) становить 0,5 млн дол. США, що принаймні в 11 разів нижче, ніж у відповідних установах Польщі, та в 213 разів – Німеччини.
- Бюджет Міністерства закордонних справ (МЗС) в Україні становить 160 млн дол. США, що принаймні в 4 рази нижче, ніж у Польщі, та в 43 рази – Німеччини.
- У результаті обсяги експорту товарів та послуг України є нижчими за порівнювані країни.

Джерело: European Economic and Social Committee, Офіс з просування експорту України, МЗС, Експортно-кредитне агентство

¹ Курс дол. США вказаний станом на 2010 рік.

72

AS-IS: (2.2.1) В Україні виділяється не достатньо фінансування на Експортно-кредитне агентство

	УКРАЇНА	НІМЕЧЧИНА	ПОЛЬЩА	ВЕЛИКОБРИТАНІЯ	ДАНІЯ
Назва	ЕКА (повноцінно не функціонує)	EXPORT CREDIT GUARANTEES TA UNITED LOAN GUARANTEES	КУКЕ	UKEF	THE EXPORT CREDIT AGENCY (EKF)
Бюджет (приблизний)	~200 млн грн (~7,1 млн дол. США) було ухвалено в Державному бюджеті України на фінансування заходів зі створення ЕКА	~143,1 млрд дол. США (дорівнює загальний обсяг випущених гарантованих експортних кредитів)	~5–6 млрд дол. США на страхування експорту	~10,5 млрд фунтів стерлінгів (фінансування експортної діяльності) та ~2,6 млрд фунтів стерлінгів (фінансування проєктів чистого зростання)	~20 млрд дол. США (державних гарантій експортних кредитів)
Модель та підпорядкування	Приватне акціонерне товариство	Державна установа, що підпорядковується Федеральному уряду Німеччини	Польська страхова компанія, що підпорядковується Польському фонду розвитку (ПФР) та оперує за підтримки Державного казначейства Польщі	Урядовий орган – операційна назва Департаменту гарантування експортних кредитів, ЕКА Великобританії та міністерського департаменту уряду Великобританії	Незалежна публічна компанія, що належить і гарантується державою; управляється незалежною радою директорів
Функція	- Здійснює страхування, перестрахування і надання гарантій за договорами, які забезпечують розвиток експорту - Бере участь у виконанні програм часткової компенсації відсоткової ставки за експортним кредитом - Надає консультації експортерам	- Експортні кредитні гарантії, що дозволяють у першу чергу залучити фінансування для транзакції - Забезпечення вигоди для залучення фінансування на привабливих умовах - Конкурентне фінансування облігації та видача гарантії	- Страхування експортних кредитів, включаючи товарне та непродажне покриття ризиків для коротко-, середньо- та довгострокових проєктів - Кредит постачальника та кредит покупця. Страхування інвестицій - Страхування облігацій та видача гарантії. Внутрішнє страхування кредитів	- Надання експортного фінансування та страхування Зосереджує свою діяльність на секторах та країнах, де підтримка матиме найбільші економічні вигоди для експортерів та постачальників усіх розмірів та у всій Великобританії - Покращення обізнаності щодо експортного фінансування та страхової підтримки	- Забезпечує страхування ризиків для підтримки експортної діяльності та розширення бізнесу. - Надання гарантій для отримання кредитів для фінансування операцій, а також кредити для своїх клієнтів за кордоном - Страхування компаній і банків від потенційних фінансових та політичних ризиків торгівлі з іншими країнами
Умови фінансування: сектори, МСБ, певні товари тощо	- Страхова виплата до 90% суми зовнішньоекономічного контракту або експортного кредиту для настання комерційного ризику та до 85% для комерційного - Страхування прямих інвестицій з України, тільки якщо вони створюють експортну інфраструктуру для українських товарів	- Можуть подати заявку на отримання експортних кредитних гарантій незалежно від розміру операції. Страхувальник сплачує збір за обробку та премію на основі ризику в обмін на отримання покриття - Сума цієї премії насамперед залежить від трьох факторів: категорії ризику ОЕСР країни-імпортера, тривалості контракту та кредитного рейтингу покупця	- Термін покриття – до 15 років - Розмір покриття: може бути покрито до 90% вартості інвестиції - Сюди входять грошові зобов'язання, матеріальні витрати, нематеріальні та юридичні активи, вкладені інвестором до іноземного суб'єкта господарювання	- Фінансування до 85% від вартості контракту - Період – 2–10 років; для проєктного фінансування до 14 років, плюс термін виконання контракту - Мін. частка вітчизняної продукції – 20% - Коли об'єкт організований для проведення декількох операцій, він діє як кредитна лінія	- Гарантія покупця: кредит для іноземних покупців - Максимальна гарантія – 85% - Мінімальний перший внесок – 15% - Розмір суми – необмежений - Тривалість – до 10 років - Гарантія проєктного фінансування: кредит для іноземних покупців - Максимальна гарантія – 80% - Розмір суми – необмежений - Тривалість – до 14 років - Борг/власний капітал: 70/30
Рекомендації для України	Незалежний орган, яким управляє незалежна рада, що обирається та функціонує незалежно; забезпечує гарантії та додаткове фінансування експортної діяльності, а також надає інформаційну підтримку та зв'язок з банками у разі необхідності більш затратного капіталовкладення				

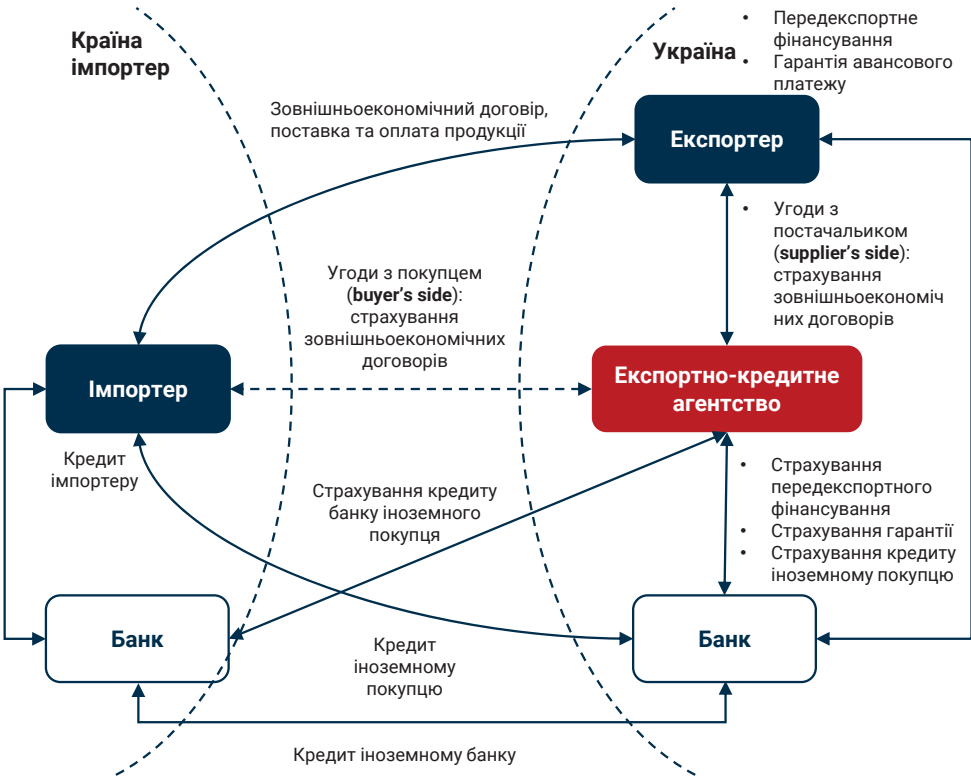
Джерело: Європейська комісія, ЕКА, Міністерство економічного розвитку та торгівлі України, урядові вебпортали Німеччини, Польщі, Великобританії та Данії, КУКЕ, Export Credit Guarantees, UKEF, EKF

73

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА СТРАТЕГІЯ — 2030

AS-IS: (2.2.2) Розвиток Експортно-кредитного агентства сприяє просуванню українського експорту

ЕКОСИСТЕМА ПРАТ «ЕКСПОРТНО-КРЕДИТНЕ АГЕНТСТВО»

Джерело: Центр економічного відновлення, ПРАТ «Експортно-кредитне аетство»

КОМЕНТАРІ

- Поточний стан**
- Нещодавно сформоване агентство, в якому наразі відсутня функціонуюча наглядова рада через низькі ставки заробітної плати членам НР, а також відсутній кворум правління, що перешкоджає ефективному прийняттю рішень.
  - Експортно-кредитне агентство наразі надає лише послуги зі сторони постачальника (supplier's side) – діяльність ЕКА, за якого кредит, страхування або гарантія надаються вітчизняному експортеру.
  - Внаслідок недоліків законодавчої бази, ЕКА не має можливості страхувати всі товарні групи, а підприємства не можуть використовувати страховий поліс ЕКА для кредитного забезпечення.
- Можливості для України**
- Наразі фінансування ЕКА складає 200 млн грн та планується його підвищення на 1.8 млрд грн за рахунок випуску ОВДП. 2 млрд грн у розпорядженні ЕКА надасть змогу кредитувати до 27 млрд грн.
  - Надання страхових, кредитних та гарантійних послуг імпортерам, що максимально охопить потенційні сфери діяльності ЕКА (supplier's & buyer's side).
  - Надання можливості ЕКА фінансувати експортерів розширеного переліку товарних груп.
  - Використання страхового полісу від ЕКА для забезпечення кредитів для комерційних банків (наприклад, за програмою «5-7-9»).
  - Забезпечити кворум правління ЕКА для ефективного прийняття рішень.
  - Підвищення зарплати членів наглядових рад або росформування наглядової ради.
  - Для підвищення експортної активності Офіс з просування експорту може виступати промоутером ЕКА.
  - Внесення змін до Закону «Про публічні закупівлі» у частині перестраховування для полегшення співпраці з міжнародними партнерами.

AS-IS: (2.3) В Україні недостатня спроможність в Офісу з просування експорту

	🇺🇦 УКРАЇНА	🇩🇪 НІМЕЧЧИНА	🇵🇵 ПЛЬЩА	🇬🇧 ВЕЛИКОБРИТАНІЯ	🇩🇰 ДАНІЯ
Назва	Офіс з просування експорту	Germany Trade & Invest (GTAI)	The Polish Investment and Trade Agency (PAIH)	BEA	The Trade Council
Бюджет (приблизний)	~0,5 млн дол. США	82,9 млн дол. США на GTAI і АНК. ~213,4 млн дол. США загалом на просування німецького експорту Програми фінансуються Федеральним міністерством економіки і енергетики	11,5 млн дол. США	6,52 млн дол. США	Бюджет Trade Council становить ~69 млн дол. США Приблизно 3/4 бюджету покриваються Міністерством закордонних справ, інше – платними консультативними послугами
Модель та підпорядкування	Державна установа, що підпорядковується Секретаріату Кабміну	Державне агентство, що підпорядковується Федеральному міністерству економіки і енергетики Німеччини	PAIH – Державне агентство COIE – систематичний проєкт Міністерства підприємництва і технології	Незалежна некомерційна організація, члени – національні експортери, що сплачують членський внесок; організація співпрацює з державою	Центри, агентства і платформи підпорядковані Міністерству закордонних справ Данії
Регіональне покриття	Діє в межах України, відсутні міжнародні представництва	GTAI має більше 50 представництв у світі АНК присутнє в 90 країнах світу Іноземні місії представлені більш ніж у 220 країнах світу, що відіграє значну роль для бізнесу там, де GTAI та АНК не присутні	PAIH – відсутня внутрішня мережа COIE – 15 офісів у Польщі	Без регіональних представництв	Більше 20 представництв за кордоном
Функція	Освіта для експортерів Аналітика закордонних ринків Експортний консалтинг Допомога у пошуку партнерів (в т.ч. організація місій та виставок) Участь у створенні та просуванні українського бренду закордоном (Trade with Ukraine)	Інформація для бізнесу Аналіз ринків і індустрій Допомога організації міжнародних тендерів Індивідуальні консультації та допомога в налагодженні контактів	Розбудова бренду Made in Poland Підтримка експорту Розвиток бренду та підтримка впізнаваності польських брендів	Забезпечення роботи гарячої лінії допомоги, на якій спеціалісти дають поради стосовно міжнародної торгівлі Забезпечення методички, що написана досвідченими експортерами для експортерів Надання доступу до ресурсів третіх сторін	Забезпечення функціонування експортної програми Vitus, в рамках якої обраним компаніям розробляється стратегія виходу на іноземні ринки Trade Council надає субсидії на рівні 65% від вартості комерційного радника в обраній країні, який допомагає втілити стратегію
Допоміжні інституції	Ukraineinvest Торгово-промислова палата України	German Chambers of Commerce Abroad (АНК) Іноземні місії	The Network of Investors and Exporters' Service Centres (COIE) Trade and Investment Promotion Section		Invest-in Denmark Danish International Development Agency (DANIDA) Innovation Centres Regional Business Development Centres
Рекомендації для України	Державна установа, якою управляє незалежна рада, тісно співпрацює з українською дипломатією закордоном та представниками вітчизняного бізнесу; має широке регіональне покриття задля місцевого просування українського бізнесу				

Джерело: Міністерство економічного розвитку та торгівлі України, Офіс з просування експорту України, Європейська комісія, GTAI, АНК, BEA, The Trade Council, MFA, DANIDA

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА СТРАТЕГІЯ — 2030

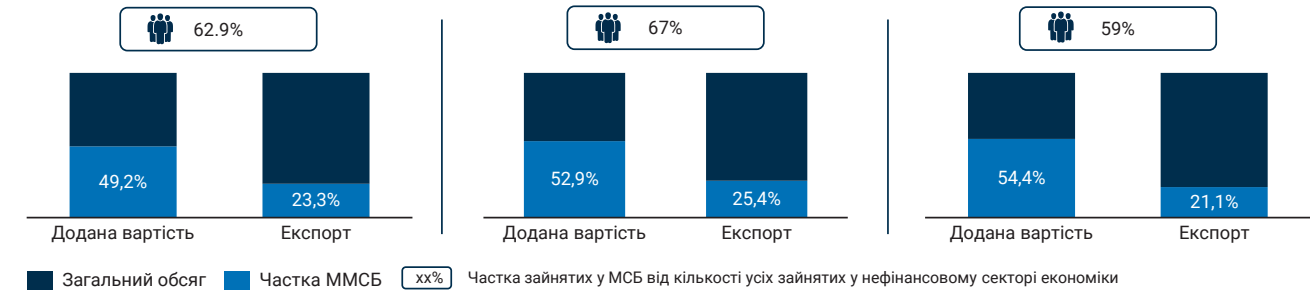
AS-IS: (2.4) Частка українського МСБ в експорті є на рівні з країнами ЄС, незважаючи на складності з фінансуванням та знаннями

ЕКСПОРТНІ МОЖЛИВОСТІ БІЗНЕСУ

Ключові показники Індексу глобальної конкурентоспроможності (GCI) у 2019 році, 1–100

Частка МСБ у Валовій доданій вартості та експорті товарів в Україні, Польщі та Німеччині у 2018 році, %

Мікро бізнес: 0–9 працівників, малий бізнес: 10–49 працівників, середній бізнес: 50–249 працівників, великий бізнес: 250+ працівників
Кваліфікація кадрів: вища освіта та професійна підготовка; Фінансування: рівень розвиненості фінансового ринку; Розвиток бізнесу: рівень конкурентоспроможності компаній
Джерело: World Economic Forum, OECD, Українська служба статистики, Центр міжнародного приватного підприємництва, Європейська комісія, ЦЕВ

КОМЕНТАРІ

- За показником Індексу глобальної конкурентоспроможності (GCI), порівняно з Польщею та Німеччиною, Україна має найнижче значення показника за складовими «Фінансування» (42/100) та «Розвиток бізнесу» (57/100), в той час як за показником «Кваліфікація кадрів» Україна випереджає Польщу (77/100).
- МСБ в Україні займає вагомому частину економіки: генерує 49,2% від усієї доданої вартості, а зайнятість населення становить 62,9% у порівнянні з 67% зайнятості населення в Польщі та 54,4% генерації від усієї доданої вартості в Німеччині.
- У 2018 році загальна сума експорту МСБ становила 11 млрд дол. США, що в 6 разів нижче, ніж у Польщі, та в 28 разів нижче, ніж у Німеччині.
- Існує потреба фінансування підприємств. За даними опитування Центру міжнародного приватного підприємництва, 34%, 40% та 56% опитуваних мікро, малого та середнього бізнесів відповідно висловили необхідність залучення фінансових ресурсів задля розвитку своєї діяльності.

AS-IS: (3) Неефективна митна інфраструктура ускладнює міжнародну торгівлю для України

ІНДИКАТОРИ СПРОЩЕННЯ ПРОЦЕДУР ТОРГІВЛІ КРАЇН СВІТУ, 0.00-2.00

Джерело: Центр економічного відновлення, OECD

КОМЕНТАРІ

Поточний стан

- Оцінка середнього часу документального оформлення експортних операцій в Україні складає 66 годин, у той же час, у ЄС 63 % митних декларацій оформлялося менш ніж за 5 хвилин, і 28 % декларацій — від 5 хвилин до 1 години.
- Існуюча архітектура функціонуючих митних систем є застарілою та містить концептуальні недоліки при побудові архітектури цих систем з точки зору сучасних ІТ-технологій.
- На автомобільних пунктах пропуску (АПП) не побудовано відповідну систему згідно із визначеною архітектурою (центральної та територіальної рівні) та функціоналом реалізації інтелектуального відеоспостереження.
- Функціонуюча на сьогодні структура не дозволяє швидко, вчасно та в повному обсязі реагувати на кіберінциденти - відсутня автоматизація процесів, системи управління ризиками, комплексних політик захисту інформації та протидії кіберзагрозам,

Можливості для України

- Створення оновленої Єдиної автоматизованої інформаційної системи митних органів.
- Оновлення єдиного державного інформаційного веб-порталу «Єдине вікно для міжнародної торгівлі»
- Цифровізація управління інфраструктурою та ресурсним забезпеченням функціонування АПП.
- Розвиток телекомунікацій та телекомунікаційних сервісів.
- Здійснення інституційних, організаційно-технічних змін у митних органах в частині функціонування ІТ систем.
- Створення умов протидії кіберзагрозам, формування єдиної політики безпеки в інформаційно-телекомунікаційному середовищі митних органів.

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА СТРАТЕГІЯ — 2030

Поточні бар'єри напрямку «Міжнародна економічна політика та торгівля»

ПОТОЧНІ БАР'ЄРИ ДЛЯ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОЇ ЕКОНОМІЧНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ТОРГІВЛІ

#1 – Міжнародні економічні відносини	#2 – Просування експорту	#3 – Митна інфраструктура	#4 – Імпортна політика
- Повільні темпи виконання УА Недостатня інституційна спроможність Урядового офісу координації євроінтеграції. Низький рівень відповідальності окремих органів влади за невиконання УА - Недостатнє залучення в регіональні проекти Відсутня стратегія залучення та ефективного розпорядження інвестиційними коштами в межах регіональних проектів (наприклад TEN-T) - Обмеженість доступу до зовнішніх ринків Асиметричність окремих укладених торговельних угод, а також застосування іншими країнами інструментів політики протекціонізму, в тому числі з порушеннями положень міжнародних договорів України	- Експортна стратегія Низький рівень імплементації експортної стратегії України та потреба в її оновленні після 2021 року - Недостатня обізнаність українського бізнесу щодо експортних можливостей Немає єдиної системи збору та накопичення інформації про експортні ринки. Відсутність пропозиції та недостатність попиту на експортний консалтинг - Відсутність міцної основи для стимулювання розвитку експорту Відсутність єдиної політики щодо промоції бізнесу. Неефективне використання інструментів стимулювання обсягів експорту - Нестача фінансування Ключові інституції з просування експорту (ЕКА, ЕРО та диппредставництва за кордоном, PEI) мають неналежне фінансування	- Нечітка структура Постійна зміна керівництва, що гальмує процес реформи та ускладнює спілкування бізнесу з представниками митниці - Неефективний процес митного оформлення Відсутність єдиних стандартів та вимог до встановлення, будівництва та модернізації об'єктів митної інфраструктури (зокрема пунктів пропуску). Погіршення умов прикордонного контролю та збільшення тривалості прикордонних процедур. Складні та відокремлені процедури оформлення у всій інфраструктурі митниці, що займають багато часу - Високі показники контрабанди та корупції Відсутність дієвих механізмів контролю та покарання за нелегальне переміщення товарів через митний кордон	- Недобросовісна конкуренція Відсутність системи нетарифного захисту від неякісної імпортованої продукції. Товари, які імпортуються до України, оформлюються переважно на внутрішніх митних терміналах, діяльність яких не регулюється законодавством. Ускладнення конкуренції на внутрішньому ринку, зростання проявів недобросовісного імпорту - Необхідність політики, спрямованої на імпортозаміщення Високі показники імпорту товарів з високою доданою вартістю свідчать про нездатність українського виробника задовольнити потребу самостійно, в межах внутрішнього ринку
Слабкі правова база та механізми комунікації на світовій арені	Відсутність чітко визначеного бачення Експортної стратегії та дієвої реалізації необхідних ініціатив	Митна інфраструктура України є неефективною	Необхідність впровадження механізмів, спрямованих на імпортозаміщення ¹

Джерело: Центр економічного відновлення, АСС, Міністерство економічного розвитку та торгівлі, Митна служба України, Український інститут майбутнього, Офіс з просування експорту, Експортно-кредитне агентство, Офіс Президента, Економічна експертна платформа

Усі заходи мають бути відповідно до міжнародних зобов'язань України, в т.ч. СОТ.

Бачення розвитку напрямку «Міжнародна економічна політика та торгівля»

МАТРИЦЯ ЕКОНОМІЧНОГО ВІДНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ

	Україна (2020) AS-IS	РЕCOVERY	Україна (2030) TO BE
Розвиток міжнародних економічних відносин	- Україна є членом СОТ з 2012 року, що уже значно розширило можливості для зовнішньої торгівлі, проте у торговельних відносинах України присутня асиметричність - Необхідність реформ з метою наближення до європейських економічних, соціально-політичних та правових стандартів	- Відбувається процес поглиблення секторальної інтеграції з ЄС - Оновлення Угоди про асоціацію - Перегляд торговельних угод з метою збалансування умов торгівлі - Розвиток стратегічних партнерських відносин	- Законодавство України гармонізовано з актуальним законодавством ЄС. Відбулася повна інтеграція України до ринку ЄС - Налагоджено комунікацію та розширено присутність на всіх пріоритетних ринках світу - Ефективно працюють механізми торговельного захисту українських виробників
Просування експорту	- Україна має експортно-сировинну спрямованість, а пріоритетні сектори економіки та ринки збуту нечітко окреслені - Україна як торговельний партнер залишається невідомою для більшості країн світу - Відсутня ефективна мережа підтримки інтересів України та українського бізнесу за кордоном	- Зростання експорту продукції з високою доданою вартістю та нарощення експортних можливостей підприємств, у т.ч. внаслідок збільшення обсягів держпідтримки - Налагоджене функціонування ЕРО, ЕКА, PEI	- Українські підприємства знаходяться в списку провідних експортерів країн на обраних пріоритетних ринках Україниська продукція відповідає всім міжнародним стандартам якості та створює конкуренцію передовій міжнародній продукції - Українське брендування впізнаване за кордоном - Ефективно функціонує мережа представництв інтересів експортерів у ключових країнах світу (на базі МЗС)
Розвиток митної інфраструктури	- Митна інфраструктура неефективна. Існує потреба подвійного проходження митного контролю та дублювання внесених даних - Застаріла митна інформаційна система та телекомунікації, слабка кібербезпека	- Оновленню митну інформаційну систему та оцифровано митну інфраструктуру до світових стандартів - Розширення та модернізація прикордонних пунктів - Скорочено час проходження митних процедур	- Підвищено ефективність контролю, внаслідок чого також зменшено рівень корупції та контрабанди - Існує затверджений та визнаний Митною службою України Авторизований економічний оператор. Його існування та функції визнані ЄС
Оптимізація імпортої політики	- МКМТ встановила цілий перелік антидемпінгових мит, проте не працює механізм моніторингу результатів запроваджених інструментів - Слабка підготовка експертів для переговорів щодо тарифних та нетарифних обмежень на міжнародних платформах (ЄС та СОТ)	- Перегляд ставок ввізного мита та митних процедур з урахуванням змін у торгівлі та оновлення угод - Удосконалена законодавча база із ефективними механізмами захисту вітчизняного виробника з урахуванням впливу на інші галузі-споживачі.	- МКМТ працює ефективно, захищаючи вітчизняного виробника від демпінгу з боку країн-імпортерів - Справедливі митні тарифи та нетарифні обмеження встановлюються у рамках існуючих міжнародних угод з урахуванням інтересів економіки України та можливих заходів до України з боку держав-партнерів - Імпортозаміщення на користь українського виробника

Джерело: Центр економічного відновлення, АСС, Міністерство економічного розвитку та торгівлі, Митна служба України, Український інститут майбутнього

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА СТРАТЕГІЯ — 2030

Бачення розвитку: (1) Розвиток міжнародних економічних відносин

ПОТРЕБА У ЗМІНАХ

Відповіді на поточні виклики	
1.	Відносини з ЄС 1. Поглибити секторальну інтеграцію з ЄС шляхом виконання завдань Розділу 5 (Економічне та галузеве співробітництво). 2. Прискорити підготовку до підписання з ЄС Угоди про оцінку відповідності та прийнятність промислових товарів (АСАА). 3. Розширити квоти та/або знизити базову митну ставку в рамках оновлення УА. 4. Прийняти перелік правових актів із Додатка XVII-2 до УА, включно із запровадженням регуляції страхових компаній за Директивою 2009/138/ЄС, відомою як Solvency II. 5. Впровадити на ринках капіталу України рекомендації Міжнародної асоціації свопів і деривативів, Директиви Європейського Парламенту та Ради № 2014/65/ ЄС від 15.05.2014 про ринки фінансових інструментів (MiFID II) і Регламенту Європейського Парламенту та Ради № 600/2014 від 15.05.2014 про ринки фінансових інструментів (MiFIR). 6. Забезпечити інтенсифікацію присутності України на міжнародних ринках ОПК, особливо в бронетанкових та авіакластерах. 7. Продовжити удосконалення системи державного регулювання військово-технічного співробітництва та експортного контролю. 8. Активізувати діяльність із залучення ресурсів трастових фондів НАТО, укладення офсетних договорів. 9. Приєднати до системи електронного обігу фітосанітарні сертифікати.
2.	Участь у регіональних проєктах 1. Визначити пілотні проєкти розвитку транспортної та логістичної інфраструктури за основними напрямками: розроблення заходів для реалізації проєкту «Економічний пояс Шовкового шляху» внутрішні водні шляхи (річкові порти); українська залізниця; регіональні порти. 2. Впровадити електронну систему збору мита (E-Tolling), системи зважування автомобілей у русі (Weight-in-Motion), системи автоматичного контролю швидкості. 3. Провести будівництво багаторівневих розв'язок між з/д та автодорогами, 6 зон відпочинку та паркування вздовж доріг Київ – Чоп, Київ – Харків, Київ – Одеса.
3.	Торговельно-економічні зв'язки з країнами світу 1. Провести аудит ефективності чинних міжнародних угод про зони вільної торгівлі. 2. Переглянути умови торговельних договорів ЗВТ щодо паритетності та симетричності. 3. Розробити нові угоди про вільну торгівлю на основі проведених економічних досліджень з урахуванням доцільності їх укладення для економіки України. 4. Розробити єдину послідовну політику щодо вибору стратегічних партнерів. 5. Запровадити ефективну політику просування української продукції на Африканському континенті. 6. Забезпечити затвердження та виконання секторальних та крос-секторальних програм підтримки українських експортерів. 7. Удосконалити та імплементувати Угоду про ЗВТ з Туреччиною (убезпечити вітчизняний ринок від швидкого зростання імпорту (особливо у легкій промисловості). 8. Покращення позиції України у міжнародному рейтингу OECD country risk classification – до 5 (в найближчий рік), в подальшому до 4 групи ризикованості.

Кардинальна зміна функціонування	
1.	Відносини з ЄС 1. Розширити доступ на ринок ЄС українських товарів і послуг (насамперед у тих позиціях, де використовується квота на експорт). 2. Розширити дію АСАА на продукцію інших секторів промисловості. 3. Розвинути експортний потенціал України у сфері військово-промислового комплексу та товарів подвійного призначення, особливо авіабудівного та бронетанкового кластеру. 4. Забезпечити інтегрування в ринок капіталу ЄС. 5. Інтегрувати Європейські транспортні стандарти в українську інфраструктуру.
2.	Участь у регіональних проєктах 1. Реалізувати інфраструктурні проєкти в мережі TEN-T.
3.	Торговельно-економічні зв'язки з країнами світу 1. Створити механізм коригування торговельних угод та вирішення правових спорів стосовно митної політики країн-партнерів. 2. Посилити присутність України на африканських ринках. 3. Переглянути положення угоди про ЗВТ з Ізраїлем задля розширення кількості товарних груп зі зниженим митом. 4. Забезпечити просування українських виробників продукції з високою доданою вартістю. 5. Покращити транзитну інфраструктуру задля виграшу в конкуренції з іншими коридорами (Білорусь, балтійський маршрут).

Бачення розвитку: (2.1) Просування експорту

ПОТРЕБА У ЗМІНАХ

Відповіді на поточні виклики	
1.	Експортна стратегія 1. Оновити та затвердити експортну стратегію, зокрема в частині визначення пріоритетних секторів і ринків збуту. 2. Забезпечити необхідну нормативно-правову базу задля реалізації стратегічних ініціатив, секторальних програм, спрямованих на просування вітчизняного виробника на обраних ринках. 3. Затвердити секторальні та крос-секторальні стратегії з підтримки українських експортерів.
2.	Позитивний імідж українського виробника 1. Забезпечити використання єдиного бренда Trade with Ukraine. 2. Поширити інформацію про успішні практики виходу на міжнародні ринки. 3. Створити інформаційно-аналітичні матеріали для торговельних партнерів за кордоном.
3.	Представництво інтересів експортерів закордоном 1. Посилити напрямки економічної дипломатії в закордонних дипломатичних установах за рахунок збільшення чисельності. 2. Впровадити ефективний механізм підготовки та підвищення кваліфікації кадрів дипломатичної служби, які представлятимуть український бізнес закордоном. 3. Підвищити фінансування МЗС у частині надання комплексного пакета послуг експортерам закордоном, зокрема щодо операційної логістики та просування експорту.
4.	Інтернаціоналізація українського бізнесу 1. Включити навчальні курси з підприємництва до навчальних програм у школах. 2. Створити та забезпечити підтримку єдиного експортного вебпорталу для інформування підприємств експортерів про зовнішні ринки. 3. Створити аналітичний центр для збору та аналізу інформації про зовнішні ринки на базі Офісу з просування експорту. 4. Забезпечити щорічну присутність українських колективних стендів на найбільших виставках світу, забезпечити фінансування торгових місій.
5.	Інституційна підтримка експорту 1. Збільшити фінансування ДУ «Офіс з просування експорту» і Ради експортерів та інвесторів при МЗС України. 2. Забезпечити можливість надання Офісом з просування експорту платних послуг. 3. Розробити та впровадити секторальні програми інтернаціоналізації. 4. Забезпечити промоушен ЕКА серед експортерів-користувачів послуг Офісу з просування експорту.
6.	Розвиток Експортно-кредитного агентства 1. Забезпечити кворум правління ЕКА. 2. Забезпечити функціонування наглядової ради ЕКА. 3. Підвищити статутний капітал ЕКА на постійній основі із урахуванням обґрунтованих потреб для забезпечення діяльності на рівні світових ЕКА. 4. Внести зміни до Закону «Про публічні закупівлі», що полегшить процес укладання договорів з міжнародними партнерами. 5. Внести зміни до законодавства, що дозволить використання страхового полісу від ЕКА для забезпечення кредитів для комерційних банків. 6. Внести зміни до законодавства, що надасть можливість ЕКА фінансувати експортерів розширеного переліку товарних груп.

Бачення розвитку: (2.2) Просування експорту

ПОТРЕБА У ЗМІНАХ

Кардинальна зміна функціонування	
1.	Позитивний імідж українського виробника 1. Регулярно проводити кампанії з просування українського бренду експортних товарів і послуг на зовнішні ринки в рамках публічної дипломатії. 2. Забезпечити регулярну роботу Офісу з просування експорту щодо актуалізації інформаційно-аналітичних матеріалів про всі пріоритетні сектори української економіки.
2.	Інтернаціоналізація українського бізнесу 1. Забезпечити підвищення інтересів молоді до підприємництва та міжнародної торгівлі шляхом включення практичних проєктів до навчальних програм закладів вищої освіти та бізнес-шкіл, заснування разом з представниками бізнесу нагород за підприємництво. 2. Забезпечити оплачуване стажування в Офісі з просування експорту, а також грантову програму для стажування молодих спеціалістів на підприємствах. 3. Розробити та реалізувати пілотні проєкти зі створення бізнес-інкубаторів і бізнес-акселераторів для експорт орієнтованих підприємств в обласних центрах, а потім поширення мережі на всі обласні центри. 4. Запровадити державні грантові програми з частковим відшкодуванням вартості консалтингових послуг, участі в міжнародних місіях, виставках, ярмарках.
3.	Інституційна підтримка експорту 1. Забезпечити можливість надання державною установою «Офіс з просування експорту» фінансової підтримки потенційним експортерам, в тому числі у вигляді грантів, зокрема для участі в експортних виставках, торгових місіях, проведення ринкових досліджень потенційних експортних можливостей, інших послуг з просування експорту.
4.	Розвиток Експортно-кредитного агентства 1. Розширити сферу діяльності ЕКА на надання страхових, кредитних та гарантійних послуг імпортерам.

НАЦІОНАЛЬНА ЕКОНОМІЧНА СТРАТЕГІЯ — 2030

Бачення розвитку: (3.1) Розвиток митної інфраструктури

ПОТРЕБА У ЗМІНАХ

Відповіді на поточні виклики	
1.	Модернізація прикордонних пунктів 1. Провести роботи щодо наближення технічних та технологічних стандартів розбудови та функціонування пунктів пропуску через державний кордон України. 2. Впровадити електронну систему бронювання черг у міжнародних пунктах пропуску. 3. Впровадити систему попереднього повідомлення про виникнення надзвичайних ситуацій на державних кордонах шляхом укладання відповідного Меморандуму. 4. Впровадити спільний контроль на всіх пунктах пропуску. 5. Цифровізувати інфраструктуру та ресурсне забезпечення автомобільних пунктів пропуску (АПП), що включає розробку уніфікованого технічного завдання автоматизації функціонування технічних та спеціальних засобів митного контролю та базового алгоритму інтеграції автоматизованих систем з модулем митного оформлення, впровадження дворівневої інформаційно-телекомунікаційної системи, впровадження інструменту для онлайн-моніторингу роботи АПП та функціоналу Єдиної системи керування АПП, автоматизацію більшості процесів на АПП шляхом впровадження платформи «Розумний пункт пропуску». 6. Впровадити автоматизований облік та управління майновими та земельними ресурсами інфраструктури митних органів та потребами матеріально-технічного (ресурсного) забезпечення АПП.
2.	Митний контроль та реєстр 1. Встановити процедури надання обов’язкової тарифної інформації (Binding Tariff Information – BTI). 2. Забезпечити спрощення митних формальностей для підприємств з високим ступенем довіри. 3. Розробити, л з метою доступу до реєстру попередніх рішень щодо класифікації товарів. 4. Розробити і впровадити систему ефективної оцінки та стягнення митних платежів. 5. Гармонізувати митне законодавство із законодавством ЄС і впровадити Єдиний уніфікований документ (SAD). 6. Забезпечити взаємне визначення й ефективне впровадження ЄС і Україною економічних операторів. 7. Впровадити обов’язкове 100-відсоткове електронне оформлення.
3.	Механізм «Єдине вікно» 1. Впровадити функціонал оновленого єдиного державного інформаційного веб-порталу «Єдине вікно для міжнародної торгівлі» в частині надання адміністративних послуг, обробки заяв, надання дозвільних документів для перетину митного кордону, подання загальної декларації прибуття, взаємодії декларантів, їх представників та інших зацікавлених осіб, з митними органами, іншими державними органами, в тому числі в частині подання загальної декларації прибуття.
4.	Оновлення інформаційної інфраструктури 1. Створити та впровадити оновлену Єдину автоматизовану інформаційну систему митних органів, що включає оновлену автоматизовану систему митного оформлення, автоматизовану систему управління ризиками, функціонал для забезпечення роботи авторизованих економічних операторів, функціонал для роботи з митним реєстром об’єктів прав інтелектуальної власності, які охороняються відповідно до закону, функціонал для роботи з фінансовими гарантами та гарантіями, а також інформаційну систему митного аудиту та механізм отримання адміністративних послуг митних органів через Єдиний державний веб-портал електронних послуг “Портал Дія”. 2. Впровадити електронну транзитну систему.
5.	Розвиток телекомунікацій та ІТ систем 1. Оновити та розбудувати телекомунікації та телекомунікаційні сервіси, що включає заміну застарілого мережевого обладнання, розбудову системи уніфікованих комунікацій шляхом модернізації та об’єднання в єдину систему засобів відеоконференцв’язку, впровадження системи централізованого управління, моніторингу та логування мережевого обладнання та супутніх сервісів, оновлення мережевої інфраструктури, організацію безперебійної роботи електронних сервісів в мережі Інтернет шляхом побудови власної автономної системи. 2. Здійснити інституційні, організаційно-технічні зміни у митних органах в частині функціонування ІТ систем, що включає створення цілодобової служби підтримки користувачів інформаційних та інформаційно-телекомунікаційних систем, впровадження системи автоматизації прийому заявок на технічне обслуговування користувачів, впровадження системи моніторингу інформаційних систем та телекомунікаційного обладнання для раннього виявлення збоїв.
6.	Підвищення рівня інформаційної безпеки 1. Створити умови протидії кіберзагрозам та сформувати єдину політику безпеки в інформаційно-телекомунікаційному середовищі митних органів, що включає створення та впровадження єдиного домену Держмитслужби для ідентифікації користувачів, впровадження системи запобігання витоку інформації, впровадження системи криптографічного захисту інформації, проведення тестування на проникнення в системах, впровадження системи управління інформаційною безпекою (SIEM), створення операційного центру кібербезпеки та центру управління мережею (SOC/NOC), проведення первинних державних експертиз комплексних систем захисту інформації.

Джерело: Центр економічного відновлення, Міністерство економічного розвитку та торгівлі, Митна служба України, Український інститут майбутнього, Економічна експертна платформа

Бачення розвитку: (3.2) Розвиток митної інфраструктури

ПОТРЕБА У ЗМІНАХ

Кардинальна зміна функціонування	
1.	Модернізація прикордонних пунктів 1. Розбудувати інфраструктуру пунктів пропуску. 2. Забезпечити застосування спільного контролю та принципу «єдиної зупинки». 3. Забезпечити встановлення політичних домовленостей та підписання необхідних угод з країнами-сусідами і Єврокомісією щодо спільної роботи прикордонних служб.
2.	Організаційна та функціональна структура митниці 1. Розширити мережу Авторизованих економічних операторів за аналогом практики ЄС, з перспективою їх взаємного визнання. 2. Посилити інституційний потенціал митно-виконавчої діяльності 3. Впровадити деклараційний принцип відповідності нетарифним регуляторним заходам та забезпечити покладення відповідальності за проходження певних видів контролю на декларанта 4. Забезпечити введення фінансової відповідальності за юридичні особи (декларанти, митні брокери).
3.	Митний контроль та реєстр 1. Модернізувати системи розрахунку митної вартості та автоматизувати митні формальності. 2. Організувати всі митні процеси та процедури з метою зведення до мінімуму неправомірних дій митників. Удосконалити процедури та методи роботи митних лабораторій. 3. Переглянути процеси та процедури, пов’язані з виконанням митних формацій щодо товарів, що переміщуються через митний кордон. 4. Забезпечити, щоб санкції за порушення митної справи були пропорційні збитку, заподіяному державою через такі порушення. 5. Запровадити Спільну транзитну систему (NCTS). 6. Забезпечити взаємне визнання результатів окремих форм митного контролю.
4.	Механізм «Єдине вікно» 1. Розробити правову базу, яка дозволяє надавати всі дані про операції з імпорту, експорту та транзиту в електронному форматі різним органам влади та агентствам через механізм «Єдине вікно».
5.	Інтеграція законодавства щодо Митниці з ЄС 1. Розробити та прийняти відповідне вторинне законодавство для цілей повноцінної програми щодо приведення стандартів функціонування митної служби України до стандартів ЄС. 2. Прийняти конвенцію щодо загального режиму транзиту та конвенцію щодо спрощення формалізації торгівлі товарами; програма уповноваженого економічного оператора. 3. Розробити нормативно-правову базу для пост-митного контролю та митного аудиту відповідно до стандартів ЄС та ВТО.

Джерело: Центр економічного відновлення, Міністерство економічного розвитку та торгівлі, Митна служба України, Український інститут майбутнього, Економічна експертна платформа

Бачення розвитку: (4) Оптимізація імпоротної політики

ПОТРЕБА У ЗМІНАХ

Відповіді на поточні виклики	
1.	Застосування антидемпінгових заходів 1. Запровадити осучаснені підходи проведення торговельних розслідувань з урахуванням національних інтересів України, в тому числі в частці використання можливостей інформаційних технологій.
Кардинальна зміна функціонування	
1.	Митні тарифні та нетарифні обмеження 1. Забезпечити впровадження зважених підходів до застосування заходів нетарифного регулювання з урахуванням прав та зобов’язань України, а також національних інтересів держави.

Джерело: Центр економічного відновлення, Міністерство економічного розвитку та торгівлі, Український інститут майбутнього

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

ПОСТАНОВА
від 20 січня 2021 р. № 32
Київ

Про продовження строку виконання Державної цільової науково-технічної програми проведення досліджень в Антарктиці на 2011—2020 роки

Кабінет Міністрів України **постановляє:**
1. Продовжити на період до 2023 року строк виконання Державної цільової науково-технічної програми проведення досліджень в Антарктиці на 2011—2020 роки, затвердженої постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 1002 (Офіційний вісник України, 2010 р., № 84, ст. 2951).
2. Внести до постанови Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 1002 «Про затвердження Державної цільової науково-технічної програми проведення досліджень в Антарктиці на 2011—2020 роки» (Офіційний вісник України, 2010 р., № 84, ст. 2951; 2012 р., № 13, ст. 468; 2013 р., № 53, ст. 1939; 2018 р., № 45, ст. 1574; 2020 р., № 2, ст. 62, № 76, ст. 2432) зміни, що додаються.

Прем'єр-міністр України Д. ШМИГАЛЬ

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 20 січня 2021 р. № 32

ЗМІНИ,
що вносяться до постанови Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 р. № 1002
1. У назві та пункті 1 постанови цифри «2011—2020» замінити цифрами «2011—2023».
2. У Державній цільовій науково-технічній програмі проведення досліджень в Антарктиці на 2011—2020 роки, затвердженій зазначеною постановою:
1) у назві Програми цифри «2011—2020» замінити цифрами «2011—2023»;
2) абзац дев'ятий розділу «Шляхи і способи розв'язання проблеми» після слова «проведення» доповнити словами «Державною установою Національний антарктичний науковий центр антарктичних експедицій і досліджень»;
3) у другому реченні абзацу першого розділу «Обсяги та джерела фінансування» цифри «444,61» і «444,44» замінити відповідно цифрами «886,63» і «886,46».
3. Пункти 5—7 додатка 1 до Програми викласти в такій редакції:
«5. Виконавці заходів Програми — Державна установа Національний антарктичний науковий центр, підприємства, установи та організації Національної академії наук, Національної академії медичних наук, МОН, Міндовкілля.
6. Строки виконання: 2011—2023 роки.
7. Прогнозні обсяги та джерела фінансування

Джерела фінансування	Обсяг фінансування, млн. гривень	У тому числі за роками												
		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Державний бюджет	886,46	20,84	21,2	24,41	23,88	46,57	54,42	59,01	100,06	60,23	144,31	128,51	101,51	101,51
Інші джерела	0,17	0,08	0,01	0,08										
Усього	886,63	20,92	21,21	24,49	23,88	46,57	54,42	59,01	100,06	60,23	144,31	128,51	101,51	101,51».

4. Додатки 2 і 3 до Програми викласти в такій редакції:

«Додаток 2
до Програми
(в редакції постанови Кабінету Міністрів України
від 20 січня 2021 р. № 32)

ЗАВДАННЯ І ЗАХОДИ з виконання Державної цільової науково-технічної програми проведення досліджень в Антарктиці на 2011–2023 роки																																		
Найменування завдання	Найменування показника	Значення показника															Найменування заходу	Головний розпорядник бюджетних коштів	Джерела фінансування	Прогнозний обсяг фінансових ресурсів для виконання завдань, млн. гривень	У тому числі за роками													
		усього	за роками																		2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	
			2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023																			
1. Проведення досліджень геологічної будови та льодового покриву Західної Антарктики, оцінки її мінерально-ресурсного потенціалу	кількість геологічних моделей проведення оцінки геолого-структурних елементів Західної Антарктики	19		2	2		1	3	2	3	3	3				Геолого-геофізичні дослідження 1) проведення досліджень рельєфу поверхні дна і сучасного льодового покриву Західної Антарктики з використанням методу гравіметричної томографії та сейсмотомографії, комплексних аналітичних досліджень на основі геоінформаційних систем, розроблення апаратурно-методичного комплексу для створення інформативних моделей глибинної структури Західної Антарктики	МОН	державний бюджет	2,2		0,09	0,07		0,04	0,19	0,18	0,21	0,42	1					
																	Національна академія наук		0,01											0,01				
	кількість моделей глибинних структур прогнозування мінеральних та нафто-газоносних ресурсів	4	1		1		1		1							2) впровадження технологій електромагнітного зондування, наземних і морських геологічних, геофізичних, аерогеофізичних та супутникових зйомок, створення автоматизованих систем обробки та інтерпретації геофізичної інформації, комплексного геофізичного та геодезичного полігона в районі антарктичної станції «Академік Вернадський», дво- та тривимірних моделей глибинних структур	МОН		0,26	0,03		0,07		0,06		0,1								
	відсоток площ перспективних ділянок на нафтогазові та рудні поклади	100	5	5	5				20	25	19	21				3) проведення оцінки мінерально-сировинної бази Антарктичного півострова та його материкової частини, виявлення перспективних нафтогазових ділянок шельфу моря Беллінсгаузена, проведення геологічної та геофізичної зйомки, побудова геологічної, стратиграфічної, тектонічної схем району антарктичної станції «Академік Вернадський», визначення речовинного складу та рудоносності магматичних утворень та їх мінерально-ресурсного потенціалу	МОН	державний бюджет	0,86	0,02	0,09	0,07			0,1	0,22	0,17	0,19			0,01			
																	Національна академія наук		0,01															
	відсоток виконаних робіт з визначення мінералогічних асоціацій, віку донних відкладів та вмісту поліутантів	100									30	30	40			4) вивчення мінералогії, поліутантів, органічних решток та віку донних відкладів шельфу моря в районі антарктичної станції «Академік Вернадський»	МОН		0,4							0,1	0,16	0,14						
	відсоток виконаних робіт з встановлення механізму геодинамічних процесів у земній корі регіону	100									37	30	33			5) дослідження сучасної геодинаміки земної кори на геофізичному та геодезичному полігонах в районі антарктичної станції «Академік Вернадський»	МОН		0,63							0,21	0,17	0,25						
																	Національна академія наук		0,01											0,01				
	відсоток виконаних робіт з побудови геолого-структурної карти регіону	100										30	30	40		6) проведення геологічної та геофізичної зйомки та побудова геолого-структурної карти в районі антарктичної станції «Академік Вернадський» та прилеглої території Антарктичного півострова	МОН		0,57										0,18	0,19	0,2			
	відсоток виконаних робіт із створення еволюційної моделі формування порід	100										30	30	40		7) створення еволюційної моделі формування порід західної частини Антарктичного півострова	МОН	державний бюджет	0,54											0,18	0,18	0,18		
	відсоток виконаних робіт з встановлення взаємозв'язку між сучасними просторовими рухами земної кори Антарктиди з динамікою інших геосфер	100										30	35	35		8) дослідження на глобальному, регіональному та локальному рівні сучасних просторових рухів земної кори Антарктиди та встановлення їх взаємозв'язку з динамікою інших геосфер (кріосфера, гідросфера, атмосфера, іоносфера)			0,6										0,19	0,2	0,21			
відсоток виконаних робіт із створення тектономагнітної моделі та виявлення зони тектонічної активізації в районі антарктичної станції «Академік Вернадський»	100										32	32	36		9) вивчення сучасної геодинаміки Антарктичного півострова за результатами тектономагнітного і магнітоваріаційного моніторингу в районі антарктичної станції «Академік Вернадський»			0,51										0,16	0,17	0,18				
відсоток виконаних робіт з геоелектричного картування верхньої частини земної кори в районі антарктичної станції «Академік Вернадський»	100										30	30	40		10) дослідження верхньої частини геологічного середовища в районі антарктичної станції «Академік Вернадський» методами електророзвідки			0,54										0,17	0,18	0,19				
відсоток виконаних робіт із створення бази даних спостережень за кількісними та якісними змінами донних осадів, седиментаційних потоків, снігу та льоду в районі досліджень	100										32	32	36		11) еволюція морських та озерних фацій донних відкладів регіону Аргентинських островів під впливом геологічних та кліматичних факторів			0,62										0,2	0,21	0,21				
відсоток виконаних робіт з оцінки змін внутрішньої будови та потужності льодовиків у зв'язку з мінералізацією геосфер	100										30	35	35		12) дослідження внутрішньої будови та динаміки острівних льодовиків та льодового покриву Антарктичного півострова	МОН	державний бюджет	3,63											1,1	1,18	1,35			
Разом за завданням 1																					11,39	0,05	0,18	0,21		0,1	0,19	0,38	0,74	0,92	1,61	2,18	2,31	2,52

ДОКУМЕНТИ

	відсоток виконаних робіт з оцінки динаміки океанічних фронтів та характеристик водних мас	100										30	30	40	5) проведення аналізу динаміки океанічних фронтів і процесів формування вертикальної циркуляції вод та вивчення структури водних мас Південного океану	—»—	—»—	0,87													0,28	0,29	0,3
	відсоток виконаних робіт з оцінки впливу розпріснення вод на фізико-хімічні параметри водних мас Південного океану	100										30	30	40	6) дослідження методами математичного моделювання впливу розпріснення вод шельфу Антарктичного півострова на вертикальну структуру полів температури і солоності, формування водних мас, циркуляцію і процеси перемішування, а також на біологічну продуктивність в умовах змін клімату Антарктики	—»—	—»—	0,57													0,18	0,19	0,2
Разом за напрямом «Океанографічні дослідження»															—»—		5,08	0,02	0,05	0,11		0,04		0,34	0,71	0,85	0,92	1,01	1,03				
5. Проведення досліджень взаємодії атмосферної та космічної погодиних систем, моніторингу світової грозової активності як індикатора глобальних змін клімату, відтворення техногенного впливу на електромагнітний клімат Землі	кількість моделей перенесення енергії з поверхні Землі на висоти геосмосу і впливу атмосферних та геоскомічних збурень на глобальні електромагнітні резонатори	4				1			1	1				1	Геоскомічні дослідження 1) визначення механізму та побудови моделей реагування глобальних електромагнітних резонаторів на кліматичні зміни та геоскомічні збурення і перенесення енергії з поверхні Землі на висоти геосмосу	МОН	державний бюджет	0,27			0,02			0,07	0,09			0,09					
	відсоток виконаних робіт з вивчення механізму впливу змін клімату та сонячної активності на стан навколоземного плазмового оточення	100	10	10	5		10	10	10	12	19	14			2) проведення досліджень реакції іоносфери та магнітосфери на сонячну активність, геоскомічні бурі, потужні атмосферні фронти, впливу атмосферних збурень на стан космічної погоди	МОН	Національна академія наук	0,01										0,01					
	відсоток виконаних робіт із створення електромагнітної обсерваторії	100	10	10	20		30			15	15				3) створення на антарктичній станції «Академік Вернадський» електромагнітної обсерваторії як елементу системи супутникового іоносферного моніторингу для наземної підтримки національних і міжнародних супутникових місій та діагностики космічної погоди	МОН	—»—	0,79	0,02	0,03	0,02		0,02		0,1	0,6							
	відсоток виконаних робіт із створення глобальної мережі наднизько-частотного інтерферометра для проведення моніторингу планетарної грозової активності	100			15		20	19	27	19					4) введення в експлуатацію пункту приймання сигналу наднизькочастотного інтерферометра на антарктичній станції «Академік Вернадський», створення глобальної мережі наднизько-частотного інтерферометра та проведення синхронних спостережень планетарної грозової активності	—»—	—»—	0,58			0,02		0,05	0,08	0,32	0,11							
	відсоток виконаних робіт із створення та поповнення бази даних електромагнітних полів	100	5	5	10		20	20	5	10	14	11			5) проведення моніторингу електромагнітних полів Землі на антарктичній станції «Академік Вернадський» для відтворення та візуалізації стану космічної погоди	МОН	державний бюджет	1,05	0,02	0,03	0,01	0,03	0,02	0,04	0,1	0,16	0,64						
	відсоток наповненості бази даних електромагнітних полів за період 2021—2023 років	100											30	36	34	6) проведення моніторингу електромагнітних полів Землі на антарктичній станції «Академік Вернадський»	—»—	—»—	1,03										0,3	0,38	0,35		
	відсоток виконаних робіт з встановлення ефективності впливу планетарних хвиль на характеристики верхньої атмосфери і можливих збурень космічної погоди	100											33	33	34	7) проведення досліджень проникнення планетарних хвиль в полярних регіонах із тропосфери в стратосферу, мезосферу та на іоносферні висоти	—»—	—»—	0,72									0,22	0,25	0,25			
	відсоток виконаних робіт із створення моделей впливу атмосферних гравітаційних хвиль на енергетичний баланс верхньої атмосфери в полярних областях	100											30	30	40	8) дослідження джерел та особливостей поширення атмосферних гравітаційних хвиль у високіх широтах, визначення вкладу таких процесів в енергетичний баланс верхньої атмосфери	—»—	—»—	0,82									0,25	0,28	0,29			
	відсоток наповненості бази даних спостережень ефектів атмосферних гравітаційних хвиль у полярній іоносфері за період 2021—2023 років	100											33	33	34	9) дослідження іоносферних ефектів та проявів поширення атмосферних гравітаційних хвиль у високіх широтах, та співставлення експериментальних даних з результатами теоретичного моделювання	—»—	—»—	0,66									0,2	0,23	0,23			
	відсоток виконаних робіт із співставлення характеристик іоносферних хвиль, що відтворені різними методами	100											33	33	34	10) порівняльні дослідження іоносферних ефектів та проявів поширення атмосферних гравітаційних хвиль у середніх широтах методами когерентного високочастотного зондування і некогерентного розсіювання	МОН	державний бюджет	0,64									0,21	0,21	0,22			
відсоток виконаних робіт з оцінювання змін інтенсивності глобальної грозової активності	100											33	33	34	11) дослідження світової грозової активності і глобальних кліматичних змін як індикатора глобальних змін клімату, за даними наднизькочастотних вимірювань в просторово рознесених пунктах	—»—	—»—	0,75									0,24	0,25	0,26				
відсоток виконаних робіт з встановлення локалізації надпотужних грозових розрядів та характеристик нижньої іоносфери	100											33	33	34	12) дослідження надпотужних грозових розрядів і характеристик нижньої іоносфери методом синхронних спостережень наднизькочастотних сплесків і атмосферіків у дуже низькочастотному діапазоні	—»—	—»—	0,68									0,22	0,23	0,23				
відсоток виконаних робіт з реєстрації електромагнітного «смогу» в Антарктиці та створення фізичних моделей його поширення	100											33	33	34	13) дослідження техногенного впливу на електромагнітний клімат Землі та створення фізичних моделей його поширення із промислово розвинених регіонів Землі в Антарктику	—»—	—»—	0,8									0,24	0,27	0,29				
Разом за напрямом «Геоскомічні дослідження»															—»—		9,39	0,07	0,09	0,1	0,05	0,06	0,2	0,46	1,23	1,03	1,88	2,1	2,12				
6. Комплексне вивчення структури і функцій антарктичних організмів, створення узагальнених моделей екосистем	кількість колекцій форм та видів типових та екстремальних організмів	15	1	1	1		1	1	1	2	5	2			Біологічні дослідження 1) вивчення біорізноманіття наземних та морських екосистем (віруси, мікроорганізми, водорості, лишайники, мохи, судинні рослини, безхребетні та хребетні тварини), запасів рідкісних організмів та організмів з цінними властивостями	МОН	державний бюджет	2,35	0,01	0,03	0,03		0,02	0,04	0,05	0,18	0,78	1,21					
															2) створення узагальнених тривимірних моделей і атласів наземних та морських екосистем	Національна академія наук	—»—	0,01										0,01					
	кількість тривимірних моделей і атласів наземних та морських екосистем	8	1	1	1		1	1	1	1	1	1				МОН	Національна академія наук	—»— —»—	1,71 0,01	0,01	0,02	0,02		0,04	0,04	0,09	0,5	0,99 0,01					
Разом за завданням 6 7. Проведення оцінки впливу кліматичних змін на структуру і функції суходільних та морських екосистем															—»— —»— —»—		4,08 4,38 0,01	0,02 0,02	0,05 0,05	0,05 0,04	0,02 0,03	0,08 0,04	0,09 0,09	0,27 0,17	1,28 2,39	2,22 1,55 0,01							
8. Проведення оцінки впливу антарктичних організмів на баланс парникових газів та векторні потоки біогенних елементів	кількість схем векторних потоків біогенних елементів	6		1	1				1	1	1	1			проведення оцінки впливу кліматичних змін та антропогенного чинника на структуру, біогеохімічну активність, біопродуктивність та трофічні зв'язки суходільних і морських екосистем, а також системного біологічного та фізико-хімічного моніторингу	МОН	Національна академія наук	—»— —»—	0,59 0,01		0,01	0,02		0,02	0,07	0,07	0,4 0,01						
	кількість моделей якісних та кількісних змін екосистем	6		1	1				1	1	1	1			2) вивчення кількісних та якісних змін у екосистемах під впливом кліматичних факторів	МОН	Національна академія наук	—»— —»—	1,15 0,01		0,02	0,02		0,05	0,11	0,3	0,65 0,01						
	відсоток виконаних робіт із створення моделі балансу парникових газів	100			10					10	25	25	30			3) вивчення закономірностей синтезу та поглинання парникових газів антарктичними екосистемами	МОН	Національна академія наук	—»— —»—	0,63 0,01			0,01		0,02	0,1	0,1	0,4 0,01					

ДОКУМЕНТИ

Разом за напрямом «Медико-фізіологічні дослідження»														Розроблення та впровадження нових технологій										—»—	2,51	0,02	0,05	0,11		0,04	0,05	0,2	0,28	0,38	0,24	0,36	0,38	0,4												
18. Утворення Національного центру антарктичних даних та його удосконалення	відсоток виконаних робіт із створення інформаційної системи і технології автоматизації збору, збереження, обробки та передачі результатів антарктичних досліджень	100	10	10	20		12	24	19		5	1) створення та впровадження геоінформаційної системи і технології автоматизації збору, збереження, обробки та передачі результатів антарктичних досліджень, системної інфраструктури єдиного інформаційного середовища даних антарктичних досліджень, удосконалення телекомунікаційних систем, розроблення нормативних документів щодо використання та розповсюдження результатів антарктичних досліджень										МОН	державний бюджет	1,26	0,07	0,1	0,1		0,04	0,1	0,35		0,5																	
	відсоток виконаних робіт з модернізації інформаційної системи та поповнення бази даних антарктичних досліджень	100									33	33	34	2) модернізація інформаційної системи та поповнення бази даних антарктичних досліджень										МОН	Національна академія наук	—»— —»—	6 0,01								0,01	2	2	2												
	відсоток виконаних робіт з оптимізації процесів реєстрації, обробки та передачі результатів геомагнітних та електромагнітних вимірювань	100									33	33	34	3) модернізація застарілих комплексів, розроблення та виготовлення нових для вимірювання геомагнітного та електромагнітного поля на антарктичній станції «Академік Вернадський»										МОН	—»—	0,73								0,18	0,25	0,3														
Разом за завданням 18																																																		
19. Створення автоматизованих систем запобігання витокам палива та додаткового захисту навколишнього природного середовища на антарктичній станції «Академік Вернадський» та їх удосконалення	відсоток виконаних робіт із створення нового та модернізації існуючого програмно-апаратного комплексу	100	15	15	15		12		20		7	7	9	виконання дослідно-конструкторських робіт із створення автоматизованих систем запобігання витокам палива та додаткового захисту навколишнього природного середовища на антарктичній станції «Академік Вернадський»										МОН	державний бюджет	8 1,02	0,07 0,03	0,1 0,04	0,1 0,1		0,04 0,07	0,1	0,35 0,16		0,51	2,18 0,17	2,25 0,19	2,3 0,26												
																								Національна академія наук	Міндовкілля	—»—	0,01								0,01															
Разом за завданням 19																								МОН	—»— —»—	1,03 0,1	0,03	0,04	0,1 0,1		0,07		0,16		0,01	0,17	0,19	0,26												
20. Розроблення та впровадження біотехнологій знешкодження екологічно небезпечних органічних відходів та очищення стічних вод на антарктичній станції «Академік Вернадський»	відсоток виконаних робіт із створення біотехнологій знешкодження екологічно небезпечних органічних відходів та очищення стічних вод на антарктичній станції «Академік Вернадський»	10			10									оптимізація та регламентація процесів деградації твердих та рідких органічних відходів, проведення дослідно-промислового випробування біотехнологій знешкодження екологічно небезпечних органічних відходів та очищення стічних вод на антарктичній станції «Академік Вернадський»											—»— —»—	9,13	0,1	0,14	0,3		0,11	0,1	0,51		0,52	2,35	2,44	2,56												
Разом за напрямом «Розроблення та впровадження нових технологій»																									—»—	140,8	2,3	4,73	2,56	3,12	6,02	12,59	14,49	11,06	14,03	25,05	20,41	11,94	12,5											
21. Матеріально-технічне забезпечення антарктичних експедицій	кількість переліків необхідних матеріально-технічних ресурсів	14	1	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1) здійснення закупівлі матеріально-технічних засобів, пального та мастильних матеріалів для антарктичної станції, продуктів харчування, спецодягу, лікарських засобів, предметів повсякденного побуту для учасників антарктичних експедицій										МОН	державний бюджет	62,64		0,99				34,54	0,11	27																
	відсоток виконаних робіт з модернізації інфраструктури антарктичної станції «Академік Вернадський»	100			15					65	1	19		2) модернізація антарктичної станції «Академік Вернадський», проведення ремонту існуючих та створення нових об'єктів інфраструктури станції											—»—	—»—	319,24	12,97	9,58	11,64	16,76	33,3	29,87	31,78	31,65	17,26	46,52	36,35	22,35	19,21										
	відсоток виконаних робіт із створення нової сезонної станції													3) розроблення проекту, будівництво та введення в експлуатацію об'єктів інфраструктури нової сезонної станції											—»—	—»—	3,66	0,04	0,04	0,04	0,04	0,04	1,32	0,05	0,05	0,05	0,65	0,65	0,65											
	кількість антарктичних експедицій	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	4) логістичне забезпечення антарктичних експедицій											—»—	—»—	140,28	3,74	4,45	5,77	2,92	3,93	4,89	5,63	12,11	11,96	23,26	21,93	19,44	20,25										
	кількість екологічних заходів	26	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	5) здійснення екологічних заходів та утилізація відходів згідно з вимогами Мадридського протоколу											—»—	—»—	0,11	0,03	0,01	0,07																				
	кількість переліків необхідних матеріально-технічних ресурсів, планів заходів та робіт	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	6) організаційне та матеріально-технічне забезпечення Державної установи Національний антарктичний науковий центр											державний бюджет інші державні реєстри	666,73 666,62	19,08 19,05	18,81 18,8	21,07 21	22,84 22,84	43,29 43,29	47,39 47,39	53,22 53,22	89,41 89,41	43,41 43,41	121,88 121,88	79,34 79,34	54,38 54,38	52,61 52,61											
Разом за завданням 21 у тому числі																									державний бюджет інші державні реєстри	0,11	0,03	0,01	0,07	0,04	0,04	0,05	0,05	0,32	0,07	0,31	0,25	0,27	0,28											
22. Підготовка учасників антарктичних експедицій	чисельність спеціалістів, які будуть підготовлені до антарктичних експедицій	154	11	11	12	12	12	12	12	12	12	12	12	1) проведення тренувальних зборів і тренінгів, розроблення методик і планів щодо підготовки фахівців, медичне обстеження учасників антарктичних експедицій										МОН	державний бюджет	1,93	0,03	0,05	0,17	0,04	0,04	0,05	0,05	0,32	0,07	0,31	0,25	0,27	0,28											
	добові витрати одного учасника антарктичної експедиції, гривень		254,21	258	261,26	366	338,89	360	630	720	720	1800	1800	1800	2) польове забезпечення учасників антарктичних експедицій										—»—	—»—	69,35	1,1	1,04	1,36	1	1,44	1,56	2,69	3,23	4,29	5,95	15,23	15,23	15,23										
Разом за завданням 22																									—»—	71,28	1,13	1,09	1,53	1,04	1,48	1,61	2,74	3,55	4,36	6,26	15,48	15,5	15,51											
23. Розвиток дослідницької інфраструктури антарктичних досліджень	відсоток виконаних робіт із створення лабораторії для опрацювання даних та зразків, отриманих в антарктичній експедиції	100												створення об'єктів дослідницької інфраструктури Державної установи Національний антарктичний науковий центр										МОН	державний бюджет	4									4															
Разом за напрямом «Організація та проведення антарктичних експедицій» у тому числі																									державний бюджет інші державні реєстри	742,01	20,21	19,9	22,6	23,88	44,77	49	55,96	92,96	47,77	128,14	98,82	69,88	68,12											
																									державний бюджет інші державні реєстри	741,9	20,18	19,89	22,53	23,88	44,77	49	55,96	92,96	47,77	128,14	98,82	69,88	68,12											
																									державний бюджет інші державні реєстри	0,11	0,03	0,01	0,07																					
24. Науково-методичне забезпечення діяльності в Антарктиці	кількість методик управління різними видами діяльності	2	1	1										Співпраця з міжнародними організаціями Договору про Антарктику										—»—	0,01		0,01																							
														1) розроблення методик управління різними видами діяльності (логістичною, науково-пошуковою, природоохоронною)										—»—	—»—	0,01																								
	кількість методик утворення нових антарктичних районів та планів їх управління	5			1					1	1	1	1	2) розроблення методик утворення нових антарктичних районів з особливим режимом охорони і управління відповідно до Договору про Антарктику									—»—	—»—	0,21		0,01			0,05	0,05	0,05	0,05																	
	відсоток виконаних робіт із розроблення та імплементації Плану управління Антарктичного району, що особливо охороняється	100												3) створення Антарктичного району, що особливо охороняється, який включає Аргентинські острови, прилеглі острови архіпелагу Вільгельма та прибережні материкові оази, відповідно до Протоколу про охорону навколишнього середовища до Договору про Антарктику									—»—	—»—	0,22								0,07	0,07	0,08															
Разом за завданням 24 у тому числі																									державний бюджет інші державні реєстри	0,45 0,44	0,01	0,01	0,01	0,01		0,05 0,05	0,05 0,05	0,05 0,05	0,05 0,05	0,07 0,07	0,07 0,07	0,08 0,08												
25. Проведення досліджень, пов'язаних із забезпеченням національних інтересів в Антарктиці, та впровадження їх результатів на виконання зобов'язань, що випливають із членства України у міжнародних організаціях Договору про Антарктику	кількість звітів та рекомендацій щодо проектів нормативних документів та нормативно-правових актів	26		3					3	4	5	1	3	4	3	1) проведення досліджень, пов'язаних із забезпеченням національних інтересів в Антарктиці, робота делегацій Кабінету Міністрів України за участі представників Державної установи Національний антарктичний науковий центр у міжнародних заходах Системи Договору про Антарктику, надання міжнародних звітів щодо провадження наукової діяльності									МОН	державний бюджет	8,01		0,01				0,24	0,52	0,71		2,05	2,18	2,3											

ДОКУМЕНТИ

	відсоток виконаних робіт з оцінки динаміки океанічних фронтів та характеристик водних мас	100										30	30	40
	відсоток виконаних робіт з оцінки впливу розпріснення вод на фізико-хімічні параметри водних мас Південного океану	100										30	30	40
5. Проведення досліджень взаємодії атмосферної та космічної погодних систем, моніторингу світової грозової активності як індикатора глобальних змін клімату, відтворення техногенного впливу на електромагнітний клімат Землі	кількість моделей перенесення енергії з поверхні Землі на висоти геокосмосу і впливу атмосферних та геокосмічних збурень на глобальні електромагнітні резонатори	4	Геокосмічні дослідження				1	1		1				
	відсоток виконаних робіт з вивчення механізму впливу змін клімату та сонячної активності на стан навколоземного плазмового оточення	100	10	10	5	10	10	10	12	19	14			
	відсоток виконаних робіт із створення електромагнітної обсерваторії	100	10	10	20		30		15	15				
	відсоток виконаних робіт із створення глобальної мережі наднизькочастотного інтерферометра для проведення моніторингу планетарної грозової активності	100			15		20	19	27	19				
	відсоток виконаних робіт із створення та поповнення бази даних електромагнітних полів	100	5	5	10	20	20	5	10	14	11			
	відсоток наповненості бази даних електромагнітних полів за період 2021—2023 років	100										30	36	34
	відсоток виконаних робіт з встановлення ефектів впливу планетарних хвиль на характеристики верхньої атмосфери і можливих збурень космічної погоди	100										33	33	34
	відсоток виконаних робіт із створення моделей впливу атмосферних гравітаційних хвиль на енергетичний баланс верхньої атмосфери в полярних областях	100										30	30	40
	відсоток наповненості бази даних спостережень ефектів атмосферних гравітаційних хвиль у полярній іоносфері за період 2021—2023 років	100										33	33	34
	відсоток виконаних робіт із співставлення характеристик іоносферних хвиль, що відтворені різними методами	100										33	33	34
	відсоток виконаних робіт з оцінювання змін інтенсивності глобальної грозової активності	100										33	33	34
	відсоток виконаних робіт з встановлення локалізації надпотужних грозових розрядів та характеристик нижньої іоносфери	100										33	33	34
	відсоток виконаних робіт з реєстрації електромагнітного «смогу» в Антарктиці та створення фізичних моделей його поширення	100										33	33	34
6. Комплексне вивчення структури і функцій антарктичних організмів, створення узагальнених моделей екосистем	кількість колекцій форм та видів типових та екстремофілних організмів	15	1	Біологічні дослідження				1	1	1	2	5	2	
	кількість тривимірних моделей і атласів наземних та морських екосистем	8	1	1	1		1	1	1	1	1			
	відсоток виконаних робіт із створення кореляційної моделі та оцінки впливу кліматичних та антропогенних факторів на суходільні та морські екосистеми	100	10	10	10	10	10	10	13	12	15			
	кількість схем векторних потоків біогенних елементів	6		1	1		1	1	1	1	1			
	кількість моделей якісних та кількісних змін екосистем	6		1	1		1	1	1	1	1			
	відсоток виконаних робіт із створення моделі балансу парникових газів	100			10		10	25	25	30				
	відсоток виконаних робіт із створення бази даних клонованих генів та послідовностей ДНК	100	10	10	10	10	10	18	18	14				
	відсоток виконаних робіт із створення колекції і депонування продуцентів біологічно активних речовин для енергозберігаючих технологій і медицини	100		10	10	10	10	10	13	20	17			
	відсоток виконаних робіт із вивчення механізму профілактично-лікувальної дії біологічно активних речовин	100	10	10	10		10	10	16	15	19			
	кількість виявлених та депонованих в колекціях технологічно перспективних штамів мікроорганізмів	19		3	3		3	2	3	3	2			
	відсоток виконаних робіт з розроблення біотехнологій знешкодження органічних відходів	4			4									
	кількість біогеографічних полігонів типових антарктичних екосистем	7			2	1	1	1	1	1	1			
	відсоток виконаних робіт із встановлення функціонального та таксономічного різноманіття та механізмів адаптації компонентів наземних екосистем Антарктики	100										30	30	40
	відсоток виконаних робіт з вивчення реакцій на зміни навколишнього природного середовища, встановлення екологічних зв'язків та ролі окремих компонентів та процесів в наземних екосистемах Антарктики	100										30	30	40
14. Вивчення біорізноманіття та моніторинг морських екосистем в умовах кліматичних змін	відсоток виконаних робіт з поповнення бази даних міжнародної програми з екосистемного моніторингу (CEMP)	100										33	33	34
	відсоток виконаних робіт з встановлення функціонального та таксономічного різноманіття та адаптації компонентів морських екосистем Антарктики	100										30	30	40
	відсоток виконаних робіт з розроблення схем екологічних зв'язків та встановлення ролі окремих компонентів і процесів у морських екосистемах Антарктики	100										30	30	40
	відсоток наповненості колекції продуцентів біологічно активних речовин за період 2021—2023 років	100										30	35	35
	відсоток виконаних робіт з отримання та характеристики потенційних господарсько-цінних чи лікарських речовин з антарктичних організмів	100										35	35	30
	відсоток виконаних робіт з вивчення специфічних пристосувань мікроорганізмів, рослин та тварин, які мешкають в екстремальних умовах	100										33	33	34
	відсоток виконаних робіт з картографування поточного стану екосистем та розроблення документів щодо Антарктичного району, що особливо охороняється	100										35	35	30
	відсоток виконаних робіт з розроблення методики відбору кандидатів та контролю за станом їх здоров'я під час зимівлі	100	10	Медико-фізіологічні дослідження				10	10	10	13	13	14	
	кількість діагностично-лікувальних методик та технологій профілактики професійних захворювань, відновлення порушень функціональних резервів організму	8		2	2		1	1	1	1				
	кількість методичних рекомендацій	2			1		1							
	відсоток виконаних робіт з вивчення механізмів адаптації учасників експедицій та їх адаптаційних можливостей	100							22	34	14	15	15	
	відсоток виконаних робіт із створення інформаційної системи і технології автоматизації збору, збереження, обробки та передачі результатів антарктичних досліджень	100	10	10	20	12	24	19			5			
	відсоток виконаних робіт з модернізації інформаційної системи та поповнення бази даних антарктичних досліджень	100										33	33	34
	відсоток виконаних робіт з оптимізації процесів реєстрації, обробки та передачі результатів геомагнітних та електромагнітних вимірювань	100										33	33	34
19. Створення автоматизованих систем запобігання витокам палива та додаткового захисту навколишнього природного середовища на антарктичній станції «Академік Вернадський» та їх удосконалення	відсоток виконаних робіт та створення нового та модернізації існуючого програмно-апаратного комплексу	100	15	15	15	12		20			7	7	9	
	відсоток виконаних робіт із створення біотехнологій знешкодження екологічно небезпечних органічних відходів та очищення стічних вод на антарктичній станції «Академік Вернадський»	10			10									
	кількість переліків необхідних матеріально-технічних ресурсів	14	1	1	1	1	1	1	2	1	1	1	1	1
	відсоток виконаних робіт з модернізації інфраструктури антарктичної станції «Академік Вернадський»	100			15				65	1	19			
	відсоток виконаних робіт із створення нової сезонної станції													
	кількість антарктичних експедицій	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	кількість екологічних заходів	26	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
	кількість переліків необхідних матеріально-технічних ресурсів, планів заходів та робіт	13	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
	чисельність спеціалістів, які будуть підготовлені до антарктичних експедицій	154	11	11	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
	добові витрати одного учасника антарктичної експедиції, гривень		254,21	258	261,26	366	338,89	360	630	720	720	720	1800	1800
	відсоток виконаних робіт із створення лабораторії для опрацювання даних та зразків, отриманих в антарктичній експедиції	100										100		
	Співпраця з міжнародними організаціями Договору про Антарктику													
	кількість методик управління різними видами діяльності	2	1	1										
	кількість методик утворення нових антарктичних районів та планів їх управління	5			1		1	1	1	1				

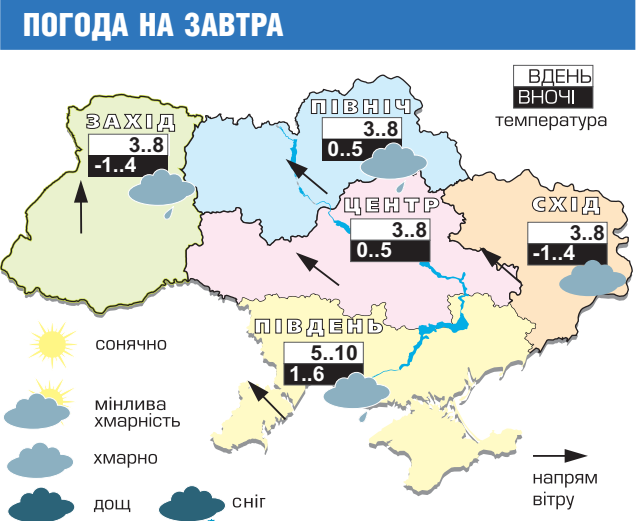
ВІСТІ ЗВІДУСІЛЬ

До 150-річчя Лесі Українки
Національний банк
випустив сувенірну срібну
банкноту

ВШАНУВАННЯ. До 150-річчя Лесі Українки Національний банк 21 січня 2021 року випустив сувенірну банкноту зі срібла номіналом 200 гривень. Срібна банкнота відтворює дизайн оновленої банкноти номіналом 200 гривень зразка 2019 року.

На ній зображено: портрет Лесі Українки (1871 — 1913) — видатної української письменниці, перекладачки, фольклористки, громадської і культурної діячки (лицьовий бік); в'їзну вежу Луцького замку (зворотний бік). Сувенірна банкнота виготовлена Банкомотно-монетним двором Національного банку зі срібла

999,9 проби. Маса в чистоті — не менше 124,4 г, розміри: 133 × 66 × 1,35 мм, тираж — 300 штук. Елемент оздоблення — голограма (відтворює оптично-змінний елемент SPARK у вигляді водяної лілії). Реалізація сувенірної банкноти на першому етапі відбуватиметься через електронні аукциони на Універсальній товарній біржі «Контрактовий дім УМББ». Нерезалізовані на електронних аукціонах сувенірні срібні банкноти надійдуть для продажу через інші канали реалізації нумізматичної продукції Національного банку України, повідомляє пресслужба відомства.

ТЕМПЕРАТУРА ПО ОБЛАСТЯХ УКРАЇНИ
НА 24 СІЧНЯ

Область	Ніч	День	Область	Ніч	День
Київська	0 +5	+3 +8	Черкаська	0 +5	+3 +8
Житомирська	-1 +4	+2 +7	Кіровоградська	0 +5	+3 +8
Чернігівська	0 +5	+3 +8	Полтавська	0 +5	+3 +8
Сумська	0 +5	+3 +8	Дніпропетровська	0 +5	+3 +8
Закарпатська	+1 +6	+4 +9	Одеська	+2 +7	+5 +10
Рівненська	-1 +4	+2 +7	Миколаївська	+1 +6	+5 +10
Львівська	0 +5	+3 +8	Херсонська	+1 +6	+5 +10
Івано-Франківська	-1 +4	+3 +8	Запорізька	0 +5	+3 +8
Волинська	-1 +4	+3 +8	Харківська	0 +5	+3 +8
Хмельницька	-1 +4	+2 +7	Донецька	-1 +4	+3 +8
Чернівецька	-1 +4	+3 +8	Луганська	-1 +4	+2 +7
Тернопільська	-1 +4	+3 +8	Крим	+1 +6	+6 +11
Вінницька	-1 +4	+2 +7	Київ	+2 +4	+5 +7

Укргідрометцентр

ОГОЛОШЕННЯ ОГОЛОШЕННЯ ОГОЛОШЕННЯ ОГОЛОШЕННЯ

Повістка про виклик

У провадженні Слов'янського міськрайонного суду Донецької області (84100, м. Слов'янськ, вул. Добровольського, буд. 2) знаходиться кримінальне провадження № 42016221320000111 (номер справи 1-кп/243/298/2021) за обвинуваченням Балти Юлія Івановича, у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ст. 258-3 ч. 1 КК України.

Суддя Слов'янського міськрайонного суду Донецької області Хаустова Т.А. викликає обвинуваченого Балта Юлія Івановича, який зареєстрований за адресою: Луганська область, м. Северодонецьк, вул. Велесова, 7-а/65, у судові засідання, яке відбудеться 2 лютого 2021 року о 10-45 год. у залі судового засідання № 4.

Якщо обвинувачений, до якого не застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, не прибув за викликом у судові засідання, суд відкладає судовий розгляд, призначає дату нового засідання і вживає заходів до забезпечення його прибуття до суду. Суд також має право постановити ухвалу про привід обвинуваченого та/або ухвалу про накладення на нього грошового стягнення в порядку, передбаченому главами 11 та 12 КПК України, та здійснити спеціальне судове провадження.

Краматорський міський суд Донецької області (84000, м. Краматорськ, вул. Маяковського, 21) розглядає кримінальне провадження за обвинуваченням Захарова Артема Олександровича за ч. 1 ст. 258-3 КК України. Обвинувачений Захаров Артем Олександрович, 02.03.1990 року народження, викликається на 05 лютого 2021 року о 09-00 годині до суду каб. №9 для участі у підготовчому судовому засіданні.

У випадку неприбуття, обвинувачений повинен повідомити суд про поважність причини неявки.

Суддя Чернобай А.О.

Бердянський міськрайонний суд Запорізької області повідомляє, що підготовче судове засідання по кримінальному провадженню відносно Нечаєва Дениса Сергійовича, який обвинувачується у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 258-3 КК України, відбудеться о 13 годині 00 хвилин 3 лютого 2021 року в приміщенні суду за адресою: Запорізька область, м. Бердянськ, вул. Консульська, 64, зал 301. До суду як обвинувачений на 03 лютого 2021 року о 13-00 год. викликається Нечаєв Денис Сергійович.

Суддя Прінь І.П.

Шевченківський районний суд м. Києва викликає Хожайнову Оксану Василівну, 24.10.1976 року народження, як обвинувачену в судові засідання по кримінальному провадженню №42016000000002780, внесеного до ЄРДР 07.10.2016 року, за обвинуваченням Хожайнової Оксани Василівни у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 111 КК України, яке призначено на 12 год. 20 хв. 29 січня 2021 року.

Здійснювати спеціальне судове провадження стосовно обвинуваченої Хожайнової Оксани Василівни у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 111 КК України.

Суддя О. В. Мелешак

Розшуковуються спадкоємці померлого 23 травня 2020 року **КЛЮКА ОЛЕКСАНДРА ЮРІЙОВИЧА**, 15.04.1964 р.н. Спадкоємці за законом протягом одного місяця з дня публікації оголошення запрошуються до нотаріальної контори за адресою: вул. Валентинівська, 27-Г, м. Харків, 61146.

В провадженні Шевченківського районного суду м. Києва перебуває кримінальне провадження № 1-кп/761/407/2020 за обвинуваченням Опанасюка Олександра Дмитровича за ч. 1 ст. 111 КК України.

Шевченківський районний суд м. Києва повідомляє, що судовий розгляд по вищевказаному кримінальному провадженню відбудеться 03 лютого 2021 р. о 09:00 в приміщенні Шевченківського районного суду м. Києва за адресою: 03057, м. Київ, вул. Дегтярівська, 31 А, 513.

У разі неявки обвинуваченого до суду оголошення вважається належним повідомленням, а кримінальне провадження буде здійснюватись за відсутності обвинуваченого в порядку спеціального судового провадження.

Суддя Слободянюк П. Л.

Розшукуються спадкоємці після померлого 28 липня 2020 року **ДЕРГАПУТСЬКОЇ МАРІЇ ВАСИЛІВНИ**, 22 квітня 1936 року народження. Звертатися в місячний термін від публікації об'яви за адресою: 61166, м. Харків, вул. Бакуліна, буд. 3, кв. 81, т. +380988607801, приватний нотаріус Колодій І. П.

Повістка про виклик

У провадженні Слов'янського міськрайонного суду Донецької області (84100, м. Слов'янськ, вул. Добровольського, буд. 2) знаходиться кримінальне провадження № 22018050000000251 (номер справи 1-кп/243/401/2021) за обвинуваченням Мороз Рити Іванівни, у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ст. 110 ч. 2 КК України.

Суддя Слов'янського міськрайонного суду Донецької області Хаустова Т.А. викликає обвинувачену Мороз Риту Іванівну, яка зареєстрована за адресою: м. Слов'янськ, вул. Кронштадська, 95, та мешкає за адресою: м. Слов'янськ, вул. Светлова, 16, у судові засідання, яке відбудеться 3 лютого 2021 року о 12-45 год., 24 лютого 2021 року о 13-00 год. у залі судового засідання № 4.

Якщо обвинувачений, до якого не застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, не прибув за викликом у судові засідання, суд відкладає судовий розгляд, призначає дату нового засідання і вживає заходів до забезпечення його прибуття до суду. Суд також має право постановити ухвалу про привід обвинуваченого та/або ухвалу про накладення на нього грошового стягнення в порядку, передбаченому главами 11 та 12 КПК України, та здійснити спеціальне судове провадження.

В провадженні Костянтинівського міськрайонного суду Донецької області знаходиться кримінальне провадження № 296/7349/17 за обвинуваченням Панька Романа Григоровича, 07.04.1974 року народження, Байрачного Андрія Миколайовича, 04.07.1963 року народження, у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч.1 ст. 258-3 КК України. Суд викликає обвинувачених Панька Романа Григоровича, Байрачного Андрія Миколайовича в судові засідання на 01 лютого 2021 року о 15 годині 30 хвилин, яке відбудеться у приміщенні Костянтинівського міськрайонного суду Донецької області за адресою: Донецька область, м. Костянтинівка, пр. Ломоносова, 157, корпус 2.

Суддя Стадченко О.В.

Приватний нотаріус Горова Я.О. Гуляйпільського районного нотаріального округу Запорізької області (м.Гуляйполе, пл. Героїв України, буд. 17, кв.2, Запорізької області) запрошує Яланського Сергія Сергійовича, Яланського Володимира Сергійовича та Яланську Наталію Сергіївну прибути до нотаріуса в строк до (місяць з дати опублікування оголошення) року для прийняття спадщини на майно померлого **ЯЛАНСЬКОГО ВЯЧЕСЛАВА ІВАНОВИЧА**.

У випадку неявки у вказаний строк свідоцтво про право на спадщину буде видане спадкоємцям, які своєчасно прийняли спадщину.

На виконання вимог ч. 1 ст. 297-5 КПК України доводимо до відома підозрюваних Тиднюка Віктора Андрійовича, 05.09.1988 року народження, та Тендіта Олександра Івановича, 15.07.1981 року народження, що судом стосовно них надано дозволу на здійснення спеціального досудового розслідування у зв'язку з переховуванням підозрюваних від органів слідства та оголошенням їх у міжнародний розшук.

27.01.2021 в Печерському районному суді м. Києва, що за адресою: вул. Володимирська, 15 о 15.30 год. відбудеться розгляд клопотання прокурора про встановлення строку для ознайомлення з матеріалами кримінального провадження в порядку ст. 290 КПК України. Розгляд проводитиме **суддя Новак Р.В.**

Неявка підозрюваних не перешкоджає розгляду клопотання.

Втрачений судновий білет на судно «Навігатор 500» з бортовим номером ДНП 1321 К, зареєстроване на Черноног Владислава Олександровича, **вважати недійсним.**

Інформація для абонентів

ПРАТ «ФАРЛЕП-ІНВЕСТ» (код ЄДРПОУ — 19199961)!
Повідомляємо, що з 01 лютого 2021 року змінюються окремі тарифи на послугу доступу до Інтернет для існуючих абонентів — фізичних та юридичних осіб.
Детальна інформація — в Особистому кабінеті абонента.

15.01.2021 Національний банк України прийняв рішення про виключення з Державного реєстру фінансових установ ПТ «ВАШ ЛОМБАРД «ЯМПОЛЬСЬКИЙ СЕРГІЙ ВАЛЕНТИНОВИЧ І КОМПАНІЯ» (код за ЄДРПОУ 37937980), ТОВ «ФК «КАЙЛАС ФІНАНС» (код за ЄДРПОУ 43064591), ТОВ «ОПТИМУМ ФАКТОР» (код за ЄДРПОУ 37194782), КС «Запоріжжя» (код ЄДРПОУ 33123016), КС «Укрсоцкредит» (код ЄДРПОУ 26383168) та КС «СЛАВУТИЧ-КРЕДИТ» (код ЄДРПОУ 33242451) на підставі заяв зазначених установ.

Втрачений документ «Свідоцтво про право на спадщину за законом», видане державним нотаріусом Другої київської державної нотаріальної контори Абісовою Т.Ф. від 21 квітня 2010 року (м.Київ) на ім'я Дерієнко Ігоря Леонідовича, **вважати недійсним** (зареєстровано в реєстрі за №6-765, номер спадкової справи 572/2009).

Приватний нотаріус Харківського міського нотаріального округу Кесян К.С. повідомляє, що після смерті 04 липня 2020 року **гр. АСЄЄВА ВІКТОРА ІВАНОВИЧА**, 13 липня 1956 року народження, який постійно мешкав: м. Харків, пр-т П. Григоренко (кол. М. Жукова), б. 10-Д, кв. 9, відкрито спадкову справу. Спадкоємцям прохання звернутися протягом 10 днів від публікації оголошення до приватного нотаріуса Кесян К.С. за адресою: м Харків, площа Конституції, 1, оф. 43-08. Тел. 057-720-95-35.

Судове засідання по спеціальному судовому провадженню у кримінальному провадженні відносно Луценка Олександра Олександровича, обвинуваченого у вчиненні злочинів, передбачених ч. 1 ст. 258-3, ч. 2 ст. 260 КК України, відбудеться о 14-00 год. 3 лютого 2021 року в приміщенні суду за адресою: Запорізька область, м. Бердянськ, вул. Консульська, 64, зал 208.

До суду як обвинувачений на 03 лютого 2021 року о 14-00 год. викликається Луценко Олександр Олександрович.

Суддя Троценко Т.А.